1897. HARMINCZEGYEDIK ÉVFOLYAM. 100. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, ÁPRILIS 10.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra. . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Francziа-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romániа- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos
tulajdonos és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz
főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre,
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7, Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8, Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10, Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2, Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2, Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetési iroda.

A kormány politikai morálja.

A főrendiház mai ülésén a választási visszaélésekről volt szó. Gróf Dessewffy Aurél a kormány iránt való bizalmatlanság kijelentésére vonatkozó határozati javaslatot adott be s ezt a többi közt azzal is indokolta, hogy a kormány a lefolyt általános választások során a legbrutálisabb visszaélések és erkölcstelen lélekvásárlások révén tört meg ellenzéki pártokat. Ezzel a jogos és már igen sokszor fölhangzott váddal szemben Perczel Dezső belügyminiszter állott a kormány védelmére. Ujat nem mondott. Egyszerüen ismételte azokat, a miket a miniszterelnök mondott volt a képviselőházban. Tiltakozott az ellen, hogy a kormány befolyással lett volna a választási visszaélésekre és hogy nemcsak a kormánypárt részéről, hanem az ellenzéki pártok részéről is fordultak elő visszaélések.

Ez a védelem akkor is gyönge és oktalan volna, ha igazságon alapulna. De nem igaz az, hogy a választási visszaéléseket nem a kormány befolyásolta. Ellenkezőleg, ép a kormány adta meg egész országszerte a direktivákat a törvénytelen és erkölcstelen választási eszközök alkalmazására. Az ellenzéki pártok eljárása csak a hatalom gyalázatos tulkapásaival szemben való védelem volt s ha az ellenzéki pártok részéről is történtek visszaélések, ezek csak gyönge visszhangjai voltak a szabadelvü kormányzati rendszer ama hagyományos büneinek, melyek az alkotmányos korszak utolsó évtizedei alatt egyre fokozottabb erővel hatalmasodtak el s ugyszólván elaljasitották az alkotmányos küzdelmet. A szabadelvü párt kormányzati rendszere teremtette meg azt az iskolát, mely a népakarat szeplőtlen nyilvánulásának mindenáron való megakadályozását bölcs kormányzati hitágazatként hirdette s e tan gyakorlati alkalmazásában elment egészen addig, hogy ocsmány vásárt csinált a képviselőválasztásokból. Ez az iskola nevelte a hatalmi érdekekért minden polgári jogot lábbal tipró főispánokat, ez nevelte a közönséges büntettekre vakmerősködő választási elnököket, ez az iskola csinált szolgalelkü korteshadat a közigazgatási tisztviselőkből, ez az iskola aljasitotta megvásárolható portékává a mandátumot, ez az iskola vitte bele a politikai közfelfogásba azt az erkölcstelen szellemet, mely bünös könnyelmüséggel szegödött hitvány eszközül a szabadelvü párturalommal összefüződő kárhozatos törekvések számára. És most előáll ennek az iskolának egyik mestere, a belügyminiszter, s védekezik azzal, hogy a kormány nem befolyásolta a választási visszaéléseket. Hiszen ép a Bánffy-kabinet volt az, mely a választási visszaélések rendjébe belevitte és abban uralkodóvá tette a legocsmányabbat minden visszaélések közt: a kormány által adott közpénzen való vesztegetést. Soha oly általános, soha olyan nyilvános, soha olyan becstelen nem volt a lélekvásárlás, mint a báró Bánffy és Perczel Dezső által vezetett választásoknál!

Micsoda értelme van annak az állításnak, mint védekezésnek, hogy az ellenzéki pártok részéről is történtek visszaélések? Becsületes, igazságos, lelkiismeretes kormány nem védekezik effélével. Hiszen abból, ha az ellenzéki pártok megsértik a törvényt, nem az következik, hogy a kormány az ő egész hatalmával versenyezzen a törvénytelenségek elkövetésében, hanem az, hogy egész hatalmával álljon szembe a törvénysértésekkel s ha ilyenek történnek, torolja meg azokat. Micsoda bolond fölfogás az, hogy a kormány, mely minden hatalomnak birtokosa az államban, sárba tiporhat szabadságot, polgári jogot, népakaratot, társadalmi és politikai erkölcsöket csak azért, mert az ellenzéki pártokat is belekergeti egy gyalázatos rendszer uralkodóvá lett szelleme a választások elkeseredett küzdelmei során valamely törvénysértésbe? Ime, a szabadelvü párt politikai morálja nyilvánosan követeli a hatalom által való törvényszegés számára a jogosultságot.

A Bánffy-kabinet politikai morálja, melynek ma Perczel Dezső volt a szószólója, nem tesz különbséget az ellenzéki pártok és a kormány által elkövetett választási visszaélések között. És ebben rejlik a kabinet politikai erkölcsének és jogérzetének roppant sülyedtsége. Vagy nem akarja, vagy nem tudja észrevenni az óriási különbséget. Ha nem akarja, akkor illuzóriussá tesz könyörtelen elbizakodottságában minden törvényt; ha pedig nem tudja, akkor teljességgel hiányzik benne az erkölcsnek és törvényességnek legelemibb fölfogása. Vagy az elméje sötét, vagy a lelke romlott. Hiszen óriási különbség van a közt, ha az ellenzéki pártok hivei, a kik, mint polgárok, csak magánemberek, megfeledkeznek a törvény iránt való kötelességről s a politikai meggyözödéssel vivott harczok hevében megengednek maguknak olyan dolgokat, a mik a törvényesség szempontjából kárhoztathatók, meg a közt, ha az államhatalom birtokosaként szereplő kormány férfiai és az ország jogrendjének föntartására hivatott köztisztviselők állnak oda, mint a törvénytelenség és erkölcstelenség mesterei, vagy szolgái.

Az ellenzéki polgárok által elkövetett visszaélések, ha még oly nagyok is, nem veszélyeztetik az alkotmányosságot, nem rombolják le a polgári jogokat, nem szennyezik be az általános fölfogást, nem korrumpálhatják egész mélységéig a közerkölcsöket és nem vihetik bele a nemzeti közszellembe a törvény iránt való tiszteletlenséget, meg az egész alkotmányos rendszer iránt való bizalmatlanságot. De ha a kormány sugallja a törvénytelenséget, ha miniszterek üzik a vesztegetést, ha az ország köztisztviselőiből alakul a törvény furfangos kijátszására, vagy erőszakos megsértésére szolgalelkü odaadással munkálkodó kortes-had; ha ép azok tipornak sárba törvényt, jogot és alkotmányos rendet, kiknek az lenne kötelességök, hogy az országban a törvény, jog, erkölcs és alkotmányos rend sértetlen fentartásán örködjenek: akkor ennek hatásai megmérgezik a nemzet egész organizmusát, mert beleviszik a nemzet szellemi életébe a törvénytelenség és becstelenség kultuszát.

Miniszterelnök, a ki ezt megérteni nem tudja, elérhet nagy sikereket zsarnokoskodó kormányzásban, de életéhez és szerepléséhez csak gyászos emlékek, füződhetnek. Kormányférfiak, kik igy játszanak nagy vezedelmekkel, nem hivatottak arra, hogy a nemzet sorsát vezessék. Miniszterelnök, ki hatalmában elbizakodva, pillanatnyi sikerektől elkábitva, cselekedeteinek káros hatásaira nem gondolva, csak szeszélyei, vagy indulatai által vezetteti magát, eszünkbe juttatja Shakespeare szájhősködő kalandorvitézét, ki gyülevész hada élén azt kiáltja: „Egessetek el minden törvényt, szám legyen ezután Anglia parlamentje!“ Ám ezt a szájhősködő kalandort utól is érte tragikomikus végzete!

Budapest, április 9.

Báró Bánffy Dezső és a szerbek. Az ujvidéki *Branik* tegnapi száma báró *Bánffy* miniszterelnöknek a *Jagics* interpellácziójára a szerb egyházi autonómia ügyében adott válaszáról a következő távirati közleményt hozza: Báró *Bánffy*-nak Jagics interpellácziójára adott válasza bombaként hatott. A kormánypárti szerb képviselők körében is nagy az elkeseredettség a miniszterelnök ellen, a ki igy sérti a szerb egyházi autonómiát. Bánffy estélyére épp e miatt több szerb képviselő nem ment el. Egy tekintélyes szerb képviselő ugy nyilatkozott, hogy ily „erőszakos“ miniszterelnök alatt nem is kell, hogy legyen kongresszus, és a *Branik*-nak is ily irányban kell irnia.

Uj közigazgatási biró. A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot közli:

Magyar miniszterelnökömnek a miniszterium nevében tett előterjesztésére a közigazgatási birósághoz itélőbirává *Adamovich* Vilmos királyi tanácsost és a budapesti központi dij- és illetékkiszabási hivatal főnökét kinevezem.

Kelt Bécsben, 1897. évi április hó 2-án.

Ferencz József, s. k.

Báró Bánffy Dezső, s. k.

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A *képviselőház* mai ülésén megválasztották az összeférhetetlenségi törvény reviziójára kiküldött bizottság tagjait. Az eredményt az elnök csak holnap hirdeti ki, de ez előre is tudható, mert a hivatalos lista okvetlenül keresztül ment. E szerint a bizottság tagjai lettek: Engelmayer József, Eötvös Károly, Fest Lajos, Fischer Sándor, Justh Gyula, Gyurkovics György, Kabos Ferencz, Komjáthy Béla, Kristóffy József, Kornis Ferencz, Nedeczey János, Nyegre László, Makfalvay Géza, Meszlényi Lajos, Molnár Béla, Pap Géza, Polónyi Géza, Psik Lajos, Rohonyi Gyula, Zsigárdy Gyula és gróf Zichy János.

Mindenesetre igen feltünő a kormánypártiak névsora. A 14 kormánypárti tag közt hiába keressük a korifeusokat, csupa uj, vagy kisebb ember. A szabadelvü párt tagjai kivétel nélkül szavaztak ugyan a listára, mert nem akartak a párt jelölése ellen tüntetni, mindazáltal tény, hogy a miniszterelnököt sokfelől meginterpellálták a bizottság ilyetén módon való összeállitásáért. Sokan vannak, a kik most már egyáltalán nem biznak a bizottság müködésének őszinteségében.

A bizottság elnöke *Fest* Lajos lesz.

A mai ülésen jelentette be az elnök azt is, hogy *Petényi* Ottó vasuti mérnök egy javaslatot terjesztett be minden inkompatibilitás megszüntetésére. A javaslat igy szól:

„Minden állami vállalatot csak nyilvános árlejtés utján szabad kiadni. A beérkezett ajánlatokat nyilvánosan kell felbontani, jegyzőkönyvbe kell őket venni s másnap a hivatalos lapban közzé kell tenni. Az ezután következő nyolcz nap alatt az ajánlattevőknek joguk volna jutányosabb utóajánlásokat tenniök. Ezek az utóajánlatok is közzétetnének és a legkedvezőbb fogadtatnék el. Ennek a rendszernek keresztülvitele mellett minden befolyásolás és protekczió ki volna zárva s az a levéliró véleménye szerint az inkompatibilitási törvényt is tárgytalanná tenné.“

A *főrendiház* ma folytatta a költségvetés tárgyalását. Az igazságügyi tárcza tételénél *Gáll* József az elsőfoku biróságok biráinak rendkivül rossz anyagi viszonyaira hivta fel a figyelmet s arra kérte fel a kormányt, hogy a jövő évi budgetben az elsőfoku birák fclét a legelső 1800 frtos fizetési fokozatba helyezze át.

Erdély Sándor igazságügyminiszter rögtön válaszolt, kijelentette, hogy tud a birák rossz anyagi javadalmazásáról s segiteni is fog a kormány, de ez a *jövő kérdése.*

A kultusz-tárgyalásnál *Mihályi* Viktor balázsfalvi érsek szólalt fel s a püspöki kar nevében megtette a szokásos óvást az egyetemi alapok jövedelmének a költségvetésbe való sorozása ellen. *Wlassics* Gyula is a szokásos feleletet adta meg a felszólalásra, tudniillik utalt arra, hogy a 48-iki törvények határozottan a vallás- és közoktatási miniszter fenhatósága alá rendelik az egyetemet.

Most gróf *Zichy* Nándor emelkedett fel s rövid szavakkal csatlakozva a püspöki kar *veto*-jához, még azt is kijelenti, hogy egyetemünket vallás-erkölcsi tekintetből nem találja kifogástalannak. *Wlassics* pár szóval válaszolt Zichynek, de az is elég volt arra, hogy Zichy Nándor (szintén pár szóval) félreértett szavait siessen helyreigazitani.

Gróf *Dessewffy* Aurél az appropriaczionális szakasznál mondott beszédet, a melyben igen erős szavakat hallatott a kormány ellen. Azt, hogy bizalmat nem szavazhat a kormánynak, gazdasági és politikai nagyon is érthető okokkal magyrázta meg. S rámutatott eközben az óriási korrupcziora s az óriási választási visszaélésekre is. Végül határozati javaslatot adott be, melyben bizatmatlanságot szavaz a kormánynak.

A Dessewffy beszédére előbb *Darányi* Ignácz földmivelési miniszter, azután *Perczel* Dezső belügyminiszter válaszolt. Perczel a beszédében semmi ujat sem mondott s a választási visszaélések vádja ellen is csak azzal védekezett, hogy minden párt részéről történtek visszaélések s azért minden párt egyaránt felelős. Báró *Lipthay* Béla rövid, de erős hangu felszólalása után ismét a belügyminiszter védekezett.

Ezek után tiz percz szünet következett. Gróf *Szapáry* Iván fejezte ki most a bizalmatlanságát. Utána báró *Prónay* Dezső mondott kemény itéletet a kormány felett. Még *Zichy* Nándor és *Perczel* belügyminiszter polemizáltak, mire a többség elfogadta a költségvetést s elvetette a határozati javaslatot. Több apró törvényjavaslat elfogadása után az ülés fél négy óra táján ért véget.

II.

A képviselőház ülése április 9-én.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: gróf Esterházy Kálmán, Josipovich Géza, Lakatos Miklós.

A jegyzőkönyv hitelesitése után

Elnök: Sima Ferencz, Szentes városban megválasztott képviselő megválasztása óta 30 nap eltelt s a választás ellen kérvény nem adatott be. Ennek folytán Sima véglegesen igazoltatik. A kvóta-bizottság megalakult, elnöke: Széll Kálmán, jegyzője: Falk Miksa.

Nógrád vármegye közönségének négy rendbeli feliratát mutatja be: a törvényhatósági tisztviselők fizetésének javitása, az állami és törvényhatósági tisztviselők nyugdijügyének egységes rendezése, magyar görög-katholikus püspökség hitelesitése tárgyában és a közsügyi költségek *kvótájának felemelése ellen*; továbbá Bars vármegye közönségének feliratát, az államépitészeti hivataloknál mutatkozó hiányok tárgyában.

Bemutatja *Petényi* Ottó budapesti lakosnak *Halassy* Gyula képviselő által beadott kérvényét az összeférhetetlenségi kérdés tárgyában. Ezt nem a kérvényi bizottságnak, hanem a választandó összeférhetlenségi bizottságnak javasolja kiadni. (Helyeslés.)

Következik Magyarországnak az 1900. évi párisi kiállitáson való hivatalos részvételről szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása. (Megtörténik.)

A ház harmadszori felolvasásban elfogadja.

Következik már most az összeférhetetlenségi törvény módositásának előkészitésére kiküldendő bizottság 21 tagjának választása.

A névsort olvassa Molnár Antal, a távollevőket jegyezni fogja Lehótzky Vilmos jegyző.

Molnár Antal jegyző (olvassa a névsort. A képviselők beadják szavazó jegyüket.)

Elnök: Felkérem a jegyző urakat, számitsák össze a választás eredményét és ezt a holnapi ülésen fogom kihirdetni.

A mai ülés napirendje ki van meritve. Holnap 11 órakor ülés lesz tartandó, a melynek tárgya lesz az eredmény kihirdetése, azonfelül esetleges bejelentések és a ház holnap fog formaszerint intézkedni a további ülések tartása iránt.

Az ülést bezárom.

Az ülés végződik délután 12 óra 5 perczkor.

III.

A főrendiház ülése április 9-én.

Elnök: *Tóth* Vilmos.

Jegyzők: Gáll József és *Latinovich* József.

A kormány részéről jelen vannak: báró Bánffy Dezső miniszterelnök, báró Dániel Ernő, Darányi Ignácz, Erdély Sándor, báró Fejérváry Géza, báró Jósika Samu, Josipovich Imre, Lukács László, Perczel Dezső, Wlassics Gyula.

A jegyzőkönyv hitelesitése után a belügyminiszter április 3-iki átiratát a brüsszeli osztrák-magyar követségtől a parlamenti nyomtatványok kicserélésére vonatkozólag vett értesités tárgyában a főrendiház tudomásul veszi.

Következik az 1897-ik évi **állami költségvetés** tárgyalásának folytatása.

Igazságügyministerium. Rendes kiadások összege 15,966.402 frt.

Gáll József: Az elsőfoku birságok biráinak fizetéséről kiván szólni. Ma már nem lehet egy ezüsthuszasból megélni egy napig. Nem lehet azt remélni, hogy jó erők fognak e pályára lépni a jelen fizetési körülmények közt. Magyarország elbirja, hogy biráit, a kikre mindenét bizza, tisztességesen fizesse. Előbb-utóbb a birákat a VII. fizetési osztályba kell sorozni. Tisztán pénzügyi tekintetek vezették a törvényhozást, a mikor a birák legnagyobb részét a VIII. fizetési osztályba sorozta.

Tekintve, hogy a nagyobb vidéki városokban, különösen ott, hol táblák vannak, annyira felszökött az élelmiszerek és lakások ára, hogy az 1600 forint fizetéssel és 300 forintnyi lakáspénzből nem lehet másképp, mint nélkülözések között megélni, hiszen 350 forintért nagyobb városokban nem is kapni megfelelő lakást, hanem arra legkevesebb 500 forint szükséges, ugy, hogy a biró kénytelen fizetésének egy részét is lakbérre forditani; miből éljen azután, miből fedezze többi házi szükségleteit, családjának fentartását, gyermekei nevelését? Innen van aztán az, hogy a felsőbb állásokra tömegesen kompetálnak az elsőfoku birák, hogy szorult helyzetükből menekülhessenek, holott, ha kellőleg volnának dotálva, akkor jól érezve magukat állásukban, nyugodtan várnák

---

Pitypalatty.

Irta: *Krudy Gyula.*

I.

Meleg juniusi éjszakán apró vaskos madarak repültek el nehézkes szárnyalással a rozsok felett, a hajnali harangszó készen találta őket, vidáman hangzott a tanyák körül a kedves pitypalatty.

Pitypalatty, pitypalatty . . .

Jetti ekkor a gyalogösvényen lépkedett végig. Versek, illatos strófái bájos daloeskáknak jártak csinos fejében, mig derüsen ébredt körüskörül a reggel. A nyaralók felöl csengetyüszó csilingelt bele abba a csodálatos zsongásba és halk zenegésbe, a mivel az ilyen juniusi nappalok megindulnak; sőt lágy keleti szél kalandozott erre a halmok felöl, halk zizegéssel támadt ez s csókokat lehelt a Jetti üde arczára.

Ő — ezt most már illő lesz megmondani — válni készülő asszony volt, s elragadóan friss, mint egy kikeleti románcz.

A vetések között nem messziről a kaczkiásan piroscserepes kis vasuti megálló nézett errefelé s a magas töltésen ekkor robogott tovább a kassai gyorsvonat. Ez zajosan rengő dübörgéssel történt s eme profán zaj kellemetlen vala itt.

Jetti csendes, süppedő lépésekkel haladt előre s most az uráról gondolkozott, a kinek ezzel a vonattal kellett megérkezni Budapest felől ide a nyaralótelepre, hol az asszony a válópör lefolyását várta.

. . . Csak egy utas szállott le a vonatról, a mely jóformán nem állt meg egy másodperczre sem, csak lihegő futását lasitotta az apró megállóhelyecske előtt. Ez az utas magas barna ember volt, kissé gyürött és fáradt az éjszakától s sápadt, halvány arczán valami meglepő méla bánat lakozik. Türelmetlenül és hosszan lélekzett az erdők felöl jövő levegőből, aztán a vonat után nézett, a mely gyorsan tünt el a kanyarulatnál s ekkor ezt gondolta György Pál, vajjon nem lett volna-e helyesebb szive szomoruságával tovább repülni e tájék felett a gyorsvonati kupé pamlagán, mert im derüs s üde dolgok vannak emerre mindenütt, madarak, a kik énekelnek, dalok, a melyek ninesenek kottára szedve, csendülnek elő láthatatlan helyekről, talán a bárányfelhős kék ég felöl s im ő itt lépked egyedül, szomoru, érzésekbe elzsibbadt szivvel a rozsok között keskeny gyalogösvényen e bájos órában, mikor talán ő az egyedüli bánatos ember a földön.

Harminez lépésnyire egy sárga szalmakalap bukkant fel ekkor, Jetti világos kék ruhában, karcsun, egyszerüen közeledett György Pál felé. Tiszta nagy szemével rokonszenvesen nézett a szomoru férfira, bal kézzel kissé megemelte ruháját a harmatos füvek miatt, jobbkezében kék buzavirágszálakat tartott, — ezek között egy pipacs is ringott nagy érzéki fejével, — s disznélküli egyszerü szalmakalapja széles babaszalaggal volt csinos álla alatt megkötve. Mindezek bájossá tették őt, a mint könnyen ritmikus lépésekkel jött előre.

II.

A találkozás egyszerü és sima volt, a mint az jól nevelt embereknél néha szokásos. György Pál mélyen megemelte a kalapját, az asszony alig észrevehetőleg biczczentett a fejével, s igy haladtak ők egymás mellett.

— Mit akar velem beszélni, kérem? — szólt egyszerü, nyugodt hangon Jetti.

A férfi lopva néz a válni készülő asszonyra. Keserü mosoly fut keresztül halaványarczán s halkan kezd most beszélni, a hangjában ekkor bizonyos bánatos rezgés érezhető.

— Kérem, Henriette, szabad igy szólitanom? Köszönöm önnek hálásan, hogy hosszas könyörgéseimnek végre engedett s beszélhetek önnel. Köszönöm, hogy kifáradt ide, mindenesetre kellemetlen lett volna, ha a nyaralók között egyszer megjelenik egy ember, a kiről azt mondják, hogy a régi férje önnek.

Ezt kissé, a végét, némi gunynyal mondta a férfi, igy Jetti szórakozottan pillantott a mezők felé:

— Kérem, a feleslegest ne mondja, — szólt ő közbe.

Ők most egy mellékösvényre tértek. Az erdő széle volt ez. Jobbról-balról hatalmas összehajló fák, a tölgyek alatt süppedő levélréteg, s a fák derekai csillogtak. Illatok tekünték meg itt a levegőt, s Jetti elpirult egy kevéssé, a mint az erdő hatalmas lehelete arczába lendült. A férfi kissé meghajtotta a fejét s igy beszélt halkan:

— Igen, tehát röviden . . . Hogyan kezdjek belé Henriette? Ön különösnek fogja találni, a mit mondok, kinevet, rendreutasit s ismét látni fogom, hogyan villámlik az ön bübájos szeme.

Jetti összerezzent.

— Kérem, György Pál . . .!

— Nem, nem. Nem mondok többé bókot. Ezek egyszerüen nevetségesek. Ön nem ismer többé engem, nem óhajt látni többé soha, megutált . . .

Jetti kissé félrehajtotta fejét. Az erdőt nézte s emlékek ötlöttek ekkor eszébe, melyek keserüek és szomoruak valának.

— Kérem, ne emlékeztessen a multra. Elmult minden . . .

— Minden, Henriette. Én megsértettem önt; kételkedtem önben, a hüségében, összevágtam egy ártatlan huszárt . . . Bocsánatnak nem lehet itt helye. A sértés sulyosan megsebezte az ön szivét, elhagyott . . .

Jetti idegesen ránczolta össze a homlokát:

— Miért jött, György Pál? A multat akarja emlegetni czéltalanul s kellemetlen érzéseket ébreszteni bennem? . . .

Pál a földre nézett. Csendesen folytatta:

— Nem, nem. Azt akarom önnek mogmondani Henriette, — tette hozzá suttogó hangon, — hogy tévedtem akkor . . .

Az asszony kedvetlenül rázta meg a fejét:

— Ne folytassa; nem érdekel az engemet.

— Meg is irtam én ezt önnek, nem vett róla tudomást. Sőt felkért, hogy ne háborgassam a leveleimmel . . . Hát olyan nagy az ön bünöm Henriette? . . .

Jetti hidegen felelt. Kissé elpirult az arcza, hogy akaratlanul a férfira pillantott, midőn annak bánatos hangját csodálkozva hallotta.

— Itt nem lehet arról szó, közöttünk legalább már nem, György Pál, — mondta ő gyorsan, — hogy milyen nagy a maga büne, vagy hogy egyáltalán vétkes-e? . . .

— Én nem vagyok vétkes, — felelt halkan a férfi, — végzetes tévedés volt ez, félreismerése önnek, Henriette . . . Két hónap telt el azóta, hogy elutazott tőlem . . . Elment, felült a kocsira a rácsos kapu előtt, én az ablaknál álltam, könynyek fojtogatták mellem, és iszonyu fájdalmat éreztem . . . S ön kilépett a házból, hol három esztendeig boldog volt, — — — és vissza sem nézett. Ugy, ugy, ön nem azok közül az asszonyok közül való, a kiknek az ilyen esetekben örömük telik, a kiknek hizeleg, hogy a férjük ilyen féltékenyen szereti őket. Ön csak a botrányt látta, a mi ebből keletkezett, s azt hiszi, . . . most már mindenki bünösnek tarthatja önt, minden ostoba, a kinek ugy tetszik . . . ezt nem tudja nekem megbocsátani . . .

Az asszony elforditotta a fejét:

— Hagyja ezeket — szólt halkan.

A férfi talán nem is hallotta e szavát. Emlékek zsongtak szivében, édes, fájdalmas, szenvedő emlékek, bánatos és álmodozó lőn, most már lassabban lépkedtek tova.

— Ön felült a kocsira, por szállt fel — s nem láttam önt egyszerre, Henriette . . . Ekkor sirtam először életemben . . .

Jetti szeliden és egyszerüen nézett a férfi szemébe. Könnyek csillámlását vélte ott látni, fájdalmat és gyöngédséget.

— Ne folytassa ezt, György Pál, elmult, elmult . . .

Igy szólt ő s arczához emelte a virágokat. Valóban az a két hónap neki sem volt kellemes. Sőt egyhangu unalom leskelődött körülötte mindenütt. S gyakran gondolt arra a csinos házra, hol virágos kert vala az ablakok előtt.

Pál a homlokához emelte kezét. Szinte elfulladva beszélt.

— Ne folytassam, ne folytassam? Hát mit mondjak most önnek, Henriette? . . . Szenvedtem, sokat szenvedtem. A napok multak s bennem nem tudott megtörni az a gyáva férfigőg, hogy ön után siessek s zokogva boruljak a lábaihoz, hogy bocsásson meg, bocsásson meg . . . És irtam önnek. Sokszor elöntött az indulat. Meg akartam önt ölni a kegyetlen bálványképével együtt, a szeplőtől, a lehelettől és féltett, tulhajtott asszonyi becsületérzetével; a minek feláldozott, a miért elhagyott, Henriette . . .

Perczekig hallgattak ők ezután. Lassan lépkedtek s im észrevétlenül mindketten lesütötték szemüket. Fejük meghajolt. A közelben pettyegve szólalt meg az erdei pinty. Sőt egyszerre az ut vége felől vadgalamb-bugás is hangzott.

— És most azért jöttem önhöz, Henriette, — szólt a férfi elfulladtan erőt véve magán, — hogy utoljára megkérdjem öntől, el tudja-e felejteni azokat, a mik történtek, Jetti, kérem, édes Jetti . . .

Csend volt. Jetti félig elforditotta a fejét. A férfi sápadt arczán forró könyek peregtek végig. E könyek csillogtak, ekkor Jetti hirtelen odanyujtotta a kezét Pálnak. Félig lesütött szemeivel szeliden nézett a férfire s ajkai félig nyitva voltak.

Mintha hangok hallatszoltak volna az erdő mélye felől, e hangok szelidek és rezgők voltak, sirásszerü, mintha holdvilágos fehér éjjében gitárpengéssel merengne valaki a tölgyek alatt. Igen, s Jetti, a szép karcsu, szőke Jetti a férfinek nyujtotta kezét. Megálltak ők ekkor szemben, nem mertek egymásra pillantani:

A férfi két erős tenyerébe fogta az asszony kecses kezét. Hálásan, mámoros önfeledtséggel szoritotta az ajkához.

— Megbocsát, megbocsát . . . És visszamegyünk együtt.

Jetti szeliden vonta vissza kezét. Bánatos mosoly vonult keresztül ajkán.

— Nem, nem . . . Ne kezdjük elölről a dolgot. Ön indulatos, rossz tud lenni, én makacs és meggondolatlan . . . Nem egymásnak vagyunk teremtve . . .

Igen, igen, ezt mondta Jetti, halkan, egyszerüen. Lesütötte a szemét, s félelem tükröződött arczán.

A férfi szinte megtántorodott. Irtózatos fájdalom vonaglott keresztül a szivén. Eltakarta a két kezével a szemét. Egy pillanatig tartott ez. Akkor némán, öntudatlanul fordult meg s görnyedten, megtörve indult vissza arra, a merről jött . . .

*

Mikor kiért a rozsok közé, itt-ott nagy folt madarakat rebbentett föl.

Távolból hallatszott néha pitypalatty! pitypalatty!

Tul a rozson pedig a nyaralók felől egy sápadt ember közeledett felé. A keze selyem kendővel volt felkötve, sápadt homlokán, a katonasapka alól egy keskeny fehér vászondarab széle világitott ki. A balkezében, mely ép volt és erős könnyü sétabotot tartott, dolmánya buzavirágszinü volt és aranyos zsinóru.

Ez Simon volt, ama Simon Gábor, kit György Pál két hónap előtt összevágott s a ki most szembe jött vele és nem köszönt s a ki be fog

be a magasabb állásokba való előléptetést. A tisztességes megélhetés a biránál egyik lényeges feltétele annak, hogy magasabb feladatának megfelelhessen. Ugyanez áll az aljárásbirákra is.

Lehet, hogy talán az a tekintet is akadályoztatta eddig annak keresztülvitelét, hogy akkor a többi tisztviselők is, a kik ugyanazon fizetési fokozatban vannak, követelnék a magasabb fizetési fokozatba való helyeztetésüket. Az igazságszolgáltatás oly fontos része az állami adminisztracziónak, hogy ez a kivétel megtehető. Kéri, hogy a kormány a legközelebbi budgetben helyezze át az elsőfoku birák felét a legelső 1800 forintos fizetési fokozatba és legalább ennyire javitson helyzetükön addig, mig eljön az idő, hogy a birák mind a VII. fizetési osztályba soroztassanak.

Erdély Sándor igazságügyminiszter: Az iránt, hogy a birák valamennyien a VII. fizetési osztályba soroztassanak, idegenkedéssel egyáltalában nem viseltetik és körülbelül egyik oka annak, hogy a VII. fizetési osztályba birák felvétettek, az is, hogy idővel, midőn a pénzügyi viszonyok megengedik az állami tisztviselők fizetésének javitására gondolni, az első folyamodásu törvényszékeknél levő birák és járásbirák mindannyian ezen fizetési osztályba soroztassanak. Ez azonban a jövő kérdése. Ő teljes tudatában van annak, hogy a mi biráink előtanulmányaiknak, müveltségüknek és hivatásuknak arányában nincsenek kellőleg dotálva és az egész kormány törekedni fog arra, hogy a mennyiben a pénzügyi viszonyok megengedik, ezen a bajon segitsünk.

Mihályi Viktor gyulafehérvári gör. kath. érsek: A kath. egyháznagyok alapitványai által létrejött budapesti egyetemnek, hogy kath. egyházi vagyont képvisel, hogy kath. természetü vagyont képez, az kétséget nem szenvedhet. Jövedelmeinek pedig rendeltetése az alapitók intenczióihoz képest azon törvény oltalma alatt áll, a mely rendeli, hogy kegyes alapitványoknak a kegyes alapitók szándékai tiszteletben tartassanak.

A kormány az 1897. évi állami költségvetés 3 §-ának VII. fejezete 2. czimén idézett budapesti kir. egyetemalapból 441.249 frtnyi bevételt irányzott elő. Bevette tehát a kath. jellegü egyetemi alap jövedelmét erre az évre is az állami költségvetésbe.

Zichy Antal tegnap megemlitette, hogy az ő idejében nem szokták a régi hajlékot lebontani, mielőtt az uj megfelelő és czélravezető hajléknak nemcsak tervezetével, hanem eszközeivel is tisztában volnának. Szónok előtt is ugy rémlik, hogy Magyarország kormányférfiai nem vélték a meglevő egyetemet lebonthatónak s a meglevő egyetemi alapot szétválaszthatónak, hanem arra az időre tartották fenn a kath. jellegü egyetemi alapnak az egyház részére való visszaadását, midőn tisztában lesznek nemcsak az uj épület tervezetével, tudniillik nemcsak azzal, hogy milyen alapu legyen az ujonan felállitandó országos főiskola, vajon abba a theologia felvétessék, vagy egyszerüen kihagyassék. Örömére szolgált a kultuszminiszter abbeli kijelentése, hogy nem tartja a theologiát számüzendőnek az egyetemről.

Tehát a tervezetre nézve előbb tisztába kell jönni; de nem csak a tervezetre, hanem az eszközökre nézve is, az eszközök közt pedig első helyen van az egyetemi alap, mely ezen VII. fejezet 2. cziménél 441.249 frt bevételt jelez akkor, midőn a budapesti kir. egyetem összes kiadásai a 2. §. XX. fejezet III. czime szerint a személyi járandóságok és a dologi kiadások 869.170 frtot tesznek ki. Tehát az egyetemi alapnak bevétele több mint felét képviseli azon összegnek, mely az egész egyetem fentartására szükséges.

Ugy a saját, mint a jelenlevő püspökök nevében kijelenti, hogy midőn a költségvetést megszavazzák, teszik azon fentartással és azon kéréssel, hogy szavazatukból az egyetemi alap katholikus természetére nézve s ez alap jövedelmeinek a kegyes alapitók intencziójához képest való hováforditása iránt semminemü hátrányos jogi következtetés ne legyen vonható.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: A mi az elvi protestácziónak lényegét illeti, erre nézve kijelenti, hogy az egyetemi alapok jövedelmének beillesztése az állami költségvetésbe nem prejudikál az alapok jogi természetének, de viszont a püspök felszólalása sem prejudikál az egyetem állami intézmény jellegének, mert az 1848-iki törvény világosan és határozottan a vallás- és közoktatási miniszter főnhatósága alá rendeli a budapesti egyetemet.

Gróf **Zichy Nándor**: A püspök nyilatkozatához a maga nevében és sokak nevében, részint e házban, részint azonkivül hozzájárul. Ez az ügy nemcsak a püspök urak, hanem a katholikus közönségnek is ügye és érdeke. Többször szóltunk már róla s ujat erről felhozni alig lehet. A miniszternek főhatósága nem prejudikál azon legkegyelmesebb fejedelmi intézkedéseknek, melyek a Pázmány-egyetemre nézve alapvetők voltak.

Egyet sajnálunk, hogy az alkotmány visszaállitásától fogva a mai napig ezen alapoknak katholikus természete elismertetett és azok mégis a budgetben folytonosan megszavazandó tételként szerepelnek, jövedelmeiket értve és másrészt ezeknek kezelése mégis tulajdonképen államkontrol alatt nem áll.

Konstatálja, hogy ezen uradalmak jövedelme nem növekszik a nagy beruházások daczára sem, a tételt pedig az egyetemi hallgatók szaporodása igen növelheti.

Busulva látja, hogy ez a kath. alap nem igen jövedelmez, szellemileg pedig a hit dolgában a theologiai kar kivételével, az egyetem sem katholikus, sem pedig valláserkölcsi tekintetben kifogástalannak nem tekinthető.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Egyáltalában nem ismerheti el minden indokolás nélkül, pusztán csak állitásként azt a feltevést, mintha az egyetem a maga feladatának meg nem felelne.

Az alapok pedig hosszabb bérletekbe vannak adva; mig ezek meg nem ujittatnak, nem lehet kedvezőbb bérleteket kötni.

Gróf **Zichy Nándor**: Szavai értelmének helyes magyarázása végett kér szót.

Csak azt akarta ő mondani, hogy az egyetem ugy, a mint ma van, sem katholikus, sem hitérkölcsi szempontból meg nem felel a vele szemben támasztható igényeknek.

Következik a VIII. fejezet.

Gáll József jegyző (Olvassa a VIII. és IX. fejezetét, az B) átmeneti bevételek I—V. fejezeteit, a 4. szakaszt, melyek észrevétel nélkül elfogadtatnak. Olvassa az 5. szakaszt.)

Gróf **Dessewffy Aurél**: Ez a szakasz az ugynevezett appropriaczionális szakasz. Itt tehát elkerülhetetlen a bizalom kérdésének a felvetése. Szükséges, hogy e kormánynyal szemben való elégedetlenségünket hangosan kimondjuk, ha kevesen is vagyunk. Gazdasági és politikai tekinteteket vesz szemügyre.

Ugyan mi történt Magyarországon az utóbbi 10—15 év alatt arra, hogy ez óriás verseny kiállható legyen? Ma már mindenki elismeri a mezőgazdasági válságot. Kereskedelmi szerződéseink csaknem lehetetlenné teszik a megélhetésünket. Ott van az olasz borvám! Ezután rámutat többi kereskedelmi szerződéseink hátrányaira is.

S mit várhatunk a közelebb megalkotandó kiegyezési törvényünktől? Mezőgazdasági termelésünk minden ága nagyon beteg. Beteg a szesztermelés, beteg az állattenyésztés, beteg a hizlalás, beteg minden.

Ha e helyzetet tekintjük s különösen e fényes budget eredményét, igazán arról kell meggyőződnünk, hogy az állami jövedelmek be fognak hajtatni, igen, de ki fogja azokat fizetni. Agrikulturális állam vagyunk és nálunk kétszeres érdek, nemcsak országunk fenmaradása, de egyáltalán egész állami létünk a földmivelő osztály fennmaradásától függ. Az eddig követett pénzügyi politika e tekintetben ránk nézve mi biztositékot sem nyujt.

Áttérek a politikai bizalmatlanságra. Alkotmányos országban egyik főkivánalom az, hogy a pártkormány is — és a mostani talán sokkal inkább az, mint az eddigiek — egyformán járjon el, bárminő párti állampolgárokkal. Egyik jelenség, mely ugy a közigazgatásban, mint pláne az igazságszolgáltatásban is mutatkozik, az, hogy *a birói függetlenség tekintetében*, bármennyire tisztelnünk kell is azt, *tulmennek ennek kellő határán. Szomoru jelenség a korrupczió terjedése.* Hogy egy tekintélyében megingatott kormány tud-e a korrupcziónak a fejére hágni, nem hiheti, annál kevésbbé, mert ha a kormány saját hatalmi érdekeinek fentartása végett sok tekintetben a törvényt és jogot félreteszi, akkor nem bir azon jogosultsággal, hogy a törvényeknek érvényt szerezzen.

Van még egy más jelenség s egy más körülmény is, tudniillik a választások körüli eljárása a kormánynak, a melylyel szintén nem akar ez alkalommal bővebben foglalkozni; de azon bizonyos elvet, hogy össze kell törni, meg kell semmisiteni az ellenzéket, ő a maga részéről nem is tartja kivánatosnak, mert egy parlamentáris államban ellenzéknek kell lennie, a mely az ellenőrzést gyakorolja, mert a nélkül a dolgoknak helyes vitele nem képzelhető.

A következő határozati javaslatot nyujtja be: »Minthogy a legközelebbi országos képviselőválasztások alkalmával hazánkban példátlan visszaélések fordultak elő, melyeket a kormány befolyásával nem hogy megszüntetni, az erőszakosságoknak elejét venni igyekezett volna, de azokat egyszerüen tagadásba véve gyakori esetekben, sőt pártfogásában részesitette, ezen már hosszabb idő óta folytatott eljárás a törvény és jogok kijátszására vezetett és egész rendszerré vált, alkotmányos életünk alapját képező választási törvény vagy érvényesitése, vagy más alapra való fektetése már elodázhatlanná vált, mind ezeket, a midőn a főrendiház kimondani szükségesnek tartja, ezen állapot orvoslásának mielőbbi foganatba vételét óhajtja és erre a kormányt ezuttal utasitja.

Ezen okoknál fogva is a költségvetési törvény 5. §-át, melyben a 1897. évre az állam folyó bevételei megajánltatnak és megszavaztatnak, azon bizalmatlanságnál fogva, melylyel a jelenlegi kormány iránt viseltetünk, nem szavazzuk meg.«

Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter: Az előtte szóló beszédének csak gazdasági részére reflektál. A kormány igenis megtett mindent a mezőgazdasági érdekek megóvására, a gazdasági válság orvoslására. A kormány többek közt a gazdasági terményeink értékesitésére igenis nagy gondot fordit.

A bor értékesitésének emelése czéljából is történtek intézkedések. Pinczeegyletek és szövetkezetek létesittettek.

A kiegyezési kérdés részletesebb tárgyalásába nem mehet most bele.

Kéri a gróf határozati javaslatának elvetését.

Perczel Dezső belügyminiszter: Ő a Dessewffy politikai tendencziáju szavaira tesz megjegyzéseket. Dessewffy annak idején ép azokat a kormányférfiakat támogatta, a kik a kifogásolt szerződéseket megkötötték.

Gróf **Dessewffy** Aurél: Legalabb 18 éve ellenzéki vagyok. Nem támogattam azokat sem.

Perczel Dezső belügyminiszter: A mi a választásokat illeti, meg kell jegyeznie, hogy egyáltalán nem áll az, mint, hogy ha a kormány a visszaélések fenforgását egyszerüen tagadásba vette volna. A mi ugy látszik, leginkább inditotta a gróf urat ezen vádnak felhozására, az a veszteség, mely a nemzeti pártot érte. Méltóztatnak tudni, hogy a nemzeti párt, a mely a legutóbbi évek alatt alakult át a mérsékelt ellenzékből nemzeti párttá, micsoda magatartást követett. Nem akar a részletekre kiterjeszkedni csak a három legkardinálisabb és legfőbb politikai kérdésre szoritkozik. Ezeknek egyike a közigazgatás reformja.

A második kérdés az egyházpolitika.

Ott van a harmadik kérdés, a 67-iki kiegyezés kérdése. Mit látunk ezen a téren is? Mindenütt csakis konzekvencziát.

A választások előtt a nemzeti párt csaknem felét adta fel önként választási kerületeinek.

Tehát a nemzeti párt már megvertnek tekintette magát akkor, midőn a pártok kezdtek csoportosan felvonulni a harczba.

Igy áll a dolog s nemcsak a nemzeti pártra, hanem a többi pártokra is.

Méltóztatnak tudni, hogy ma a mi választásunk nyugszik azon választási törvényen, a mely 1848-ban hozatott és a mely később két törvényhozási novellával módosittatott és a melyre nézve a kormánynak ismételten volt alkalma kijelenteni, hogy a választási czenzusra nézve a maga részéről is szükségesnek tartja, hogy az revideáltassék, egységesittessék, természetesen határozottan kifejezést adva annak, hogy az általános szavazati jog theoriájához semmiesetre sem járul és egyszersmind kijelentette azt is, hogy habár nem hajlandó a kuriai biráskodásra vonatkozó törvényjavaslatot feleleveniteni és azt magáévá tenni, mégis a választási eljárásra vonatkozólag szintén szándékában áll reformot hozni javaslatba a törvényhozás előtt. Ma, mikor a választási teendők végzése kizárólag autonom testületekre, központi választmányokra van bizva, elfajultak a viszonyok.

Hogy az izgatottság az 1896-iki választás alkalmával magasabb fokra hágott, azt senki nem tagadja, azt elismerjük, ebben része volt minden egyes politikai tényezőnek, része volt minden egyes pártnak, mert jól tudjuk, hogy épen egy uj pártnak alakulása, mely kizárólap epyházpolitikai kérdésekből indul ki, tette a mult őszi választási harczot különösen elkeseredetté és különösen erőssé. Hogy ezen politikai pártnak ezen ház ülésében a költségvetés tárgyalása alkalmával semmi nyomára nem akadtunk, azon csak a legnagyobb örömét fejezheti ki, mert ebből nemcsak a viszonyok javulását várja, de megerősitését látja azon korábban elfoglalt, egyszer ezen házban is kifejtett nézetének, hogy ő a néppártot nem tartja néppártnak, hanem egy burkolt konzervativ párt alakulási kisérletének.

Báró **Lipthay Béla**: A belügyminiszter három irányban nyilatkozott. Az egyik az, hogy megtámadott olyan pártot, mely mint párt, még e házban nem szerepelt. Ép ugy szedhette volna argumentumait akármilyen más hazai párt programmjából, vagy nagyobb változatosság kedvéért, a Lajthán tuli pártok valamelyikéből, a hol sokkal több párt van.

Minthogy gróf Dessewffy Aurél már két irányban a bizalmatlansági kérdésben és választási visszaélések dolgában a kormánynak mult ténykedéseiből meritett tapasztalatokból iparkodott igazolni, miszerint az ő felfogása igenis helyes alappal bir és pedig az állami költségvetés tekintetében, mégis el kell ismernie azt, hogy — daczára az évről-évre fokozódó kiadásoknak — az államháztartásban az egyensuly helyre van állitva. De ezen egyensulynak a helyreállitása oly óriás megterheltetésével jár az egész országnak, hogy összehasonlitva az azok által nyujtott kedvezményekkel, nincs ország széles e világon, mely annyira volna megterheltetve és mely ennek a megterheltetésnek oly kevés gyümölcsét élvezi.

Tény, hogy azon, legalább is teljesen igazolt kivánalmakat, melyek a megterheltetéssel szemben állanak, elsősorban a közigazgatásnak teljességében meg nem felelő volta képezi.

Tudjuk, hogy a magunk szervezeténél a belügyminiszternek ténykedése sajátságainál fogva határozottabban inkább csak ellenőrködésre, mint egyenes beavatkozásra szoritkozik. De kérdi, gyakorolja-e ő ezen ellenőrködést oly mértékben, a mint azt a törvények megszabják?

Kérdi ezután, van-e példa arra, hogy egy főispánt, a ki a közigazgatási felügyelet tekintetében nem teljesitette kötelességét, felfüggesztett — elmozditott-e? Arra igen is van példa, hogy azokat, a kik épen a választás tekintetében nem feleltek meg reményeinek és kivánságainak, elmozditották.

A másik, a mit felemlitendőnek tart, az, hogy az egyensuly helyreállittatott, egyszersmind akkor a kormány azt mintegy vivmánynak tekinti. Vajjon az ő érdeme-e az, vagy más faktornak tulajdonitandó?

A nagy és tetemes megterheltetések között nagy szerepe van a községi adónak is. A községi megterheltetések évről-évre emelkednek és épen most a kormánynak legközelebbi ténykedése által is történt a községi adóknak emelése épen az anyakönyvvezetés behozatala által. Hogy csak egyet-mást emlitsen épen azon községekről, a hol neki a közigazgatásba egyenes befolyása van, kérdi, hogy például itt a fővárosban ki az okozója annak, hogy a közigazgatás nem olyan, a minőnek lennie kellene? Es miért olyan drága az, mint milyen? Epen az idejében való beavatkozásnak elmulasztása, részben pedig a szervezésnek elhalasztása és elodázása következtében, a mely nála, már igen sok ideje érik, a nélkül, hogy az annyira kivánatosnak közigazgatási reform létesithető lenne.

Itt a munkás-kérdés. A fővárosban a legjobb hajlam és akarat uralkodott az iránt, hogy a munkások érdekében munkásházak létesittessenek és ez csak az adómentesség elnyerésén függött. Latba vette-e ő nagyméltósága befolyását, hogy a végrehajtás mielőbb megtörténjék?

Szól ezután ő is a választási visszaélésekről s a határozati javaslatot pártolja.

Perczel Dezső belügyminiszter: Kijelenti, hogy ő nem támadott meg a házon kivül levő pártot.

A határozati javaslat ellen kénytelen a legerélyesebben tiltakozni. Ilyen éles hangu bizalmatlansági javaslat rég nem fordult elő. A kormány foglalkozik a választási törvény reviziójával. Az sem áll, mintha a kormány csak a politikával foglalkozom s nem törődnék a közigazgatással. A főispánokkal szemben is pártatlanul jár el. Zala, Hajdu sem küldött kormánypártiakat s a főispánjaiknak még sem lett bajuk. (Egy hang: Hát Szatmár!) Az egészen más eset. A szatmári főispán miniszteri tanácsosi ranggal a minisztérium egyik legfontosabb osztálya élére hivatott meg.

Kéri a határozati javaslat mellőzését.

Elnök: Az ülést 10 perczre felfüggesztem.

(Szünet után.)

Elnök: Folytatjuk a tanácskozást.

Gróf **Szapáry István**: Azok közé tartozik, a kik mindenkinek véleményét tiszteletben tartván, a hatalom tulkapásait rosszalják. Nem érti ez alatt csakis a minisztériumnak a választások alatti müködését, hanem mindazon közigazgatási közegek tulkapásait, a kik a választásoknál a szavazatok összeirása alkalmával számosakat megfosztottak szavazati joguktól és a törvényen tultéve magukat, részint magánérdekből, részint tulbuzgóságból párt-terrorizmust gyakoroltak, s ezzel a szabadelvü párt czimét uzurpálták és kompromittálták. Jelét adták ezzel az ország erkölcsi sülyedésének is. Kárhoztatja a felekezetnélküliség törvénybeigtatását. Ő a költségvetést nem tekinti bizalmi kérdésnek s az ország jelen viszonyai között ezért meg is szazza.

Báró **Prónay Dezső**: *Desewffy* határozati javaslatát elfogadja. Egyetért vele azokra nézve is, a miket közgazdasági helyzetünkről általában mondott. A belügyminiszter is ugyanazon hibába esett, a melyet épen gróf Dessewffy Aurél határozati javaslata, mint ilyen hibát is emel ki, hogy tudniillik a megtörtént választási visszaéléseket egyszerüen tagadja. Elismeri, hogy visszaélések fordultak elő, hanem azt tagadja, hogy eme visszaélések elharapódzásánál a kormánynak része volna. Irjuk tehát körül a dolgot szabatosan. A törvényekkel szemben háromféle magatartás lehető: Vagy kijátszák, megkerülik, megszegik a törvényt, vagy egyszerüen semlegesek vele szemben, vagy a törvény megkerülésére és kijátszására a hatalmat szolgáltatják és a törvények kijátszását mintegy szuggerálják. Még hogyha fel is tudná menteni a kormányt azon vád alól, hogy a választási törvénynyel szemben minden visszaéléstől mentes, az a vád méltán terheli, hogy saját pártjának a törvény kijátszását szuggerálta. Es ez egymaga is elég.

A választási visszaélésekre nézve egy szerfelett enyhe gyakorlat honosult meg nálunk. Igen sokat, a mit a törvény tilt, a társadalom nemcsak elnézett, hanem pártkülönbség nélkül gyakorolt, sőt néha mintegy megkivánt. Hanem minden állásnak meg vannak a maga követelményei, a mely követelményekkel annak, a ki egy bizonyos állást lelkiismeretesen akar betölteni, számolnia kell. Számolnia kell a kormánynak is. Több-kevesebb fikczió bármely alkotmányjogi theoriában lesz. Nem állitja, hogy legyen ország, a hol teljes való és igaz az, hogy minden választott törvényhozó valóban letéteményese a bizalomnak, és hogy egyike másika a maga megbizatásához nem kerülő uton jutott. Hanem aggodalmas állapot az, ha *évről-évre csökken a való és az alkotmányban mindig több a fikczió.* A legaggodalmasabb pedig az, ha a törvény kijátszására, megkerülésére, alkalmat és módot azok nyujtanak, a kik gátat kell, hogy emeljenek a törvény kijátszásával szemben.

A belügyminiszter azt mondotta, hogy a pártok számarányának megváltozása, vagyis az ellenzék számának tetemes csökkenése — első sorban a nemzeti pártra czélzott — nem a választási visszaéléseknek tulajdonitandó, hanem magának az illető pártnak magatartása okozta azt. A nemzeti párt ezen nagy megfogyatkozásának okait elősorolta és pedig három okot hozott fel. Szükségesnek tartja kijelenteni, a mit egyébként ezen háznak több tagja ugyis tud, hogy ő nem tartozik a nemzeti párthoz. Ezután a nemzeti párt ellen felhasználtakra sorba reflektál.

A kormány által tagadott választási visszaélésekre hozhatna fel egy példát, ha nem is olyan bizonyossággal, mely a birói kogniczióra elegendő, de kétségkivül elég nagy sulylyal biró bizonyitékokkal arra, hogy egy elfogulatlan jury mondja ki a marasztaló itéletet. Tudná felhozni konkrét esetet akárhányat, a hol kétségtelenül igazoltatnék, hogy a kormánynak a választások körül történtekben a keze nagyon is benne van. De hiszen, midőn kezdetben a kormánynyal szemben felhozták vádképen a legutóbb lefolyt választásokból a visszaéléseket és a kormányon nem is tanusitottak oly nagyon mentegetőző magatartást e tekintetben és a mi sokkal jobban feltünt, mint maguk ezek a választási visszaélések, az épen *az a czinizmus* volt, hogy a kormány részéről történtek a féle nyilatkozatok, melyek szerint a történt dolgokat kezdetben még leplezni sem akarták, hanem ugy állitották azokat oda, hogy hiszen az igen természetes, a maga rendjén van, az másképen nem is lehet.

De nem akar a háznak türelmével, figyelmével visszaélni (Helyeslés balfelől. Halljuk! Halljuk! jobbfelől) és elfogadja gróf Dessewffy Aurél határozati javaslatát és azt elfogadásra ajánlja.

Gróf **Zichy Nándor**: Mindenekelőtt a földmivelési miniszter előtt süveget emel. Az ő álláspontja objektiv és lojális. De az is bizonyos, hogy nálunk a gazda és mezőgazda igen elhagyatott állapotban van. Rámutat a mindinkább elharapódzó szocziális bajokra, melyeknek szülőanyja a liberálizmus. A határozati javaslatot elfogadja. Ezek után a belügyminiszterrel polemizál. Ő soha sem fogadta al a 48-as törvények egy részét sem. Azt mondták, hogy a néppárt konzervativ párt lesz. Jó, fogadják el a programmbóla reviziót s a pártból csak a konzervativ marad meg. Hosszu volt a türelmük, de szivós lesz a küzdelmük is.

Rátér az ugynevezett izgatásokra s azok üldözésére.

Az izgatás csak ott kezdődik, hol az ellenállásra hivják fel a népet. De előbb nem.

Pártolja Dessewffy javaslatát.

Perczel Dezső belügyminiszter: A mi azt illeti, azt a passzust, a hol örömét fejezi ki azon, hogy a jelen költségvetési diskusszió alatt nem láthatta a néppárt állásfoglalását. Nem magyarázhatta ezt ugy, mintha a néppárt feladta volna akczióját; de azt hiszi, joga volt ezt a tényt konstatálni. Egyébiránt nekünk soha sem lehetett kifogásunk az ellen, hogy bárminő párt, bárminő alapon alakuljon, kivált ha az olyan párt, a mely hitelvi, vagy erkölcsi alapon áll, biztositani akarja magának a választók többségét. Mi igenis, támadtuk a néppártot azért, mert a néppárt elnevezés alatt nem ismerhettük el egy pártnak olyan elemekből való létrehozását, a minőre a néppárt számitva van. Azt, ha a néppárt, mint katholikus párt alakul, igazinak, valódinak és teljesen megengedhetőnek tartja. Ha a néppárt létrehozói egy konzervativ, egy magyar forradalmi pártot akarnak alakitani, erre is megvan a teljes jogosultságuk. Ez is sok tekintetben igen helyes lett volna és a politikai pártoknak a jövőjére nézve talán a mostaninál kedvezőbb alakulást hozott volna maga után. Csak egy van, a mit ő majdnem quadratura circuli-nak tart. Meg van róla győződve, hogy Zichy meg fogja érni és bevallja abbeli tévedését, a mi abban van, hogy a latifundiumok és nagybirtokok tulajdonosai akarnak néppártot alakitani. Mert ebben a tekintetben alaposak azok az aggályok, a melyeket mi táplálunk.

Gróf **Zichy** Nándor: Vegyék el birtokomat, de ne hitemet!

Perczel Dezső belügyminiszter: Nagyon röviden még pár szót emel a javaslat ellen.

Gróf **Zichy Nándor**: Nagyméltóságu elnök ur! Méltóságos főrendek! Méltóztassanak megengedni, hogy az iménti inszinuácziók ellenében védekezhessem, mert a t. miniszter ur vette át az utolsó szót és nem válaszolt, hanem támadott és inszinuált. (Mozgás balfelől.)

Elnök: A házszabályok értelmében a vita a szakaszok felett be van rekesztve.

Gróf **Zichy Nándor**: A ház engedelmével mindig lehet szólani. (Felkiáltások balfelől: Nem engedtük meg! Azt kérni kell! Szavazzunk!)

Elnök: A határozati javaslat fog szavazás előtt felolvastatni.

Gáll József jegyző: (Olvassa Dessewffy Aurél határozati javaslatát.)

Elnök: Felteszem a kérdést. Azok, a kik a határozati javaslatot elfogadják, méltóztassanak felállani. (Megtörténik.) Nem fogadtatik el.

Következik a 6-ik szakasz.

Gáll József jegyző: (Olvassa a 6—9. szakaszokat, a melyek észrevétel nélkül elfogadtatnak.)

Elnök: Ekként a törvényjavaslat részleteiben is le lévén tárgyalva, most kérem azokat, a kik végkép elfogadják a törvényjavaslatot, méltóztassanak felállani. (Megtörténik.) A törvényjavaslat el van fogadva s erről a képviselőház szokott módon értesittetik.

Most a költségvetési törvényjavaslattal kapcsolatban levő képviselőházi határozatok fognak tárgyaltatni.

Gáll József jegyző felolvassa: a) az aldunai Vaskapu-szabályozási munkálatai 1897. évi költségelőirányzata; b) az állami javak eladásából 1897. évre előirányzott bevételeknek részletes kimutatása tárgyában és a pénzügyminiszter erre vonatkozó jelentése, c) az 1894. évi XXIX. t. cz. 6. §-a b) pontjában jelzett lótenyésztési alap tárgyában; d) a Hunyadi-levéltár megszerzése tárgyában; e) a honvédmenház 1895. évi; f) a hadmentességi dijalap álladékáról 1895. évre; g) a közös hadsereg katonai tisztképző intézeteiben magyar alapitványi helyekre elhelyezett ifjakról 1896. évre; h) a Ludovika Akadémia állapotáról 1896. évben; i) a közös hadseregtől a m. kir. honvédség állományába történt áthelyezések tárgyában az illető miniszterek által az országgyüléshez beadott jelentésekre hozott képviselőházi jelentések az 1895. évi állami zárszámadás és az azzal kapcsolatosan az aldunai Vaskapu-szabályozási munkálatok 1895. évi zárszámadására; esetleg a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben (1896: VI. t. cz.), az 1896. számadási év III-ik, az 1896. számadási év IV-ik negyedében előfordult tulkiadások, előirányzatnélküli kiadások és hitelátruházásokról; a Magyarország és Horvát-Szlavonországok közt az 1894. évre eszközölt leszámolás tárgyában hozott képviselőházi határozatok; a Szolnok—kiskun-félegyházi; a Nagybecskerek—zsombolyai keskenyvágányu h. é. vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslat; a kisküküllővölgyi h. é. vasut engedélyezése; a Tiszalök—büdszentmihályi és a magyar északnyugati h. é. vasutak engedélyezésének megtörténte tárgyában a kereskedelmi miniszter által az országgyülés elé terjesztett jelentéseire hozott képviselőházi határozatokat, a melyeket a főrendiház vita nélkül változatlanul elfogadott.

Az ülés jegyzőkönyvének felolvasása után

Elnök az ülést délután negyed 4 órakor bezárja.

Az összeférhetetlenségi bizottság ma délelőtt fél 11 órakor ülést akart tartani gróf *Andrássy* Tivadar elnöklése mellett, minthogy azonban az elnökön kivül csak László Mihály, Rudnyánszky Béla és Ragályi Béla bizottsági tagok jelentek meg, a bizottság határozatképtelen volt és igy ülését holnap déli 12 órára halasztotta, a tagokat pedig táviratilag hivta meg a gyülésre.

---

menni abba az erdőbe, a hol az ő felesége sétál a lombok alatt, az üde harmatos füben, az édes illatok közt és a sejtelmes álmatag félhomályban.

György Pál megállott és gondolkodott, hogy utána menjen-e.

— Nem . . . nem, mondá aztán magában . . . nekem abban az erdőben nincs most mit keresnem és nem lesz soha többé . . . ezek most már szeretik egymást, a féltékenységem volt a keritőjük és ezen nem lehet változtatni többé.

NINA KISASSZONY.

— FRANCZIA REGÉNY. — 26

— Ugyan hallgass, fiatalabb vagyok náladnál; bebizonyitom előtted, a mikor akarod.

— Nagyon téved; az ifjuságot nem öllel mérik. Elismerem, hogy le tudja szedni a magasan termett mogyorót és szedret; hogy gyakorlott karjával ügyesebben dobja ki a tekepalyán a golyót, mint én; de azért ötvenkét éves korával sohasem lehet egy tizenkilencz éves leányhoz illő férj. Hiszen már a szive is sokkal sivárabb, semhogy képes volna azzal tiszta, eszményi szenvedélylyel lángolni, mely után a gyermekszobából még alig kilépett ártatlan hajadon sóvárog. Higyjen nekem, a mit ön Nina iránt érez, az nem szerelem, hanem csak egy öreg ember szeszélye és éppen ezért reménykedem én még. . . . Nina ellent fog állani, nem engedi magát elvételni, a hetek mulni fognak, ön visszatér Párisba és az első csinos szoknya, mely utjába kerül, el fogja feledtetni vele ezt a nyári szenvedélyét.

— Csak számits reá, jó fiu!

— Persze, hogy számitok. És hamarább bekövetkezik, mint gondolja. Még, ha igazán szeretné is most Ninát, hat hónap mulva még akkor is mást fog szeretni, ezt ön nagyon jól tudja. Mindig állhatatlan volt és sohasem közeledhetett egy csinos nőhöz, a nélkül, hogy szerelmi vallomással ne tisztelte volna meg; százszor is eldicsekedett ezzel előttem! Hogyan merészelne ezek után elvenni egy olyan gyöngéd és naiv leánykát, mint Nina? De hiszen ez szörnyüség, ez szentségtörés volna és minden becsületes embernek szembe kellene köpni önt!

— Hü leszek Ninához! — jelentette ki ünnepiesen az öreg széptevő. Hozzá az egész életen át hü maradok.

— Ugy, mint a többi harminczhathoz!

— Már megint nagyon szemtelen kezdesz lenni fiacskám!

— Mondjuk hát Don Juan módjára, mint a többi háromezer egynehányhoz.

— Igy már más! Te leszel az első vőfély a menyegzőmön!

Mindezek a szurkálások szörnyen bántották Michelt. Jobb szerette volna, ha a nagybátyja fölképeli. A dühös ember ellágyulhat az alkalmas pillanatban; de a szkeptikus? . . .

Kétségbeesetten fonta keresztbe a karját. Nem tudott többé mit mondani, nem tudta, hogy mit tegyen.

De Saverne megrendithetetlen volt. A könyörgés épp olyan kevéssé hatott reá, mint a sértegetés. . . . Nőül fogja hát venni De Montberthier kisasszonyt? Nem! Michel ismerte a fiatal leány érzelmeit, Nina nem fogja megadni magát, meg fogja tagadni az oltár elé menést.

Michelen kivül senki sem kapja meg, erről Michel bizonyos volt. De vajon ő maga megkapja-e kezét? Ez volt, a miben mindinkább kételkedett.

— Édes bátyám, — mondá, miközben közelebb lépett Armandhoz, esedezem önnek, legyen komoly, hallgasson meg figyelmesen, jusson eszébe, hogy közeli vérrokona beszél önnel, könyörög önnek, rimánkodik a szánakozásáért! Nem akarja majd tényleges erőszakkal nőül venni Ninát, ugyebár? Beszéljen hát vele, kérdezze meg az én jelenlétemben, engedje meg, hogy szabadon választhasson közöttünk és én kötelezem magamat, hogy lemondok róla, ha ő lemond rólam! Kötelezem magamat, hogy szabadon hagyom önnek a tért, eltünök, nem kerülök többé a szeme elé sem neki, sem önnek, ha az ön személye iránt, bárha nem is szerelmet, hanem csak a legcsekélyebb rokonszenvet is tanusit. És ha azt hiszi, hogy Ninának a jelenlegi érzelmei nem tartósak, engedek önnek, hogy kipróbálhassa, három hónapot, egy fél esztendőt, egy egész esztendőt, azzal a föltétellel, hogy a három hónap, a fél esztendő, az egész esztendő eltelte után, kettőnk közül az veszi nőül Ninát és adja hozományául azt az összeget, a melyet bátyám már megigért nekem, a kit ő választ. Elég világos ez?

— Egészen világos fiam! Te egy háromszázezer frankos fogadást kinálsz nekem.

— Igen, egy egyszerü fogadást.

— És a tétet egyedül csak én koczkáztatnám, ugyebár? Mondhatom, sajátságos módszered van a fogadásra!

— A legnagyobb készséggel ajánlom föl én is a tétet. Az imént azt mondta, hogy reám akarja bizni az Oise departementban lévő malmai igazgatását, tizenötezer frank évi javadalmazással és a jövedelemben való részesedéssel. Csináljuk ezt másképen. Én elvállalom, hogy éltem fogytáig ingyen töltöm be azt az állást, ha ön rögtön ideadja nekem a háromszázezer frankot, mely a fogadásunk megkötéséhez szükséges.

— És feleségül vennéd vele a kisasszonyt? No lám! Ki nézett volna ki belőled ennyi ravaszságot?

— És miért ne venném feleségül, ha nem akar tudni bátyámról?

— Mert az nem tetszenék nekem; érted? Lehet, hogy nem szeret; lehet, hogy sohasem is fog szeretni és hogy egy nap le kell mondanom róla; de arról az egyről már most is egészen bizonyos vagyok, hogy te, te rögtön lemondhatsz róla. — Nem, te nem fogod nőül venni, még ha letérdelnél is előttem és ő is melléd térdelne! Te szegény vagy és szegény is maradsz, minthogy egyedül csak a szegénységed választ el tőle. Nem kapod meg sem a háromszázezer frankot, sőt nem kapsz egyetlen garast sem, ha Nina nem lesz a nőm. Megértetted?

— Kétségkivül!

— És figyelmeztetlek, hogy könyörtelen leszek, hogy éhen hagylak veszni, ha csak a legcsekélyebb akadályt is gördited a házasságom elé. Kereshetsz magadnak más alkalmazást, itt többé semmi dolgod sincs. A mely nap De Montberthier kisasszony a feleségem lesz, visszafogadlak az állásodba, ha ragaszkodol hozzá.

— Köszönöm, bátyám.

— Oh, te szembe akartál szállni velem? Majd meglátod, hogy mibe került. . . . Ostoba! Hát nem érted, hogy féltékeny vagyok, hogy a szavaid, a helyett, hogy meglágyitanának, magamon kivül ragadnak? Pusztulj előlem! Nem kapod meg azt a kicsikét, hallod? Könyöröghetsz, zokoghatsz, jajveszékelhetsz és kiabálhatsz holnap, egy hétig, vagy a mig megsiketülök; de Ninát ne . . . em ka . . . pod meg!

— Édes bátyám!

— Itt nincs nagybátya, itt csak a vetélytárs, az ellenfél van, a ki védelmezni fogja magát, minthogy te megtámadod és a ki irgalmat nem ismerve, össze fog törni téged, minthogy ő az erősebb!

— Oh, de hiszen, szeretem őt! — jajdult föl a fiatal ember, a ki kifogyott az ellenvetésekből. — Őrülten szeretem!

— Nos, és én? — viszonzá reá De Saverne Armand.

És ez olvan komoly hangon volt mondva, mely a szivből látszott jönni.

— Oh, szegény fiu, te azt mondtad, hogy az én koromban nem szeretünk tartósan. . . . Öregedjél meg és majd meglatod, hogy csakis ebben a korban érzünk igazi szerelmet, olyat, mely a fájdalomig, a dühig, talán a gyülöletig megy, a melyet szégyenlünk, mint egy dicstelen sebet. Ne irigyelj, öcsém. Oh, ha odaadtam volna neked a háromszázezer frankot, a nélkül, hogy látni kivántam volna a lánykát! Ha egybekelhettetek volna nélkülem! . . . . De most már késő, nincs segitség, el vagyok itélve. Ez a szenvedély belevette magát a vérembe, a csontjaimba; mint valami méreg, elemészt. . . . . És ráadásul te ide jöszsz, azt mondani nekem, hogy nem szeretnek? Oh, te vagy az, a kiben nincs szánakozás, a ki kegyetlen vagy. . . . Azok után, a mit érted tettem, Michel? Hát elfelejted, hogy mindent nekem köszönhetsz? Mi lett volna belőled, ha én nem gondoskodom rólad, ha nem neveltetlek? Talán valami kis iró-diák, egy tizenkétszáz frankos hivatalnok, a kinek a legsóvárabb vágya, hogy nőül vehessen egy divatárus-leányt. És összes gondozásom jutalmául mit cselekszel? Sértegetsz, abban sujtasz, a mi a legdrágább nekem. . . . Michel, te hálátlan vagy, te gyáva vagy!

— Bocsásson meg, — rebegte a fiatal ember, a kit ezek a szavak meghatottak, bocsásson meg, ha megfeledtem magamról, ha tiszteletlen voltam. nem az én hibám. Nem csak az én életem forog a koczkán, de a Ninác is.

— Dehogy is, te kissé nagyonis sokat képzelsz magadról. Ha olyan nagyon szeret, a háromszázezer franknak is van egy kis része benne. Próbáld meg elvenni, majd meglátod.

— Ha csak tőle függne, akkor már rendben volnánk.

— Rosszul teszed, ha feszélyezed magadat.

— Nem is fogom feszélyezni magamat, ha a végsőkre kényszeritenek.

— Mit akarsz mondani?

— Hogy bátyám ellenére is enyém lesz De Montberthier kisasszony.

— Szerencsétlenségedre még kiskoru és atyja mellette van.

— Enyém lesz atyja ellenére is.

— Tehát megszökteted?

— Miért ne? Ha kényszeritenek reá!

De Savernet elsápasztotta ez a fenyegetés. — Érezte, hogy a helyzetnek itt rejlik a gyönge pontja, hogy ezen az egéruton Nina elmenekülhet előle. Azért is rémülettel telt meg a szeme.

— Elszöktetés? — mondá ideges nevetéssel. Kiskoru elcsábitása? No lám, hát ilyen a szived mélye! Nem haboznál elveszteni, meggyalázni azt, a kit szeretsz? Gyönyörü szerelem, fiacskám! . . . De hiszen gyülölnöd kell azt a szegény leányt, hogy igy bánhass vele! Hát nem ismered, nem tudod, hogy majdnem meghalt, a miért el kellett hagynia a szülőhelyét? És te megszöktetnéd? De megbetegednék az uton; kilehelné a lelkét, mielőtt hitves lenne. . . . . Nyomorult, te nem szereted, mondom neked. Nem szeretünk egy nőt, a mikor megölni készülünk őt. És te megölnéd, ha megszöktetnéd, ha elszakitanád az erdőjétől, az otthonától. . . . . Nem szerelmese volnál, hanem a gyilkosa!

A fiatal ember roskadozott. Érezte ez állitások igazságát. Embertelenség volna megszöktetni Ninát, még ha beleegyeznék is.

(Folytatása következik.)

☞ *III. Napoleon leveleiből.* A Figaro három, eddig ismeretlen levelet közöl III. Napoleontól, melyet ez hami fogsága alatt George Sandhoz intézett. A levelekben nem egy passzus van,

A kvóta ellen. A főváros társadalmi életében mind nagyobb hullámokat ver a kvóta felemelése ellen való mozgalom. Ma este az egyetemi polgárság rendezett egy kvóta-vacsorát, a mely tulajdonképen ezzé *fejlődött*, mert eredeti czélja az egyetemi ifjuság körének elnökjelölése volt. A vacsorán, a mely a vámház-köruti Dankovszky vendéglőben volt, megjelent a többek közt *Szederkényi* Nándor orsz. képviselő, dr. *Springer* Ferencz, dr. *Falussy* Árpád. Az első pohárköszöntőt *Pálffy* Ferencz, az egyetemi ifjuság kipróbált régi vezére mondta a jövő év elnökjelöltjére *Ortmann* Albertre, a ki válaszában arról beszélt, hogy a társait az eszményekért való küzdelemre kivánja vezetni. Azoknak, kik komolykodó nagyképüséggel elitélik az ideálok, az eszmék iránti lelkesedést, csak annyi a válaszunk: «Magot s gyümölcsöt csak ott lehet várnunk, a hol a virágokat is látjuk» — szólt Ortmann s szavait nagy éljenzés követte. Ezután *Szederkényi* állt fel s mondott remek beszédet, a mely hatalmas társadalmi fejtegetésével nagy halást tett a jelenvoltakra.

— Rómában is megesett — szólt Szederkényi, hogy a fórum vigyázói nem voltak elég óvatosak s bejutott a fórumba olyan, a ki nem oda való volt. De mikor ezt észrevették, kikergették a nem odavalót s a választókerülettől megvonták egyidőre a választói jogot. Vajon Magyarországon hány kerületnek maradna választói jogosultsága . . .

Attért ezután a kvóta elleni mozgalomra s az ifjuságnak ebben a kérdésben követett lelkes magatartására s a további küzdelemre buzditva őket, az ifjuságot élteti. A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után *Száva* Gábor beszélt lelkes hangon, a függetlenségi férfiakat éltetve, majd dr. *Falussy* Árpád mondott nagyhatásu beszédet Ausztria szerepléséről irányunkban — egész a kvótáig. Idézte *Deák* Ferencz szavait s reá olvasott *Tisza* Kálmánra a kiegyezéskor a kvótát illetőleg mondott beszédjeiből.

Ezután még *Springer* Ferencz, *Nyáry* Béla és többen szólaltak fel, mindannyian a kvóta fölemelése ellen való küzdelemre buzditva az egyetemi polgárokat s arra, hogy komoly tanulással és munkával igyekezzenek azokat a sebeket helyreütni az országon, a melyeket a mai kormányzat mért az országra.

Az erzsébetvárosi választás. A VII-ik kerületi *Csernátony*-párt végrehajtó bizottsága mai ülésén elhatározta, hogy a választás előtti napon, kedden, a Vigadó összes termeiben *Csernátony* Lajos tiszteletére lakomát rendez. A lakomán a kormány több tagja és számos országgyülési képviselő is meg fog jelenni. — A *Csajághy*-párt választmánya is tartott ma értekezletet, a melyen bejelentették, hogy már eddig számos választópolgár csatlakozott a párthoz, egyuttal bejelentették azt is, hogy a jelölt dr. *Csajághy* Béla vasárnap délután tartja programmbeszédét a kerepesi-ut 64. sz. alatt levő helyiségben és hétfőn délután a zuglói Cservenka-féle vendéglőben. — A szimetria kedvéért a *Fektor* párt is tartott értekezletet, a melyen megjelent a jelölt *Fektor* Ferencz telekkönyvvezető is, a ki beszédet is tartott csekély számu hiveihez, el akarván magyarázni nekik a Fővárosi Egylet keddi gyülésén mondott és szerinte a lapok által félreértett szavait, a melyeket Villányinak az indítványára az ujépület helyére keletkezendő térre egy a szabadságharcz vértanuinak emlékét megörökitő szobormü létesitése tárgyában mondott. A mosakodás hivei előtt, a kik a keddi gyülésen nem voltak jelen, sikerülhetett, a szabadságharcz véres csatáiban küzdött ősök felemlitése talán meg is hatotta a hallgatókat, a jelölt sorsán azonban ugy a fennen hangoztatott programm, valamint az elesett ősök emléke sem segithet. Egyébként Fektor Ferencz programmbeszédét vasárnap a zuglói Schatz-vendéglőben, hétfőn pedig a Kövesi-vendéglőben fogja megtartani.

A képviselői állás mint agentura. Egy kis röpirat foglalkozik ily czimen az immunitási kérdéssel. Mindenekelőtt kikel azok ellen, a kik Morzsányit elejtették s azt hiszi, hogy ha Morzsányi «sneidig»-ebb lett volna, hát egy hajaszála sem görbül meg. Azután hosszu és unalmas elmélkedésekbe ful el Erkövi Sándor, a röpirat irója, a melyből végre is nem tud semmi okosabb dolgot kisütni, mint azt, hogy «törvényt az üzérkedés ellen hozni nem lehet. Talán a klubbok határozatai segithetnének e helyzeten, ha diszkvalifikáló eljárásnak mondanák ki a képviselői állás jogosulatlan kihasználását. Csak a társadalomnak egy szigorubb és korrektebb felfogása segithetne e bajon. Az emberek nem protekczió-kereséssel töltenék idejüket, hanem munkával, készültséggel, szorgalommal és becsülettel igyekeznének érdemeket szerezni az előléptetésre. A stréberség, a mely elöntéssel fenyegeti egész közéletünket, szükebb mederbe szorulna vissza. Az ágenskedés időrabló foglalkozása helyett elég ideje maradna a képviselőnek arra, hogy nagy feladataira magát mindjobban előkészitse, a modern tudomány ezer meg ezer fegyverével magát körülövezze, az ország bajainak tanulmányozására és alkalmas orvosszerek kitalálására több gondot forditson.»

Az igazságügyi bizottság ülése.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A képviselőház igazságügyi bizottsága *Fabiny* Teofil elnöklete alatt tartott mai ülésében folytatta s befejezte az esküdtbiróságról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

A 19. §-nak (esküdtek kisorsolása az évi lajstromból) azon rendelkezése, mely szerint ugyanabba a szolgálati lajstromba együttesen fel nem vehetők, «a kiknek egyike a másiknak gyámja volt» *Barta* Ödön javaslatára töröltetett, valamint azon pont is, mely szerint ugyanabba a szolgálati lajstromba fel nem vehetők, «a kiknek egyike a másiknak fizetésében áll.» A 20. §. (évi lajstromok kiegészitése) és a 21. §. (a szolgálati lajstromok kiegészitése) változatlanul fogadtatott el. A 22. §-ból (esküdtek napidija és a nem helyben lakott uti költsége) *Bernáth* Béla törlendőnek tartja azon rendelkezést, mely szerint a napidijat, illetőleg uti költséget kérni kell, még pedig az ülésszak berekesztéseig. *Barta* Ödön azt javasolja, hogy a napidijnak, illetőleg utiköltségnek a biróság elnöke által való megállapitása ellen a felebbezés engedtessék. *Erdély* miniszter felvilágositásai után a bizottság változtatás nélkül fogadja el a §-ot.

A 23. §. (a kitüzött idő után megjelent esküdtnek pénzbirsággal való büntetése) elfogadtatik.

A 24. §. *Emmer* Kornél inditványára akként módosittatott, hogy a meg nem jelenő vagy az ülésszak befejezése előtt elnöki engedély nélkül távozó esküdt tiz koronától ötszáz koronáig terjedhető pénzbirsággal büntetendő, a mely büntetés ismétlés esetében ezer koronáig terjedhet.

A 25. §-ból *Barta* Ödön inditványára töröltetett azon rendelkezés, mely szerint, ha az elmaradó vagy az ülésszak folyamán távozó esküdt csak méltányossági okot hozott fel, a pénzbirság összege leszállitható. A 26. §. (a törvényes kötelességét megtagadó esküdt büntetése); a 27. §. (a főtárgyalás ismétlése vagy elnapolása a kötelességszegés miatt) s a 28. §. (eljárás a büntetések alkalmazásánál) változatlanul fogadtattak el.

A 29. §-nál, mely szerint az esküdtbiróságok rendes ülésszakainak számát és idejét az igazságügyi miniszter állapitja meg, *Bernáth* inditványozza, hogy e jog a biróságra ruháztassék. A bizottság változatlanul fogadta el a §-t.

A 30. §. rendelkezésébe, mely szerint az esküdtbiróság elnöke ugy osztja be a tárgyalási ügyeket, hogy az ülésszak tizenöt napnál tovább ne tartson, *Emmer* inditványára beigtattatott a «lehetőleg» szó. — A 31. §. (a mentesség igénybe vétele iránti kérdés az esküdtekhez) változatlanul fogadtatott el, valamint a 32. §. (rendkivüli ülésszak elrendelése), s a 33. §. (főtárgyalás elrendelése az esküdtbiróság székhelyén kivül).

A 34. §.-t, mely szerint az igazságügyminiszter elrendelheti, hogy több határos kir. törvényszék területe egy esküdtbirósági területté alakittassék, *Chorin* előadó mint szükséges fentartandónak véli.

Erdély miniszter utal arra, hogy itt csakis közönséges büncselekményekről van szó, mert a politikai és sajtóügyekre kivételes illetőség van megállapitva. Ennélfogva az igazságügyi kormánynak minden aggály nélkül megadható ez a jog.

Szivák szükségesnek tartja e rendelkezést, mert bizonyos territoriális nehézségek másként nem oldhatók meg, de kimondandó lenne, hogy a már egyszer megállapitott biróság azon éven belül nem állapitható meg s hogy e §. rendelkezése nem prejudikál az életbeléptetési törvény azon rendelkezésének, mely szerint a sajtóügyi esküdtszékek mindig a tábla székhelyén legyenek.

Groisz elfogadja a §-t azon megtoldással, hogy a miniszter köteleztessék az esküdtszéki kerületek végleges megállapitásáról öt év alatt a törvényhozásnak előterjesztést tenni s hogy meghatároztassék az egy esküdtbirósági kerületté egyesithető törvényszéki területek maximális száma.

Erdély miniszter nem tesz kifogást annak felvétele ellen, hogy évközben az esküdtszéki területek nem változtathatók s hogy a kir. táblák székhelyein levő esküdtbiróságok máshova nem helyezhetők át. Feleslegesnek tartja ugyan szóló, de nem ellenzi annak kimondását sem, hogy négynél több törvényszéki kerület nem egyesithető.

Barta Ödön inditványozza, hogy a miniszternek az egyesitésre való joga, ha ugyan megadatik, azon korlát közé helyeztessék, mely az indokolás szerint az egyesités csak akkor történhessék, ha valamely kisebb törvényszék területén az esküdtszéki szolgálat teljesitésére alkalmas férfiak nem lesznek oly számmal találhatók, hogy az esküdti müködés kötelessége egy-egy esküdtre csak két évenkint kerüljön. Azt is kivánja Barta, hogy ezen ok megszünte esetében az egyesités a következő évre azonnal megszüntetendő. Csakis ezekben látná ő annak a garancziáját, hogy a kormányhatalom nem fogja a territoriális kompetenczia sérelmével politikai czélzatra kihasználni.

Chorin Ferencz a szakaszt fentartani kéri. Tényleg lehetnek politikai, de nem pártpolitikai okok, hanem nemzeti szempontuak, melyek az egyesitést szükségessé tehetik.

Győry Elek ép a felmerülhető politikai okok miatt nem járulhat az egyesitési jog megadásához. Már most kellene statisztikai adatokkal rendelkeznünk arra vonatkozólag, hogy mely törvényszék területén van elegendő esküdtképes egyén, mert nem valószinü, hogy ezek száma csökkenjen. Ez nem ok az egyesitési jog megadására. Nem szabad ingatag alapon hagyni a törvényszékek helyének kérdését, mert ezt a bizonytalanságot a kormány kihasználhatja bizonyos aspirácziók számára. A jog tehát legfeljebb a szervezéstől számitott három évre ideiglenesen volna megadható. Ez alatt elég tapasztalatot lehetne gyüjteni. Három év mulva tehát köteles legyen a miniszter törvényjavaslatot nyujtani be, a székhelyek végleges beczikkelyezése iránt.

Bernáth Béla egyáltalán nem hajlandó megadni a miniszternek a szóban forgó felhatalmazást.

Matuska azon nézetben van, hogy a felhatalmazás ötévre lenne megadandó a miniszternek, esetleg azt is, hogy különböző táblák területéhez tartozó törvényszékek ne legyenek egyesithetők.

Erdély miniszter az aggályok eloszlatása czéljából nem tesz kifogást annak kimondása ellen, hogy az esküdtszéki székhelyek megállapitásáról a miniszter évenként jelentést tesz az országgyülésnek.

Emmer Kornél nem forgatná fel a biróságok szervezetét az által, hogy különböző táblák területén levő törvényszékek területei is egyesithetők legyenek.

Barta feltétlenül szükségesnek tartja annak eltiltását, hogy sajtóvétségek tekintetében egyik tábla területén levő törvényszéki terület más táblához ne legyen csatolható.

Erdély miniszter és *Plósz* államtitkár további felvilágositásai után a bizottság elfogadja a szakaszt azon módositással, hogy ***csak ugyanazon kir. tábla területén levő határos törvényszéki területek egyesithetők egy esküdtbirósági kerületté*** s hogy az egyesitésekről ***a miniszter évenkint jelentést tesz*** az országgyülésnek.

A 35—36. §§-ok az igazságügyminiszternek az általános vita elején tett kijelentése folytán töröltettek.

A 37. §. (pénzbirságok hovaforditása), a 38. §. (megállapitása a határidőknek az életbeléptetés évében) s a 39. §. (életbeleptetési záradék) érdemleges módositás nélkül fogadtatott el.

Ezzel a törvényjavaslat tárgyalása befejeztetvén s a szervezet végleges megállapitására szövegezési albizottság küldetvén ki, az ülés véget ért.

A krétai hadjárat.

A krétai felkelők még mindig azt remélik, hogy makacssággal győzedelmeskedhetnek a hatalmak fölött. Mint ugyanis a „Voss. Ztg." Kaneából e hó 8-áról jelenti, a *Satellit* osztrák-magyar torpedó naszádot a kuri-i öbölben szerdán erősen lövöldözték a felkelők. A hajó nagy eredménynyel viszonozta a tüzelést.

A thessáliai határon a *török lakosság harczi kedve igen nagy*, mert azt hiszik, hogy még abban az esetben is, ha a háboru kitörne, az mihamar véget érne s Törökország fényes győzelemmel kerülne ki belőle. A sokat hirdetett fanatizmusnak semmi jelét sem lehet látni. Az a hét divizió, a mely török részről a határon áll, csupa edzett katona, a kik harczhoz vannak szokva s könyen elviselik a nélkülözéseket. Feltünő sok a tüzérség. A tüzérség különben is a legerősebb fegyvernem a török hadseregben. Az ágyuk Krupp-féle uj aczélágyuk, kitünően felszerelve lőszerekkel. Leggyengébb a lovasság s a train. A török kormány minden eszközt igénybe vesz, hogy Kis-Ázsiában, Magyarországban, sőt Oroszországban is lovakat vásárolhasson. Az egész határon alig van 6000 harczképes lovas. Az igaz, hogy a harcztér Thessáliában nem igen alkalmas a lovasság számára. Nagyon tévednének azonban azok, a kik azt hinnék, hogy a lovasság és az egészségügyi csapatok ma is oly szétzüllött állapotban vannak, mint voltak 1877—78-ban. Azóta minden megváltozott s a török hadsereg ma már európai szinvonalon áll, a mely nem kifogástalan ugyan, de azért kitünő. A katonatisztekről, főleg azokról, kik magasabb rangon vannak, nehéz volna határozott véleményt mondani, de annyi tény, hogy katonakörökben nagy képzettségüeknek mondják őket. Az altisztek azonban jobbára az ifju-török párthoz tartoznak.

Köln, ápr. 9.

A „Köln. Ztg." Kaneából jelenti, hogy a *„Stephanie" osztrák-magyar pánczélos hajó bombázott a görögökre*, minthogy ezek meg akarták akadályozni *Kissamonál* az odavaló helyőrség nehány tisztjének és katonájának partra szállását, a kik angol és osztrák-magyar lobogó alatt csónakokon érkeztek vissza. *Reggel óta hatalmas ágyudörgés hallatszik Kissamo* felől, a hol ma akarják a mohamedán családokat hajóra szállitni, hogy *Kaneába* vigyék. A *„Maria Theresia"* osztrák-magyar vezérhajó ma éjjel Kissamo elé érkezett.

Berlin, ápr. 9.

A „Localanzeiger" jelenti Kaneából: A „Satellit" osztrák-magyar torpedóhajót födött állásból, rossz időben akkor támadták lövésekkel, mikor a hajó a nyugati partok közelében czirkált. A lövések élénken folytak a Kutri-öbölben. Több gránát, melyek közül kettőnek romboló hatása volt, szétkergette a fölkelőket, ugy, hogy a hajó szabadon tovább haladhatott.

Róma, április 9.

A képviselőház terme és a karzatok tömve vannak. A kamara folytatja a krétai kérdésben tett interpellácziók tárgyalását.

Sangiuliano támadja a kormány politikáját és pártolja Krétának Görögországgal való egyesitését.

Visconti-Venosta külügyminiszter a ház nagy figyelme közepett áll fel szóra s foglalkozik Görögország magatartásával s a hatalmak hajórajainak akcziójával. Olaszország érdeke — ugymond — az, hogy általános háborura ne fajuljon a dolog. Olaszország nem állhat félre a keleti kérdés elől, most az összefügg a Földközi-tenger szabadságával. Az olasz kormány ugy vélte, hogy pártolnia kell azt a törekvést, mely lassankint autonomiát akar adni néhány törökországi népnek. Ezt az elvet azonban összhangba kell hozni a béke és az európai egyensuly alapfeltételeivel. (Nagyon jól van!) Olaszország akaratával éppen nem egyeznék meg az, hogy a keleti kérdéssel ne a felkelő népek javára való helyzetváltozás, hanem a szárazföldi és tengeri hatalmak közti felosztás szempontjából foglalkozzanak.

A miniszter azt mondja, hogy tartózkodni akar mindenféle theoretikus fejtegetéstől, de minden a mellett szól, hogy Görögország helyzete sokkal könnyebb lett volna, ha hallgatott volna a mérséklő tanácsokra. Sem ez nem lett volna megalázó Görögországra nézve, sem most nem volna megalázkodás, ha meghajoinék Európa egyértelmü kivánsága előtt, annál kevésbbé, minthogy czélját, tudniillik a krétai lakosság megszabaditását már elérte. (Nagyon jó!) Ha azonban a háboru ennek daczára sem volna elkerülhető, ha Görögország vakon rohanna kalandokba, akkor derülne ki csak voltaképen, milyen előrelátók voltak a hatalmak.

A miniszter védi Olaszország beavatkozását Kréta ügyébe és emlékeztet arra, hogy Olaszország is egykor a legnagyobb áldozatokat hozta, a mennyiben nemzeti egyesülése érdekében olyan embereket is feltartóztatott utjukban (Garibaldi), kik iránt egész Olaszország szive érzett. (Élénk tetszés. *Imbriani* hevesen közbeszól.)

Az elnök élénk közbeszólások között felfüggeszti az ülést. A megnyitás után kijelenti *Imbriani*, hogy eláll a szótól.

Visconti Venosta külügyminiszter ujból szót kér. A jobb, baloldal, a czentrum élénken helyesel. *Fratti* (radikal) hevesen tiltakozik; elnök e miatt rendreutasitja.

Több interpelláló képviselő felszólalása után a tárgyalás folytatását a holnapi ülésre tüzték ki.

London, április 9.

Az alsóházban *Gourley* ama kérdésére, vajjon a szövetkezett hatalmak megállapodtak-e arra nézve, hogy ha Görögország megtagadná Kréta kiüritését, körülzárják Pyreust s a többi görög kikötőket, továbbá, hogy a blokád békés-e vagy háborus? *Webster* azt feleli, hogy a kérdésre nem válaszolhat. A hatalmak szándékait nem lehet nyilvánosságra hozni, mig végleges határozatot nem hoztak. Ép oly kevéssé mondhatja meg, hogy a blokád békés lesz-e vagy pedig ius gentium szerint való, a mely utóbb magával hozza azt, hogy a hatalmak és Görögország között hadi állapot volna,

London, április 9.

A Reuter-ügynökség külön tudósitója Elassona-ból ma délben a következőket sürgönyzi: Ide érkezett jelentések szerint görög bandák Krania mellett, Grebira közelében átlépték a török határt. A török csapatok tüzelni kezdtek. *A harcz reggeli öt óra óta tart. Edhem* basa parancsot adott, hogy minden óvóintézkedés megtétessék. Eddig ismeretlen, hogy a bandában vannak-e görög katonák is.

London, április 9.

A „Times" jelenti Konstantinápolyból tegnapi kelettel: A porta az utóbbi héten állitólag 3 köriratot intézett külföldi képviselőihez, melyben azt követeli, hogy a görög csapatok hagyják el Krétát, továbbá melyben egy európai kormányzó beállitása ellen tiltakozik és végül a melyben panaszkodik a fölött az igazságtalanság fölött, hogy *mig a mohamedánokat Krétában lefegyverzik, addig a görögöknek megengedték, hogy fegyvereiket megtarthassák.* A mint a „Daily News" tegnapi napról értesül, az „Alexander" orosz hajó elhagyta Sudát, hogy az orosz konzult Retymno-ba szállitsa, ki a saját iniczíativájából megakarja kisérelni, hogy ha lehetséges, a krétai felkelők vezéreit összehozza és meggyőzze őket az autonomia helyessége felől. *A „Nikolaj" orosz hadihajó Smyrnába megy szénért és élelmiszerekért, hogy Görögország ostromzárolására* készüljön. A „Stefanie trónörökösné" osztrák-magyar toronyhajó állitólag levelet kapott a felkelőktől Kissamoból, melyben ezek kijelentik, hogy a hatalmak ellenséges eljárásával szemben ugy járnának el, mintha a hatalmak ellenében hadilábon állnának. A harcz minden órában várható. Az osztrák-magyar hajóraj parancsnoka holnap Kissamo-ba megy. Valószinünek tartják, hogy az erősségeket elpusztitják, nehogy azok a felkelők kezébe jussanak.

Berlin, április 9.

Azt a hirt, hogy a nagykövetek Konstantinápolyban megegyeztek abban, hogy *a krétaiaknak megadassék az a jog, hogy kormányzójukat szabadon választhassák* és hogy ebbe Görögország is beleegyezett, jól értesült helyen puszta kombináczionak mondják. (N. Fr. Pr.)

Kanea, április 9.

Ma reggel óta Kitamóból, a hol a mohamedáncsaládoknak ma hajóra kellett volna szállni, hogy Kaneába utazzanak, *erős ágyudörgés hallatszik.* Az ágyuzást a következő esemény okozta: A Mária Terézia nevü osztrák-magyar admirális hajó tegnapelőtt éjjel Kitamóba érkezett és tegnap a görögök meg akarták akadályozni, hogy a hajó tisztjei és katonái angol és osztrák-magyar lobogóval ellátott csónakokon partra szálljanak, mire *a Stefanie nevü osztrák-magyar pánczélhajó a görögök sorait lövöldözni kezdte.* (N. Fr. Pr.)

VIDÉK.

* ***A nemzetiségi kérdés Verseczen.*** Versecz város közigazgatási bizottságának mai gyülésén dr. *Czveits* ügyvéd, a radikalisok vezére, *Kosztits* kereskedő a püspökellenes párt főembere és dr. *Miloszolevics* ügyvéd szenvedélyes nemzetiségi vitát provokáltak. A vitára *Szebesztha* tanfelügyelő évi jelentése adott okot, a melyben a tanfelügyelő elmondja, hogy a gör. kel. felekezeti szerb iskolák nem felelnek meg a törvény követelményeinek, a mennyiben kilencz tanitó nem érti a magyar nyelvet. Mivel ezen iskolák összes tetemes fentartási költségeit a város fedezi, vonassék el a községi segély. A szerbek kétségbe vonták, hogy ezen jelentés igy adatott volna elő a mult közigazgatási bizottsági ülésen, általában a tanfelügyelő jelentése ellen zugolódtak, belevonván mindenféle dolgát. A vitában *Buday* főreáliskolai igazgató és dr. *Perjessy* kir. ügyész vettek részt. A főispán körülményes felvilágositásai után a három szerb kivételével az összes tagok kimondták, hogy a jelentés hiven terjesztetett fel a miniszteriumhoz. A verseczi szerb iskoláknak a mult évi ünnepélyek alkalmával tanusitott megbotránykoztató ellentüntetése óta általános azon óhajtás a város polgársága körében, hogy a magas kormány a törvényhatóságnak közel egy év előtt hozott fentemlitett határozatát hagyja jóvá, mert csak ily döntés után szabadulhatnak meg a szerb iskolák a saját püspöküket itt folyton gyalázó radikális szerb agitátorok befolyásától. A „Smertis metvo" lap ellen *Lobmayer* szegedi főügyész nemzetiségi izgatás miatt már folyamatba tette a bünvádi eljárást.

* **A szigetvári választás.** A szigetvári kerület szabadelvü pártjának jelöltje *Biedermann* Rezső — mint már emlitettük — a jelöltségtől visszalépett és igy a függetlenségi és 48-as párt jelöltje *Olay* Lajos ellenjelölt nélkül állt. A kerületbe tegnap este érkezett le *Kossuth* Ferencz, *Boda* Vilmos, *Gräfl* Andor, *Barabás* Béla és *Jeszenszky* Ferencz képviselők kiséretében. Kossuthot Darányban nagy lelkesedéssel fogadták és a késő esti órák daczára a vasutnál nagy bandérium várta és kisérte az egy órányira fekvő *Kamerer*-kastélyba. Ma reggel Zádor, Magyar-Ujfalu, Hodol, Várad, Lakocsa, Dombó és Darány községeket látogatta meg Kossuth és a társaságában levő képviselők és mindenütt lelkesitő beszédeket mondtak Olay érdekében, a ki maga mindenütt elmondta programmját. Olay Lajost minden községben nagy ováczіókkal fogadták. — Mint értesülünk, ma *Bartha* Miklós is fellépett a szigetvári kerületben.

* **Bereg vármegye közgyülése.** Bereg vármegye tegnap tartotta rendes tavaszi közgyülését Beregszászban *Jobszty* Gyula kir. tanácsos, alispán elnöklete alatt, minthogy Hagara Viktor, az ujonnan kinevezett főispán, még nem foglalta el állását. A gyülés első tárgya az alispán időszaki jelentése volt, melynek érdekes részét képezte az, hogy *a kivándorlási mozgalom a mult év végén megélénkült*, azonban a hatóság erélyes közbelépése folytán elfojtatott; a lakosokat olasz ügynökök csábitják a kivándorlásra. Az alispáni jelentést tudomásul vették. Ezután olvastatott a belügyminiszter értesitő leirata a *Hagara* Viktor kinevezéséről. A főispáni beiktatás e hó 28-án lesz, mely alkalomra nagyszabásu előkészületeket tesz a vármegye. *Kinos hatást tett*, midőn Hunyady Béla bizottsági tag *visszautasitotta a küldöttség vezetését s szónoki megbizását*, utána *Uray* Imre is kilépett a fogadó bizottságból. Élénk s nagyszabásu vita induit meg *a felsőmagyarországi ruthének helyzetének javitása érdekében* alakult bizottság megkeresése fölött. *Nedeczey* János orsz. képviselő, a ruthén ügyek alapos ismerője lelkes s hazafias hangon mondotta el a derék testvérnép érdekében szükséges tennivalókat, melegen védelmezte ügyöket s számos kitünő módozatot terjesztett elő, melyeket a közgyülés egyhangu lelkesedéssel tett magáévá. Feltünő volt s kinos hatást keltett, hogy a *megyebeli görög-katholikus papok* éppen akkor, a midőn ez őket is olyan közelről érdeklő ügy volt napirendre tüzve, az egy beregszászi gör. kath. pap kivételével, *tüntetőleg elmaradtak a gyülésről.* Ezután következett a kvóta ügye. A közgyülés egyhangulag fogadta el a hevesmegyei átiratot s felir a képviselőházhoz. *Komjáthy* Béla orsz. képviselő e tárgynál nagy, alapos tanulmányra valló beszédet tartott, melyben számadatokkal bizonyitja be, mennyire sujtja már a jelenlegi kvóta is az országot, annak emelése pedig a tönk szélére juttatja. A beszéd nagy hatást tett. Ezután még több rendbeli felebbezések, zárszámadások, biróválasztási ügyeket letárgyaltak.

UJDONSÁGOK.

— április 9.

— ***Személyi hirek.*** *Károly István* főherczeg és leánya *Erzsébet* főherczegnő tegnapelőtt Lusin Grandba utaztak. — *Stefánia* özvegy trónörökösné tegnap az „Előre" gőzösön az adriai tengeren, nagyobb kirándulást tett és csak este tért vissza. — *József Ferdinánd* és *Péter Ferdinánd* főherczegek, tegnapelőtt, Neubergből, a vadászatról visszaérkeztek Bécsbe. — *Mária Antonia* toszkánai nagyherczegnő tegnap Voloszkából Gmundenbe utazott. — *Kóburg Klementina* herczegnő tegnapelőtt Cannesből Bécsbe utazott. — Báró *Jósika*, a király személye körüli minisztert, tegnap délután a király külön kihallgatáson fogadta. — *Günther* schlesswig-holzsteini nagyherczeg tegnap este Breslauból Bécsbe érkezett. — Gróf *Batthyány* Tivadar, Fiume város és kerületének országgyülési képviselője családjával Fiuméból több heti tartózkodás után ma este Budapestre visszatért.

— **A királyi vár restaurálása.** A királyi várnak régi Duna felé eső részét is restaurálják, hogy összhangban legyen a krisztinavárosi oldallal. A falak burkolatát leveszik és az egészet olyan kővegyitékkel vonják be, a mely rövid idő mulva a terméskő szinét ölti fel. A tetőt is lehányják s ujból épitik. A munka már meg is kezdődött. Gróf *Apponyi* Lajos főudvarnagy és lovag *Ybl* Lajos várkapitány a napokban Bécsben jártak s előterjesztést tettek a királynak az épitkezés mostani állapotáról. A régi épület restaurálásának mostani megkezdetése a király meghagyása folytán történt s augusztusig ezt a munkát okvetlenül befejezik. Az udvar az őszszel hoszszabb ideig Budapesten lesz, itt látogatja meg a királyt a német császár is s ez alatt az idő alatt a várban minden dolog szünetel. Az udvar elköltözése után, októberben megkezdik a Szent-György-térre néző régi szertárépület lebontását.

— ***Ferencz Ferdinánd főherczeg Territetben.*** *Ferencz Ferdinánd* főherczeg tegnap este Territetben a Grand Hotel des Alpes disztermében meghallgatta Correvon genfi tanárnak az Alpesek flórájáról szóló felolvasását. Utána kedélyesen beszélgetett a tanárral és a „Rambertia" társaságba örökös tagul beiratta magát. Az egylet az Alpokon felállitott kisérleti növénytelep föllenditését czélozza.

— **A Kossuth-muzeumból.** Az 1848-iki szabadságharcz és a Kossuth-muzeum május 1-én elhagyja a Duna-utczai helyiségét s a városligeti régi müosarnok helyiségeibe költözik ki, hol sokkal nagyobb és tágasabb helyiségben fogják egészen ujonan berendezni gróf *Kreith* Béla felügyelete mellett.

— **Kossuth-emlék Balmaz-Ujvároson.** Balmaz-Ujvároson, mint a «Debreczen» irja, egy *Kossuth*-szobor, illetve emlék felállitásán fáradoznak. A hazafias balmaz-ujvárosi földmives asszonyok Cs. *Nagy* Gáborné szül. B. *Nagy* Julianna elnöklete alatt, népes értekezletükön, nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy a piacztéren egy Kossuth-emléket állitanak, a melynek javára husvét másodnapján a kaszinó nagytermében, egy nagyszabásu bált rendeznek. Ugyanerre a czélra a balmazujvárosi képviselőtestület e hó 5-én tartott gyülésükön, Kaszás József főjegyző inditványára 200 forintot szavazott meg.

---

mely érdekes világot vet a geniális császár gongolkodására és bepillantást enged abba a feszültséggel szaturált lelkiállapotba, melylyel Lajos Napoleon a császárság visszaállitására törekedett. Idézzük e levelekből a következőket, melyek kelete 1845 január 24. „Hogy ragaszkodom a czimemhez — irja — ez csak azért történik, mert azok az emberek, a kik a franczia forradalmat szerencsétlenségnek tartják és mindazt, a mit a nép 1789-től 1815-ig tett, illegitimnek tekintik, kétségbe vonják, hogy jogom van a herczegi czimhez. A mig Francziaországban lesznek herczegek, addig nem fogom összetépni keresztlevelemet, de örömmel huznám keresztül egész multamat, ha csak polgárokat ismernének el. Kivánom a szabadságot, sőt a hatalmat is, de inkább a fogházban halok meg, sem hogy hazugságnak köszönjem az emelkedést. Nem vagyok republikánus, mert a monarchikus Európában, a pártok jelenlegi állása mellett lehetetlennek tartom a köztársaság győzelmét, de teljes szivemből óhajtom, hogy olyan kormány álljon az ügyek élére, a mely arra törekednék, hogy bevezesse Francziaországba a demokrata intézményeket, mert egyedül csak ezek irányulnak a tömeg jólétére és csak ezek segithetik diadalra a szabadságot, az erényt és az igazságot". Annyi bizonyos, hogy III. Napoleon, mikor már módjában állt az ügyeket a saját tetszése szerint vezetni, sokat felejtett e szép programmból.

*

☞ ***A bukott darabok becsülete.*** Angliában egy idő óta kezdik nagyon megbecsülni a bukott darabokat, még pedig nem mintha valami nagy érdemet látnának abban, hogy ha valami nem tetszik a közönségnek, hanem csupán azért, mert megbuktak. Egy uj gyüjtési mánia ennek az oka. Az excentrikus angolok legujabban ugyanis nagy kedvvel gyüjtik a hangversenyprogrammokat és a szinlapokat. Mint minden gyüjtésnél, ugy itt is a ritkaság szabja meg az értéket. Becsben állnak ennélfogva először is azok a szinlapok, melyek a müsorról már letünt darabok előadását hirdetik, de legbecsesebbek a megbukott darabok szinlapjai, mert ezek a darabok csak két-háromszor kerültek előadásra, következőleg csak nagyon kevés szinlap nyomtatására szolgáltattak alkalmat. Ez a bukott darabok dicsőségének a históriája.

*

☞ ***Fegyvergolyók aluminiumburokkal.*** Edisonnak az a találmánya, a melylyel az aluminiumot bizonyos kezelés folytán aczélkeménységüvé lehet tenni, egy franczia katonatisztet arra a másik nevezetes találmányra inditotta, hogy a jelenlegi kiskaliberü ismétlőfegyverek aczélburkolatu ólomgolyói helyett aluminiumburkolatu golyók előállitását tette lehetővé. A golyók belseje ólom helyett papirosból készül és az az előnye lesz a régi golyók fölött, hogy sima felületénél fogva az eddig oly gyakran előforduló és számtalan esetben halált okozott csont-szétforgácsolást nem fog előidézni. Még nem egészen bizonyos azonban, hogy az uj találmány hadi czélokra alkalmasnak fog-e bizonyulni, mert azt hiszik, hogy az aluminium aczélkeménysége nem lesz tartós.

*

☞ ***Fehér harisnyák.*** A fekete harisnyák dicsőségének, ugy lehet, mihamar vége szakad. Miután az utóbbi években szinte kizárólag ezek voltak divatban, most kezd vége lenni az uralmuknak. Párisban legalább kiadták a jelszót, hogy csak a fehér selyem harisnya chic és Páris példáját bizonyára követni fogja az egész világ és a nyáron már majd tarka virágos fehér harisnyában tennisezik mindenki, a ki igényt tart arra a kétes dicsőségre, hogy tudja: mi a divat.

*

☞ ***Nansen otthon.*** Miután európaszerte kivette részét az ünnepeltetésből, Nansen nemsokára hazatér pihenni szép nyári lakába: a Godthaabvillába. Pihenni szándékozik a bátor és szerencsés Nansen, de a szándékból aligha lesz valami, mert Nansen nem tud pihenni. Ha odahaza van is, folyton dolgozik. Ir, olvas, kisérleteket végez és egyedüli szórakozása nyáron a csónakázás, télen a korcsolyázás. A villája különben nagyon csinos kis otthon. Nansen még akkor épittette, mikor Grönlandból hazatért és azóta a nyár legnagyobb részét ott tölti. A ház ó-északi stilben épült, természetes fából és sárkány- meg kigyó-fejek ékesitik nem csak a párkányt, de még a butorokat is. Nansen ebben is hü utódja akar lenni a wikingeknek. Az őskalózok sárkányfejet faragtak hajóik orrára, Nansen a házát diszíti ezzel. Teljesen modern berendezésü azonban a dolgozó szoba. Ebben van elhelyezve Nansen könyvtára és a globusok gyüjteménye, mig a többi gyüjtemény a ház többi helyiségeiben van szétosztva. Az egész lakás egy muzeum benyomását teszi az emberre és ez a válogatott környezet teljesen stylszerü keret is egy olyan kiváló energiáju férfi számára, mint a milyen Nansen. Emlitsük meg, hogy a felesége is méltó hozzá. Nagyon előkelő családból származik, kitünő tulajdonságokkal van felruházva és hüséges segitő társa férjének.

*

☞ ***Fürdőköpeny papirosból.*** Egy amerikai genie legujabban kieszelte a módját, hogy miként lehet a papirosból fürdőköpenyt késziteni. A találmánynak különben határozottan meg van a gyakorlati értéke. A köpenyt ugyanis vastag itatóspapirból állitják elő, ugy hogy egyszerre szárazra törölheti vele magát az ember, és e mellett kitünően véd a meghülés ellen, mert a papir rossz hővezető és megakadályozza, hogy a test hőmérséklete gyorsan alábbszálljon.

*

☞ ***A gyermekek korai fölkeléséről.*** A régi példaszó: A ki korán kel, aranyat lel, — igaz lehet, ha a munkásiparkodás hasznát értjük alatta, de vajmi hazug elv, ha az egészségre vonatkoztatják. A kora kelés, vagyis a kevés alvás nagyon hátrányos az egészségre és különösen rossz hatással van a gyermekekre. Nem lehet tehát eléggé kárhoztatni azt a szokást, hogy a gyermekeket a kora felkeléshez akarják hozzászoktatni és nagyon helytelen az a rendszabás is, a mely némely helyen divik, hogy a nyári hónapokban nem is 8, hanem már 7 órakor reggel kezdődik az iskolai munka. Eltekintve attól, hogy a kis gyermekek szervezete nem hogy megerősödne, hanem elgyengül a korai felkeléstől, még az a hátránya is megvan e beosztásnak, hogy meghiusitja az oktatás eredményét. A gyermekek álmosak, nem tudnak figyelni és a tanitó igyekezete kárba megy. Lám, a praktikus angolok ebben is bölcsen cselekszenek. Angliában ugyanis az iskolai oktatás csak 9 órakor reggel kezdődik és hogy az angol gyermekek legnagyobbrésze izmos és viruló egészségben van, abban nem kis szerepe van ennek a beosztásnak is. Vajjon lehetetlenség, hogy nálunk is kövessék e szokást? Bizonyos, hogy sem a gyermekek, sem az anyák nem panaszkodnának miatta.

— *Helfy Ignácz betegsége.* *Helfy* Ignácz országgyülési képviselőről megirtuk, hogy állapotában komoly fordulat állott be. A mai nap folyamán — mint értesülünk — rosszabbodás nem állott be. Kezelő orvosa dr. *Müller* Kálmán, a Rókus-kórház igazgatója, kijelentette, hogy komoly aggodalomra nincs ok. Az érdemes képviselő influenzából származott astmatikus rohamokban szenved.

— **Tanulmányi kirándulás.** A budapesti református főgimnázium felsőbb osztályu növendékei *Vámossy* Mihály igazgató és *Szalay* Károly tanár vezetése alatt a husvéti szünidő folyamán tanulmányi kirándulásra mennek az Al-Dunára. Zimony, Belgrád, Orsova, a Vaskapu, Herkulesfürdő, Karánsebes, Temesvár és Arad a főbb pontok, a melyeket érinteni fognak s Aradon a vértanuk sirját és szobrát megkoszoruzzák. A kirándulóknak ugy a magy. államvasutak igazgatósága, mint a Dunagőzhajózási-társaság a legnagyobb kedvezményt nyujtotta.

— **Nagyheti ájtatosságok.** A ferenczrendiek belvárosi templomában nagyszerdán délután 4 órakor zsolozsmákat és lamentácziókat énekelnek. Csütörtökön reggel 8 órakor ünnepélyes nagymise lesz, fényes papi segédlettel, czelebrálja *Bán* Sándor ferenczrendi házfőnök, délután 4 órakor lamentáczió lesz. Pénteken reggel 8 órakor passió, csonka mise, ezután szentbeszéd, délután a szent sir látogatása. Szombaton reggel 7 órakor tüz-, husvéti gyertyaszentelés, ünnepélyes nagymise, melyet *Bán* Sándor házfőnök mond, délután 5 órakor feltámadás. Husvét első és másodnapján reggel 8 órakor csöndes istentisztelet ezután prédikáczió, 10 órakor nagymise s délután 3 órakor litánia. *A terézvárosi* templomban virágvasárnapján reggel 9 órakor barkaszentelés és körmenet. Nagycsütörtökön délelőtt 9 órakor nagymise, a papok és hivők megáldoztatásával, délután 3 órakor stácziójárás. Nagypénteken délelőtt 9 órakor csonka mise, ezután az oltári szentségnek a szent sirba helyezése, végül szentbeszéd, melyet *Jurácsek* Alajos káplán tart. Nagyszombaton 8 órakor tüz-, husvéti gyertya- és keresztkutszentelés, ezután nagymise, délután 6 órakor feltámadás. Husvét vasárnapján és hétfőjén reggel 6 órakor szentséges mise, 1/2 9 órakor tanulók miséje, 10 órakor nagymise. Szentbeszédet mondanak vasárnap *Jurácsek* Alajos, *Angyal* Kálmán, *Stieber* Vincze apátplébános, s hétfőn dr. *Zelliger* Vilmos és *Papánek* Ferencz.

— **Püspöki látogatás.** *Drohobeczky* Gyula, a kőrösi görög-katholikus püspök, *Soós* György adlatusával együtt tegnap Ujverbászra érkezett. A vonatnál a város és a vidék intelligencziájából alakult küldöttségek fényes fogadtatásban részesitették a főpapot. *Széchenyi* József kulai főszolgabiró meleg hangon üdvözölte a püspököt, mire Drohobeczky köszönetét fejezte ki a szép fogadtatásért s megjegyezte, hogy nagy örömet okoz neki, hogy hazajöhetett. Azután *Trobojkevics* lelkész *orosz* nyelven és az ujvidéki apát *latinul* üdvözölték az ünnepeltet, mire az, a jelenlevők nagy örömére, *magyarul* válaszolt. Miután a püspök a görög-katholikus templomban az istentiszteletet czelebrálta, nagy kisérettel elindult körutjára, Kulára, Keresztúrra és Kuczurára.

— **A nagyváradi püspök adománya.** *Schlauch* Lőrincz biboros püspök nagyváradi kath. székesegyházának gyönyörü uj főoltárt készittetett, melyet ma ünnepélyesen személyesen szentelt fel. Az oltár fehér karrarai márványból készült, melyet renaissance stilben *Tóth* István budapesti szobrász tervezett és mintázott. Az oltár 18.000 forintba került. A felszentelés alkalmával a vegyes kar *Kersch* Ferencz esztergomi karnagy remek miséjét adta elő, melyet a nagyszámu közönség áhitattal hallgatott meg.

— **A sorozás.** A Mária Terézia-kaszárnyában most fejezték be a budapesti illetőségü hadkötelesek sorozását. Az eredmény sokkal kedvezőbb a tavalyinál, mert míg tavaly a sorozás 26 napon át folyt, az idén 23 napig tartott, s ez idő alatt a mult évben 1187 ember vált be, az idén 1666 volt alkalmas. Ezek közül a közös hadsereghez 1651, a honvédséghez 15 ujoncz jutott. Az idei többlet tehát 479 ember. A sorozó napok közül legjobb volt márczius 18-ik napja, a mikor 182 ember vált be, a leggyöngébb pedig április 2-ika, a mikor csupán 33-an voltak alkalmasak.

— **Az interparlamentáris konferenczia és a magyar képviselők.** *Széll* Kálmán országgyülési képviselő, mint az interparlamentáris magyar csoport elnöke, a következő felhivást körözteti az országgyülés mindkét házának tagjai között:

«Köztudomásuak azon kiváló erkölcsi és szellemi eredmények, melyeket a mult évben Budapesten megtartott VII. interparlamentáris konferenczia fényes sikerének köszönünk. Az alig néhány esztendővel ezelőtt Európa egyes törvényhozó testületeiben megindított interparlamentáris mozgalom, ma jelentékeny erkölcsi, sőt némi részben politikai sulylyal biró akczióvá fejlődött. Az interparlamentáris uniónak immár Európa valamennyi parlamentjében, szenátusaiban és képviselőházaiban számos tagja van, a melyeknek sorában Európa legkiválóbb államférfiainak neveivel találkozunk, mely erkölcsi testületnek, az általános béke lehető fenntartására s az egyes államok között felmerülhető vitás kérdéseknek választott biróságok utjáni kiegyenlitésére irányuló törekvései irányt szabnak a közvéleménynek; sőt a hatalmak s azok kormányai előtt sem maradhatnak többé minden suly nélküliek. Ezen nemes emberbaráti eszmét szolgálnunk mindnyájunknak erkölcsi kötelességünk. Európa valamennyi parlamentjében napról-napra tágabb tért hóditanak ezen törekvések s mindinkább szaporodó számban sorakoznak a törvényhozók a béke fehér zászlaja alá. Nekünk magyaroknak a széleskörü román izgatásokkal, alaptalan és igazságtalan vádakkal szemben nem csak kulturális kötelességünk, hanem hazafiui érdekünk is, hogy lehetőleg elől járjunk, s hogy a nemzetközi interparlamentáris konferencziákon sulyban is, számban is helyt álljunk. Azért az interparlamentáris magyar csoport legutóbb tartott ülésének határozatából van szerencsém a magyar országgyülés mindkét házának tisztelt tagjait felkérni, hogy az interparlamentáris magyar csoportba rendes tagul belépni méltóztassanak, s hogy az évente Európa más-más metropolisában — 1897-ben Bruxellesben — egybegyülő közgyüléseken, konferencziákon lehetőleg tekintélyes számban megjelenni sziveskedjenek. A belépési nyilatkozatok és az *évi öt forintnyi* tagsági dijak *Dessewffy* Arisztid urhoz, a képviselőházba — VIII., Sándor-utcza 8. — intézendők. *Széll Kálmán* m. p. az interparlamentáris magyar csoport elnöke.

— **Az állatorvosi akadémia uj igazgatója.** A király a földmivelésügyi miniszter előterjesztésére dr. *Hutyra* Ferenczet, a budapesti állatorvosi akadémián a belgyógyászat rendes tanárát ezen akadémia igazgatójává és dr. *Plósz* Béla nyilvános rendkivüli tanárt, a nevezett akadémián a sebészet rendes tanárává kinevezte.

— **Magyarország és Szerbia** között a barátságos viszony mind gyakrabban kifejezésre jut ama kölcsönös figyelemben és előzékenységben, a melylyel a két szomszédos és oly sok közös érdekkel biró állam kormányai e jó viszonyt ápolják. Ennek jeléről értesültünk ma. A szerb kormány ugyanis kérdést tett báró *Dániel* Ernő kereskedelemügyi miniszternél, vajjon szivesen fogadná-e, ha a washingtoni postakongresszuson Szerbia képviseletével *Szalay* Pétert, a magyar posta- és távirdaintézet elnökigazgatóját bizná meg. Nem szükséges külön megjegyeznünk, hogy a miniszter biztositotta a szerb kormány meghatalmazottját, lovag *Stefanovics* Vilovsky szerb posta- és távirdafőigazgatót, ki e megbizásban nála járt, hogy örömmel fogadja e megtisztelő figyelmet és viszonzásul mindig arra fog törekedni, hogy biztositsa Szerbiának azokat az előnyöket, a melyeket a nemzetközi posta- és távirdaforgalomban már földrajzi fekvésünknél fogva is nyujthatunk a velünk barátságos viszonyban levő szomszédainknak. *Szalay* Péter, a magyar posta- és távirdaintézet elnökigazgatója a jövő héten utazik *Washingtonba*, a hol e szerint nemcsak Magyarországot, hanem Szerbiát is fogja képviselni.

— **A katholikus papság és a nagyhét.** A budapesti római katholikus papság a nagyhét első napján, jövő hétfőn kezdi meg szentgyakorlatait a szervitatéri templomban. A hétfői istentiszteleten az összes fővárosi papok megjelennek. Az ünnepi szónoklatot egyik Jézustársasági atya mondja. Utána a papok meggyónnak a Bogisich püspök, kerületi főesperes által a szerzetesrendek tagjai közül erre felkért gyóntatóatyáknak. Az iskolásfiuk és leányok husvéti gyónása már minden plébánia-templomban megkezdődött.

— **Látogatás Murad exszultánnál.** Konstantinápolyból jelenti egy magánlevél a következő érdekes történetet: Egy volt török állami tisztviselő látogatást tett *Murad* exszultánnál, a most uralkodó szultán bátyjánál, a kit 1876-ban elmeháborodás miatt megfosztottak a trónjától. A volt szultánról az ifju-törökök azt hiszik, hogy palotaforradalomnak esett áldozatul s teljesen épelméjü. A volt szultán az államhivatalnokkal egészen logikusan beszélt mindenféle témáról, ugy, hogy látogatója szintén azt kezdte hinni, hogy a detronizált uralkodó elméje ép. De csakhamar meggyőződött az ellenkezőről, mert a szultán egyszerre csak azt kérdezte tőle, hogy melyik szabónál csináltatja a ruháit? Azután arra kérte, hogy vesse le a kabátját, hogy a szabását megbámulhassa. A loyális alattvaló teljesitette ezt a kivánságot is. De csakhamar a mellényre és egyéb ruhadarabokra került a sor, minek folytán a látogató egyik ijedelemből a másikba esett. Végre annyira megszeppent, hogy erélyes, habár tiszteletteljes mozdulattal kikapta a ruháit a szultán kezeiből és rohanva menekült a szultán elől egy mellékszobába.

— **Vizsgálat a debreczeni tanitói árvaházban.** Egyik debreczeni lap az országos tanitói árvaházban történt olyan esetet hozott nyilvánosságra, a mely rendőri és esetleg bünügyi vizsgálat tárgyát képezi. Egyuttal azokról a személyi harczokról is lerántja a leplet, melyek ott, ezen humánus intézet vezetői között ugy látszik már régibb idő óta dulnak. A tudósitás szerint B. J.-né az egyik nőcselédet, a ki elbocsáttatván a szolgálatból, előtte mentegette magát, késsel olyan sulyosan megsebesitette, hogy ez most a kórházban fekszik. Azt is közölte ugyanazon lap, hogy az árvaatya ellen évek óta bujtogatás folyik az árvaházban. A miben némi tulzás lehet, mert az árvaház csak két évvel ezelőtt nyilt meg. Tény az, hogy mindeme bajokról a közoktatásügyi miniszter is értesült egy feljelentés következtében s tegnap reggel a miniszter megbizásából Debreczenbe érkezett *Halász* Ferencz kir. tanácsos, a közoktatásügyi miniszteriumba szolgálatra berendelt kir. tanfelügyelő, hogy az árvaházban állitólag előfordult esetet és bajokat megvizsgálja. A miniszter kiküldöttje Simonffy Imre királyi tanácsos polgármester előtt már ma délelőtt meghallgatta dr. K. Tóth Mihály I. kerületi rendőrkapitányt, a ki a vizsgálat iratait elő fogja terjeszteni, miután a rendőri vizsgálat sincs még egészen befejezve. A vizsgálatnál részt vesz *Eötvös* K. Lajos kir. tanfelügyelő is. Az eddigi eredményből ugy látszik, hogy a sebesüléssel végződött eset nem éppen ugy történt, a hogy az emlitett lap megirta; hogy *Vass* Erzsi árvaházi szolgáló nagyon is kiérdemelte az árvaházban meg nem engedhető magaviseletével az elbocsátást; hogy nem B. J.-né volt az, a ki először kést ragadott és végül, hogy az intézet közvetlen vezetésével megbizott tisztviselők között támadt ellenszenvre és gyülölségre vezethető vissza e kiváló pedagógiai és emberbaráti intézet jó hirnevének sajnálatraméltó meghurczolása. Halász Ferencz vasárnapig Debreczenben marad, hogy a vizsgálatot teljesen befejezhesse.

— *Betöréses lopás Pozsonyban.* A gróf *Draskovics* Iván pozsonyi sétatéren levő palotájába — mint nekünk táviratozzák — tegnap, eddig ismeretlen tettesek betörtek és *20.000 forint értékü* drágaságokat loptak el. Nem is gyanitják, hogy ki követhette el a vakmerő lopást. Azt hiszik, hogy a tolvaj Bécsbe menekült.

— **Rejtélyes csontvázlelet Debreczenben.** Tegnapelőtt délután Debreczenben a tüzoltó-laktanyához tartozó kertben a tüzoltók ásás közben egy emberi csontvázra bukkantak. A csontváz teljesen ép és háttal fekszik a föld felületétől alig egy méternyi mélységben. A csontváz mintegy 35—40 éve lehet ott, s mint megállapitották, nőé volt. Hogyan került oda, azt még nem tudják. Bizonyára valami felderitetlen sötét bün rejlik a leletben, a mit erősen bizonyit az, hogy alig egy méter mélységben volt elásva.

Rövid hirek. *Rimaszombaton* Kocsis János 38 éves utiőr a napokban egy átmulatott éjszaka után revolverrel főbe lőtte magát s szörnyet halt. Tettének oka ismeretlen. — *Nagytorákon* a korcsmában Bircsa Ádám régi haragosát, Zejku Vazult orozva megtámadta s agyonszurta. A gyilkost letartóztatták. — *Topleczen* Seimu György korcsmai mulatozás közben a napokban Galeszku Dávidot ugy mellbe szurta, hogy holtan esett össze. A gyilkost elfogták. — *Kovásznán* a mult pénteken egy hétéves kis lány a takaréktüzhelynél meggyult ruhájától oly borzasztóan összeégett, hogy sebeibe belehalt.

— **A berlini rendőrfőnök a fővárosban.** *Windheim* berlini rendőrfőnök és kisérete ma délután visszautazott Berlinbe, befejezve négy napig tartó tanulmányutját. Ezt megelőzőleg még ma délelőtt *Rudnay* főkapitány kiséretében meglátogatta a mentőegyesület Markó-utczai palotáját. A vendégeket dr. *Kresz* Géza igazgató fogadta s kalauzolta végig az állomás helyiségein. A rendőrfőnök nagy érdeklődést tanusitott a humánus intézmény iránt s kijelentette, hogy e tekintetben sokkal előbb vagyunk Berlinnél. Az állomás megtekintése után a mentők próbakivonulást rendeztek, tömeges szerencsétlenséget jelezve. A kivonulás gyorsasága s kivitele meglepte a főnököt s másfélórai időzés után hagyta el az állomást, teljes elismerését és csodálatát fejezve ki a mentőegyesület elnökének. A berlini rendőrfőnök ezenkivül még délelőtt megtekintette az uj országházat s a külső váczi-uti hajléktalanok menhelyét is.

— **Népgyülés.** Az üllő-ut végén levő népligettől a Szabó-telepen és Kossuthfalván át Erzsébetfalváig vezetendő villamos vasut ügyében április 11-én, vasárnap délután 4 órakor ülés lesz az erzsébetfalvai piacztéren. A népgyülésen az érdekelt telepek lakosai nagy számmal fognak részt venni.

— **Eltünt háztulajdonos.** Rejtélyes eltünési ügyben tettek ma följelentést a rendőrségnél, a mely a vizsgálatot meg is inditotta a dologban. Kőbányán már régóta beszélték, hogy *Ávoczky* József odavaló háztulajdonos távolléte nagyon homályos dolog. Márczius 10-ike körül tünt el a háztulajdonos, a kinél ekkor több ezer forint készpénz volt. Felesége, a ki azt hiszi, hogy férjét valami szerencsétlenség érte, ma dr. *Mandl* Ármin fővárosi ügyvéd utján a rendőrségnél tett följelentést. A rendőrség azt sejti, hogy Ávoczkyt kivándorlási ügynökök Braziliába csalták; de az sem lehetetlen, hogy a sulyos beteg ember valamelyik kórházba vagy gyógyintézetbe vétette föl magát. A család kéri azokat, a kik Ávoczky hollétéről tudnak, hogy a rendőrségnél ezt jelentsék be.

— **Szélhámos tolvaj.** A rendőrség letartóztatta *Kreuczer* Béla hatvani születésü 17 éves nyomdászinast, a ki azzal foglalatoskodott, hogy az Eötvös-utczai zálogház előtt lesbe állott s ha egy gyereket vagy cselédleányt látott onnan csomaggal kijönni, melléjük csatlakozott, a holmit valami ürügy alatt elcsalta s azután eltünt vele. Három ilyen lopást ismer be, de ugy látszik, hogy többet is követett el. Beismeri, hogy *Goldberger* Ignácz 15 éves szabóinastól a kiváltott ruhanemüt elcsalta ugy, hogy kezébe nyomott egy zálogczédulát és néhány krajczárt, hogy menjen fel azzal az Eötvös-utcza 43. sz. házba, a hol azért egy aranyórát fog kapni. A ruhanemüt elvette tőle s azután elszelelt. Ugyanigy csapta be *Reichmann* Lipótné 14 éves inasát és *Resgold* Ottó 12 éves iskolásfiut. A rendőrség folytatja ellene a vizsgálatot.

Korbuly József afférjei.

Tudvalevő, hogy *Gajári* Ödön orsz. képviselő lovagias elégtételt kért *Korbuly* Józseftől, a Hazánk szerkesztőjétől azért a sértő nyilatkozatáért, a mely a Hazánk e hó 3-iki számában megjelent. Korbuly az elégtételt megtagadta, mert Gajári csak a nyilatkozat megjelenését követő ötödik napon küldte hozzá segédeit. Ezek egyike *Molnár* Béla erre a Nemzetben egy nyilt levelet tett közzé, a melyben Korbulynak az egész ügyben tanusitott eljárását «a közönséges tisztességgel és a legjellemibb lovagiassággal össze nem férőnek» jelentette ki. Korbuly e nyilt levél miatt provokáltatta Molnárt és egyuttal a következő levelet intézte a saját segédeihez:

Köztudomásu dolog, hogy gróf Tisza István urral való lovagias ügyem azért nem nyert fegyveres elintézést, mert gróf Tisza István ur segédei nem engedték felüket pisztolyra, az én segédeim pedig, hivatkozva egy párbajban kapott vágás következtében elgyengült karomra, nem fogadták el fegyvernemül a kardot.

Ez affér után egész hajsza keletkezett ellenem, sőt Nagyváradon az egyik lap azt merte irni gróf Tisza István ur végelmére és az én támadásomra, hogy csak a kardpárbajnál van szükség férfias bátorságra, a pisztolypárbaj pedig csak üres henczegés.

Hát én meguntam és megelégeltem már azt a hajszát, mit ebből kifolyólag két hét óta ellenem folytatnak és végét akarván szakitani, felkérem önöket, hogy dr. Molnár Béla országgyülési képviselőt mai sértő levele miatt provokálják.

Ide mellékelem azon orvosi bizonyitványt, mely még a Tisza-féle affér alkalmával állittatott ki és mely már az alkalommal akkori segédeim, báró Kaas Ivor és Rakovszky István urak kezei között volt, a melyet csak szavahihetőségök megőrzésére való tekintetből nem mutattak fel. E bizonyitványt azon megjegyzéssel küldöm önöknek, hogy daczára ennek, kész vagyok Molnár Béla urral akár karddal, akár pisztolylyal, akár mind a kettővel megverekedni.

Teljesen önökre bizom, hogy melyik fegyvernemet válaszszák, vagy esetteg, hogy mind a kettőt-e, csak arra kérem önöket, ha kardpárbaj is lesz, beteg karomra való tekintettel minden összecsapás után két perczny pihenés köttessék ki.

Kiváló tisztelettel: *Korbuly József*, a «Hazánk» felelős szerkesztője.

Az ügyet ma már fegyveresen el is intézték, még pedig *karddal* a Fodor-féle vivóteremben. A párbajban Korbuly az orrán kapott jelentéktelen sebet.

Az ügyről a segédek a következő jegyzőknyvet vették fel:

Jegyzőkönyv. Felvétetett Budapesten 1897. április hó 9-én a *Korbuly* József és *Molnár* Béla urak között felmerült becsületbeli ügy elintézése tárgyában. Jelenlevők: Korbuly József ur részéről *Jancsó* Dezső és *Reiner* Adolf, Molnár Béla ur részéről *Kubinyi* Géza és *Rudnyánszky* Béla.

Jancsó Dezső és Reiner Adolf előadják, hogy felük Korbuly József ur magát a Molnár Béla ur által hozzá intézett és e hó 8-án kelt levele által becsületében megtámadva és megsértve érzi és ezért lovagias uton elégtételt kér.

Kubinyi Géza és Rudnyánszky Béla, mint Molnár Béla ur segédei kijelentik, hogy felük kész Korbuly József urnak a fent hivatkozott levélben foglaltakért bárminemü fegyveres elégtételt adni, ugy azonban, hogy *ezen elégtételadás által az előző ügyekre semmi következtetés nem vonható.*

Jancsó Dezső és Reiner Adolf urak előbbi kijelentéshez azzal csatlakoznak, hogy ők is ezen ügyet az előbbi ügyektől egészen függetlenül kivánják elintézni és kijelentik azt is, hogy ezen ügy lovagias elintézése által felük sajtó utjáni akczió-szabadságát sem érinteni, sem korlátozni nem engedik.

Ezek után Jancsó Dezső és Reiner Adolf ragaszkodva az eddigi párbajszabályok és gyakorlatból kifolyólag a sértett félnek biztositott fegyverválasztási jogához, *kardpárbajt proponálnak.*

Kubinyi Géza és Rudnyánszky Béla, midőn fenti kijelentést tudomásul veszik és kijelentik, hogy sértett félnek fegyverválasztási jogát feltétlenül akczeptálják és respektálják; lelkiismeretbeli kötelességüknek tartják Korbuly József ur segédeinek figyelmét azon ténykörülményre felhivni, hogy *felük egy legközelebb felmerült eset alkalmával bénult karunak állittatott és a karddali elégtételadás ez alapon tagadtatott meg.* Kijelentik azonban, hogy az ellenfél segédeinek ismételt kivánsága esetén a kardpárbajt feltétlenül elfogadják.

Jancsó Dezső és Reiner Adolf fentiekre kijelentik, hogy a fentérintett ügynek bővebb pertraktálására bocsátkozni nem akarnak és bár felük egy régebbi párbajban jobb karján szenvedett sérülés folytán hátrányban van, a kardpárbajhoz ragaszkodnak.

Ezek után segédek egyértelmüleg akképen állapodnak meg, hogy a kardpárbaj a szokásos bondage-zsal harczképtelenségig folytattassék. Időpontul mai napnak délutáni öt és egy negyed óráját, helyül pedig az Arlov-féle vivótermet tüzik ki. Kelt mint fent. *Kubinyi Géza* s. k., *Rudnyánszky Béla* s. k., *Reiner Adolf* s. k., *Jancsó Dezső* s. k.»

Pótlólag közmegegyezéssel az időbeli megállapodás megtartásának helyiségeül a Fodor-féle vivóterem állapittatott meg.

Folytatólagos jegyzőkönyv a helyszinén vétetett fel.

A barátságos kiegyenlités megkiséreltetett, de eredménytelenül. Felek előtt a feltételek azon hozzáadással, hogy szurás ki van véve, felolvastattak.

Az első összecsapás alkalmával Korbuly József ur *orrán megsérülvén*, az orvosok által a harczképtelenség konstatáltatott. Segédek az ügyet a lovagiasság szabályainak megfelelőleg elintézettnek nyilvánitották ki.

Kelt mint fent. *Kubinyi Géza*, s. k., *Rudnyánszky Béla* s. k., *Jancsó Dezső* s k., *Reiner Adolf* s. k.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Mahler Gusztáv a bécsi operánál.** Bécs zenei köreiben a legnagyobb meglepetéssel fogadták a váratlan hirt, hogy *Mahler* Gusztávot, a budapesti opera volt igazgatóját, a ki ez idő szerint a hamburgi városi szinház első karmestere, a bécsi udvari operához karmesternek szerződtették. Az a titokzatosság, a melylyel a szóban levő szerződést előkészitették, Bécs zenészvilágában óriási feltünést keltett és sokan a legfantasztikusabb kombinácziókat füzik hozzá. Tudvalevő, hogy *Jahn*, a bécsi opera igazgatókarmestere és *Richter* János karmester régóta elégedetlenek helyzetükkel. Mindkettő szerfölött féltékeny karmesteri sikereire s Jahn igazgatói hatáskörénél fogva sokkal előnyösebb helyzetet teremtett magának. A vetélkedésnél rendszerint Richter huzta a rövidebbet s ez mód nélkül elkeseritette a világhirü karmestert. Bécsben mindenki tudja, hogy Richter mindinkább a külföld felé szit s csak az alkalmat lesi, hogy a bécsi udvari operát elhagyja. Ily körülmények közt Richter és Jahn együttmüködése napról napra nehezebbé lett. Az udvari körökben azonban inkább hajlandók Jahnt elejteni, a kit különben is szembaja erősen hátráltat müködésében. Bécs zenei köreiben azt hiszik, hogy Mahler Gusztáv szerződtetése rendszerváltozást jelent s az udvari opera müvészi vezetésében személyváltozásokat fog maga után vonni. Viszont a kevésbé fantasztikus elemek azt hiszik, hogy Mahlerrel csupán az udvari opera harmadik karmesteri állását töltötték be s szerződtetésének egyéb müvészi jelentősége nincs. Ebben az esetben méltán irigyelhetjük a bécsi operát, a mely három oly kiváló karmesterrel rendelkezik, a minő *Jahn*, *Richter* és *Mahler*. Ezek közül csak egy is elég lenne arra, hogy a mi operánkat a régi szinvonalára emelje föl. Bécs zenei köreiben különben nagy örömmel fogadják *Mahler* jövetelét, a kinek nagy müvészi hirneve biztositékot nyujt arra, hogy karmesteri müködésével kiváló müelvezetet fog nyujtani Bécs zenekedvelő közönségének.

— **Az ember tragédiája.** Több mint száz előadás után, miközben rövid ideig lekerült a repertoirról, ma «Az ember tragédiája», *Madách* Imre remeke, részben uj szereposztással, részben uj diszletekkel és egészen uj jelmezekkel került ismét szinre a nemzeti szinházban. Dicséretes dolognak tartjuk a nemzeti szinház igazgatósága részéről, hogy drámairodalmunk néhány nagy remekét kellő pietással kultiválja és nem engedi, hogy feledésbe menjen. De a mikor a törekvés intencziója tisztelni való, nem tagadhatjuk, hogy a jó szándék és képesség közt különbség merült föl a mai előadáson. Uj diszleteket, a melyeket az igazgatóság igért, csak keveset láttunk; a jelmezek azonban — mint emlitettük — egészen ujak voltak. De lehettek volna ugy a jelmezek, mint a diszletek bármily tündöklőek, az mellékes maradt volna. Minden diszlethez, minden jelmezhez hozzászokik a szem néhány percz alatt, a mi a közönség lelkét érdekli: az az *előadás*. Ha ennek feltünő hiányai vannak, hiába minden külsőség: a közönség kielégittetlen marad. Pedig a mai előadásnak sok és nagy hiányai voltak. Az igazgatóság, ugy látszik, minden áron uj szereposztást akart, de ezt nem mondhatjuk nagyon szerencsésnek. *Pálfi* Ádám-ja csak itt-ott nyujtott valami olyast, a mely közel járt a müvészi felfogáshoz; ott ugyanis, a hol egyhangu, danoló, modoros és affektált páthoszát elejtette és csöndesebben, mérsékeltebben beszélt. Egyébként azonban minden regi hibája kifejezésre jutott e szerepben. A hangmoduláczió hiánya, a testtartás egyformasága s ugyanannak az egy skálának a fitogtatása az, a mi alakitásait élvezhetlenekké és unalmasakká teszi. *Márkus* Emma játszta Éva szerepét. Hogy ő sem volt ebben a szerepben az, a mit a közönség várt tőle, mutatja az, hogy az egész hosszu előadás alatt sem ő, sem a többi szereplő egyetlen kihivásban sem részesült. Márkus Emma müvészete azonban, bárha ma oly irányba tévedt, a mely nem neki való, soha sem hagyhatja egészen hidegen a közönséget. A zene, a mely beszédéből kihangzik és a mely megvibráltatja a szivek legmélyebb érzéseit, vonzóvá, érdekessé és kellemessé teszi őt, habár maga az alakitás veleszületett hajlamával ellenkezett is ma és sem igazán meginditani, sem megrázni nem tudott. *Gyenes* Luczíferje ösmert, kiváló, erőteljes alakitás maradt ma is. Az apróbb szereplők között *Maróthy* Margitot emlitjük a Hippia szerepében. Ez a szerep régóta gyöngéje volt az előadásnak. Ma sem volt egészen szerencsés. Mert Maróthy Margit haláltusájában és kétségbeesésében nem volt elég tragikai erő. E müvésznőt egész iránya és minden képessége a szalonszerepekre utalja. Ott, a hol ma tragikai erőre nem volt szüksége, valóban kiváló is volt. *Ujházi*, *Császár*, *Ivánfi*, *Bercsényi* egy-egy kisebb szerepben igyekeztek helyrebillenteni az előadásban az egyensulyt; de nem igen sikerült: a közönség csak nem melegedett föl. A rendezés azonban jó volt s a «Marsellaise» ma is gyujtott, ugy hogy megismételték. *(t.)*

— **A délutáni előadások a nemzeti szinházban.** A nemzeti szinház vasárnap délutáni előadásai olyan lelkes felkarolásra találtak ugy a nagyközönség részéről, mint a sajtóban, hogy az intendáns most már komolyan foglalkozik azzal, hogy megvalósitsa másik tervét: a *szerda délutáni klasszikus előadások* rendezését is. Báró *Nopcsa* ugyanis kezdettől fogva ugy tervezte a délutáni előadásokat, hogy azok *vasárnap és szerdán* tartassanak; vasárnap lehetőleg népszerü darabokkal a nagyközönség számára mérsékelt helyárakkal, szerdán pedig ugyancsak mérsékelt helyárakkal főképen a tanuló ifjuság számára rendeztessenek klasszikus előadások. Ez utóbbiak tárgyában az intendáns érintkezésbe lépett *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszterrel a végből, hogy a miniszter, ha az eszme tetszését megnyeri, lefoglalhassa a klasszikus előadásokon a szinház helyeinek 75%-át a tanuló ifjuság számára a rendes mérsékelt helyárakon. Wlassics Gyula kultuszminiszter nagyon szivesen fogadta az intendáns előterjesztését s most csupán arról van szó, hogy a lefoglalandó jegyeket mikép oszszák szét a középiskolák legfelsőbb osztályu és esetleg az egyetemi hallgatók között. Minthogy pedig a vasárnapi előadások iránt szemmelláthatólag olyan nagy a közönség érdeklődése, hogy annak a jegyeiből az ifjuság számára alig lehet jegyeket lefoglalni, nagyon valószinü, hogy az őszi évadra megcsinálják a szerda délutáni klasszikus előadásokat is.

— **Válság a vigszinházban.** A vigszinház igazgatóságának kebelében — mint értesülünk — válság van készülőben. Gróf *Keglevich* István és *Szécsi* Ferencz közt véleménykülönbség támadt, a mely állitólag már akuttá is lett és éles diszkussziókra vezetett. Hogy egyik, vagy másik félnek a szinháztól való kiválását fogja-e maga után vonni, azt eddigelé nem tudják.

— **A kék asszony**, *Varney* operettéje a *Küry* Klárát ért családi gyász miatt, az egész hét müsoráról lemaradt és legközelebbi előadása husvét vasárnapján lesz.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Miniszteri jóváhagyások.** A belügyminiszter a közgyülésnek azt a határozatát, a mely szerint az I. ker. Mészáros- és korona-utcza sarkán kisdedóvó épitendő 27.000 frt költséggel jóváhagyta, valamint hozzájárult ahoz, hogy több utczában meghosszabbitsák a vizvezetéki csöveket.

— **A husvéti szünet.** A fővárosnak összes közép, polgári és községi iskoláiban ma befejezték a tanitást és holnap kiosztják az iskolai értesitőket. A husvéti szünet holnaptól kezdve április 21-ikéig, a husvétet követő szerdáig tart.

— **A közrendészeti bizottság** ma délután ülést tartott *Haberhauer* János alpolgármester elnöklete alatt. A bizottság egy magánvállalkozó kérvényét, a melyben számozott automobil bérkocsik forgalomba helyezésének engedélyezését kérelmezi, mivel a gépérővel hajtott kocsik eddig nagyon tökéletlenek elutasitja. — Nagyobb vita támadt a fogadó-, vendéglő-, korcsma- stb. ipar gyakorlása tárgyában alkotott szabályrendelet 13. szakaszának módositása körül. A főváros részéről alkotott idevonatkozó szabályrendelet ugyanis azt tartalmazza, hogy vendéglőkben és korcsmákban éjfél utáni 1 órán tul s reggeli 4 órán innen vendégek nem tartózkodhatnak. A szabályrendelet 13. §-a kivételeket állapit meg, akként, hogy a rendőrség a farsang alatt éjfél utáni 1 órán tul is megengedheti a vendéglők és korcsmák nyitvatartását. Megadhatja pedig az engedélyt különösen olyan helyiségekre nézve, a melyek vasuti állomások, gyárak, könyvnyomdák és más olyan telepek mellett vannak, a melyekben éjjeli munka folyik. A tanács most a szakaszt oda kivánja módositani, hogy az engedély kiadása ezentul is a rendőrséget illesse ugyan, de *előzetesen eszközölje ki a rendőrség a tanács hozzájárulását.* A vita folyamán *Lung* György tanácsos és dr. *Feleki* Béla a székes főváros autonom jogait védelmezték. a midőn kivánták, hogy a változtatás megtétessék, egyes kivételes esetekre nézve azonban szivesen hozzájárulnak ahhoz, hogy a főkapitány s illetőleg a rendőrség önmaga is megadhassa a záróra meghosszabbitását. *Rudnay* Béla rendőrfőkapitány ellenben azt vitatta, hogy ebben a dologban a rendészeti szempontok a legfőbbek s az ő nézete szerint, semmi csorba nem esik a főváros autonom jogain, ha az engedély megadásának, vagy megtagadásának joga, teljesen a rendőrség kezében lesz. A bizottság többsége a tanács álláspontjára helyezkedett s e szerint a szakasznak a kivánt módon való megváltoztatásához hozzájárult. — Tárgyalás alá került volna még a budapesti *földalatti villamos közuti vasutra vonatkozó forgalmi szabályzat*, de mivel a rendőrségnek idevonatkozó kivánalmait tanulmányozni kell, a bizottság a jövő hét elején fog az ügygyel foglalkozni. Hasonlókép levették a napirendről a bérkocsi-ipar gyakorlása tárgyában a rendőrfőkapitány részéről készitett szabályrendelet-tervezetet is.

SPORT.

— **Bécsi lóversenyek.** A holnapi harmadik napon először jelennek meg telivéreink zászlók közt. A bécsi lovaregylet legujabb intézkedése ugyanis, hogy csupán egyszer egy héten és pedig minden szombaton tartatnak meg az akadály- és gátversenyek. A holnapi napra három akadály-, három gát- és csupán egy sikverseny van tervezve. A nevezések silányul ütöttek ki és igy előreláthatólag kis mezőnyökre van kilátás. A főszámot az *Állvány-akadályverseny* képezi, melyre többek közt Fenegyerek, Gibicz, Correggio, Blitz, Rémes II. és Rajna vannak nevezve. Fenegyereknek oly rekordja van eddig, hogy aligha lesz képes valaki tőle a győzelmet elvenni. Legveszélyesebb ellenfele az Alagon szép formát mutatott Rémes II. A többi egyes futamokra következők a jelöltjeink:

I. *Bob—Joschko.*
II. *Hradisko—Koppány.*
III. *Corinna—Ingraban.*
IV. *Fenegyerek—Rémes II.*
V. *Piros—Bohemia.*
VI. *Gogerl—Maritta.*
VII. *Papacosta—Dolomit.*

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A természettudományi társulat** mai ülésén *Pertik* Ottó tanár folytatta sorozatos előadását a *bakteriumokról.* Az utolsó, kilenczedik előadás e hó 12-én, hétfőn lesz. Mai nyolczadik előadásában mindenekelőtt az ugynevezett szeptikemikus betegségeknek egynéhány példáját tárgyalja, azaz azokét a fertőző betegségekét, melyeknél a fertőző baczillus szabadon kering a vérben. Ilyen a szárnyasokat rettentően pusztitó tyukkolera, a melynek baczillusát Pasteur fedezte fel. Előadásának további tárgyai voltak a bakteriumok által okozott gennyedések: orbáncz, tüdőlob, gennyvérüség. Szólott még Pertik a tifuszról, a difteriáról, a mezei görcsről, az ázsiai koleráról és a tuberkulozisról; ezeket a betegségeket okozó bakteriumokat összesen 45 projekczióval világitotta meg a professzor és tette érthetővé. E gyönyörü kivitelü mutatványok mindegyike a bakteriumok ezerszeres nagyitásu fényképével készült, a vetités ezeket negyvenszeresen nagyitotta.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Radikális gyógyszer.** A temesvári esküdtszék késő éjig tartó tárgyaláson döntöttek egy igen érdekes sajtóperben, mely a pancsovai afférek egész szövevényét hozta felszinre. *Guggenberger* Gyula jelenlegi nagyszent-miklósi birósági jegyzőnek Pancsován párbajügye támadt, de ellenfelének segédei kifogásolták azt, hogy Guggenberger bicziklidresszben jelent meg a párbaj szinhelyén. Ő tiltakozott a segédek e kifogása ellen, a párbaj azonban még sem történt meg. Ellenfelét ezért a *tiszti becsületbiróság megfosztotta tartalékos tiszti rangjától*, őt meg a pancsovai körök igyekeztek lehetetlenné tenni és bármiként iparkodott is lovagias ügyeit rendezni, lépéseit meghiusitották az által, hogy régebbi ügyeire hivatkoztak. Ennek Guggenberger ugy vetett véget, hogy a temesvári «Südungarische Reform»-ban lenyiltterezte összes ellenfeleit segédeikkel együtt. Utóbbiak egyike, *Király* György, honvédszázados, a ki most Pozsonyban állomásozik, bár a tiszti becsületbiróság őt is felmentette minden további lépés alól, sajtóperbe fogta Guggenbergert, kit azonban a temesvári esküdtek 6 szóval 6 ellenében *felmentettek*. Guggenberger a tárgyalás után loyális nyilatkozatban adott elégtételt Király századosnak.

— *Pulszky Károly bünügye.* Az országos képtár volt igazgatójának bünügyében *a vizsgálat végre valahára véget ért* és *Balonyi* Imre vizsgálóbiró az iratokat vádinditványtétel miatt áttette a budapesti kir. ügyészséghez. A kir. ügyészség, jóllehet az igazságügyi orvosi tanács elmebajosnak mondta Pulszkyt, valószinüleg vádat emel majd ellene, mert az orvosszakértői véleménynek igen eltérők és igy magának a biróságnak kell mérlegelni, vajjon beszámitható állapotban van-e és volt-e Pulszky. Az ügyészi inditványt, dr. *Viszlendvay* Imre, az ügy referense késziti.

— **A vásárcsarnok árjegyzései.** Megirtuk, hogy *Duller* Miksa följelentést tett *Matuska* Lajos fővárosi tanácsnok ellen rágalmazás és becsületsértés miatt, mert Matuska a Duller által a lapokban közölt árjegyzéseket állitólag czélzatosaknak mondotta. *Gajzágó* Manó büntető járásbiró az érdemleges tárgyalást megelőzőleg békéltetési tárgyalásra hivta fel a feleket, a melynek során Matuska kijelentette, hogy ő a feljelentés tárgyát képező rágalmat nem mondta. E kijelentés után Duller a panaszát *visszavonta*.

— **Elitélt plébános.** Liszkófalun, Liptómegyében egy gyermekekkel is megáldott pár élt vadházasságban, a mely plébánosának, *Mózer* Károlynak rábeszélésére végre elhatározta, hogy egybekél. Persze, először az anyakönyvvezetőhöz kellett menni. Fölvették a legszurtosabb és legpiszkosabb ruháikat s ugy mentek az anyakönyvi hivatalba, kérve, hogy adják össze őket. Az anyakönyvvezető erre azt felelte, hogy menjenek haza, öltsék fel az ünneplő ruhájukat vagy legalább mossák ki a rajtuk levő szennyes öltözetet, aztán jöjjenek el ujra, majd összeadja őket. A diszes pár azonban egyenesen a plébánoshoz ment, a ki rájuk adta az egyházi áldást, a nélkül, hogy előzőleg a polgári törvény szerint házasságot kötöttek volna. A rózsahegyi törvényszék ezért a házassági törvény megsértése czimén vád alá helyezte a plébánost s őt *100 frt pénzbüntetésre*, esetleg 10 napi fogházra itélte. A kir. itélőtábla Mózer büntetését 25 frtra, esetleg 3 napi fogházra szállitotta le. A kir. kuria ma *Székely* Ferencz előadása alapján az elsőbiróság itéletét *helybenhagyta*.

— *A hódmezővásárhelyi méregkeverők* bünügyében a szegedi törvényszék, mint tudósitónk táviratozza, az ujabban kiderült mérgezési eseteket illetőleg *pótvizsgálatot* rendelt el és ennek folytán a végtárgyalást *bizonytalan időre elhalasztotta*.

— **Vakmerő rablás** történt mult év január havában dr. *Gedeon* Mihály miniszteri titkár házában. *Rezeki-Répárdi* Imre 18 éves kárpitos legény vagy két hétig dolgozott nála, de aztán abbahagyta a munkát, mert a ház urnője egy elrontott szövetdarabért egy forint nyolczvan krajczárt levont a béréből. A kárpitoslegény ezért boszut forralt. Ismerős lévén a helyi viszonyokkal és igy tudva azt, hogy délelőttönként Gedeon nincs otthon, beállott a tisztviselőtelepi lakásba.

Kopogtatására a titkár ötéves fiacskája felnyitotta a csukott ajtót. Rezekinek, a mint *Magyar* Erzsi cselédleány elébe jött, az volt az első kérdése, hogy otthon van-e a ház urnője. Tagadó válaszra leült, mondván, hogy megvárja, mert beszélni akar vele. Kis idő mulva egy hosszu czukorspárgát szedett elő a zsebéből s hirtelenül a leány mellé kerülve, fenyegető hangon kérdezte:

— *Hol tartja a pénzt a nagysága?*

— Mit tudom én, felelt ijedten a leány.

— Majd megtudod mindjárt, ha megkötözlek. Add csak a kezed.

A leány látván, hogy veszedelemben van, segélyért kiáltott és futásnak eredt. A rabló azonban utána iramodott és az ajtóban elérve őt, egy éles konyhakéssel *hátbaszurta*. A szegény leány összeesett, és igy a vakmerő ficzkó akadálytalanul garázdálkodhatott.

Elkezdte a szekrényeket nyitogatni, de nem igen boldogult és megkellett elégednie azzal, hogy csupán egy ezüstórát és tükröt vett magához. Mikor Rezeki látta, hogy többet nem rabolhat, feloldozta a guzsba kötött leányt és rászólt:

— Meg ne moczczanj, mert levágom a fejedet!

Rablás és testi sértés vádja alatt állt ma Rezeki a budapesti törvényszék egyik itélőtanácsa előtt, a melyben dr. *Sóos* Kálmán elnökölt. *Böhm* Alajos kir. ügyész sulyos büntetést kért az elvetemült vádlottra, a kit nem ment egyéb, mint fiatal kora. A törvényszék figyelemmel is volt e körülményre és Rezekit a két büntettért *ötévi fegyházra* itélte. Az elitélt és terhére a kir. ügyész felebbezett.

GYÁSZROVAT.

Dr. Küry Oszkár hites ügyvéd, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye tiszteletbeli ügyésze, ma délután 4 órakor váratlanul elhait. *Küry* Klára, a népszinház tagja édes atyját gyászolja az elhunytban, a ki már régóta betegeskedett s a telet legutóbb Meránban és Arcóban töltötte. Három héttel ezelőtt fölfrissülve, viruló jó szinben tért haza, s csak három nappal ez előtt hirtelen rosszul lett s ágyba feküdt. Orvosa dr. *Lumnitzer* József egyetemi tanár, mindent elkövetett, de a katasztrófát nem lehetett megakadályozni. Ma délután fél 4 órakor a beteg néhány perczyi agónia után meghalt. Temetése vasárnap délben lesz. Holttestés a megáldás után Tahi-Tótfaluba viszik s ott helyezik örök nyugalomra.

TÁVIRATOK.

London, ápr. 9. A Reuter-ügynökség jelenti Montevideoból, hogy *a forradalmi párt tényleg elfoglalta a keleti részt.* Urugnay a Braziliából érkező árukra vámot vet ki. Csekély távolságra Montevideotól nagyszámu blanca foglal állást. *Diaz* hadügyminiszter elbocsáttatását kérte. A vámbevételek a mult év hasonló időszakához képest az utóbbi 6 hónapban több mint egy millió pesetával csökkentek.

Bukarest, ápr. 9. A szenátus és kamara szabadelvü pártjának ma este tartott gyülésén *Sturdza* Dömötör kijelentette, hogy *a király őt egy uj kabinet alakitásával bizta meg.* Ugy hiszik, hogy az uj miniszterium már holnap bemutatja magát a parlamentben.

Ismét botrány az osztrák képviselőházban.

— Az *Egyetértés* távirata. —

Bécs, ápr. 9.

Az osztrák képviselőházban ma ismét botrányos jelenetek játszódtak le. A botrányok, ugy látszik, most már napról-napra megismétlődnek. Nulla dies sine linea.

Napirenden vannak a cseh nyelvrendeletről szóló sürgős inditványok, a melyeket *Wolf* (Schönerer-párti), *Funke* (német szabadelvü) és *Steinwender* (német néppárti) terjesztettek elő. *Kathrein* elnök mindhárom inditványt egyszerre bocsátja tárgyalás alá.

Az első felszólaló *Wolf* volt, a ki azt inditványozta, hogy a kormány a nyelvrendeletet vonja vissza. Azután élesen megtámadta a kormányt és a parlamenti többséget. Ilyen rendeletek a törvényhozás jogait tangálják. Pártja nem tartja kivihetőnek a kabinet vád alá helyezését, mert a többség mindent leszavaz. A szónok hevesen megtámadta a lengyel klubot és kijelenti, hogy a németek ellenzékeskedése nem a csehek ellen irányul, a *kik épugy, mint a németek, a kizsákmányolás, kiváltkép a zsidók kizsákmányolása alatt nyögnek.* (Élénk tetszés a német nemzetieknél.) A nyelvi rendeletet *frivol merényletnek* mondja.

Elnök (szónokot félbeszakitva): Kérem a képviselő urat, legyen szives már most tudomásul venni ... (Zajos ellenmondás a német nemzetieknél.)

Schönerer (felemelt hangon): Tegnap mindent szabad volt mondani! Egyenjogositást követelünk!

Elnök (beszédét folytatva): Kérem, legyen szives már most tudomásul venni, hogy az olyan kifejezéseket, melyek a *tisztességet és az illendőséget megsértik, nem fogom megtürni.* (Zajos ellenmondás a német nemzetieknél és a baloldalon.)

Schönerer (kiáltozva): *Az elnök ur megfogadta, hogy részrehajlatlan lesz és mi ezt most megköveteljük öntől!* Mi németek sem itt, sem egyebütt nem türünk el semmit sem.

Elnök: A szó nem Schönerer képviselő uré, hanem Wolf uré.

Schönerer: A német népjog megtöri a cseh államjogot! (Derültség az ifju-csehek közt.) *Mi nem vagyunk oly frivolok, mint önök.* Mi komoly német emberek vagyunk, a kik komolyan és nyomatékosan küzdünk népünk jogaiért, *önök pedig nevetnek és a kormány jászlából zabálnak!* (Helyeslés a német nemzetieknél, ellenmondás az ifju-csehek közt. Nagy zaj.)

Elnök: Kérem, Schönerer képviselő ur, a szólás joga nem önt illeti meg.

Wolf: A sürgősségi inditványhoz akartam szólni, de azt hiszem, ha azt nem akarjuk, *hogy az egész parlamentárizmusunkat az ördög elvigye, egy még sürgősebb inditványt kell tennem, hogy tudniillik az elnökünknek adassunk az objektivitásból és a pártatlanságból kurzuzt.* (Schönerer pártja tapsolt.) A német népet a kormány egy légszivattyu üvegburka alatt tartja, s a kormány folyton szivattyuz, mintha csak azt akarná megtudni, hogy a német népből mennyi élény szivattyuzható ki. Az ilyen rendeletekkel önök nem növelik, hanem elnyomják a hazafiságot. A kormány az ilyen frivol rendeletekkel megteremti a Germania irredentá-t. A szónok azután megtámadta az uj többséget és igy folytatja: Itt látjuk a slachtic szép országából való képviselőket, a tarnopoli morál és a zsidók és miniszterek exportjának országából való embereket. Ausztria semmitől sem szenved annyira, mint a tarnopoli morál megmérgezésének következményeitől.

Elnök: Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy a házszabályok értelmében önnek csak a sürgősségi inditványról szabad nyilatkoznia.

Wolff: Én pedig azt hiszem, hogy mindaz, a mit mondok, szoros összefüggésben van a nyelvrendelettel.

Elnök: Kérem, nyilatkozzék lehetőleg röviden s ne felejtse el, hogy még mások is föl vannak iratkozva szólásra.

Schönerer: Tegnap és tegnapelőtt bezzeg másként volt.

Wolf: Ugy látszik, hogy ma minden áron, még igazságtalanság árán is, be akarják fejezni a vitát, csakhogy az urak hazamehessenek. De nekem nem áll érdekemben, hogy az uraságok már ma szabadságra menjenek. Minket azért küldtek ide, hogy fontos ügyekben felemeljük a szavunkat és addig fogok beszélni, a meddig nekem tetszik és nem fogom türni....

Elnök: Figyelmeztetem, hogy a házszabályokhoz tartsa magát.

Schönerer: Német elnök és a lengyelek pártját fogja.

Elnök: Mert ha ön nem hallgat figyelmeztetésemre . . .

Schönerer: *Nem türjük az erőszakot.* (Zajos derültség a jobboldalon. Bravo kiáltások a német nemzetiek padjain.)

Wolf azután elmondja a csehországi németek történetét és a cseh elem fejlődését. Fejtegetése közben az elnök több izben azzal fenyegeti, hogy megvonja tőle a szót, ha beszédét röviden be nem végzi.

Wolf: Igazán nem értem, hogy az elnök ur miért szakit engem folytonosan félbe. Tegnap eltürte, hogy a szocziáldemokraták órákon keresztül visszaéljenek a ház türelmével. Arra kérem tehát, hogy ne zavarjon tovább beszédemben.

Elnök: Elég sokáig óvtam meg a szólásszabadságot, de neken a házszabályokat is meg kell óvnom.

Schönerer (kiabálva): Hogyan is volt tegnap és tegnapelőtt?

Wolf: Addig beszélek, amig nekem tetszik.

Végre is a jobboldal tapsai közt befejezi beszédét s leül.

Funke (német szabadelvü) *alkotmánysértésnek* nevezi a nyelvrendeletet és rámutat az állami alaptörvények 19. §-ára. A miniszteriumban tartott értekezleten azt mondták a németeknek, hogy a rendeletet ki kell bocsátani, de nem közölték annak szövegét. A pillanat komoly. Ilyen kérdésekben az egész német nép egyet kell, hogy értsen. Mi kijelentjük — ugymond — hogy ilyen alapon nem egyezkedünk. (Helyeslés balfelől.) A németek nem ismerik el viszonengedménynek a választási kuriákat, de ha nem tudják azokat kivivni, elhagyják a cseh tartománygyülést. A szónok azzal a nyilatkozattal fejezi be beszédét, hogy a mig a nyelvrendeletek fennállanak, a nemzetiségi béke nem áll be Csehországban

Dr. *Steinwender* (német néppárt) kifejti, hogy nem a németség, hanem az államszolgálat érdeke követeli meg, hogy a tisztviselők németül beszéljenek. A szolgálat azonban nem követeli meg a cseh nyelv ismeretét. A rendelettel azt érik majd el, hogy a németek Csehország német vidékein is el lesznek zárva a hivataloktól.

Gróf *Badeni* miniszterelnök azt mondja, hogy az állami hivatalok nyelvének megállapitása olyan joga a végrehajtó hatalomnak, melyet az alkotmányos aera kezdete óta gyakorolt. Bármely fontosságot tulajdonit is a kormány a cseh párt támogatásának, a rendeletek kibocsátása nem taktikai okokból történt. A kérdést kettős szempontból kell megfontolni: először az igazságosság és egyenjoguság szempontjából, másodszor pedig abból a szempontból, hogy alapot kell teremtenünk olyan állapothoz, a mely a jogok kölcsönös elismerésén alapul. (Nyugtalanság.) A miniszter a nyelvkérdés megoldását ugy tekinti, mint élő hirnökét a cseh-kérdés helyes megoldásának. (Tetszés jobbfelől. Ellenmondás a baloldalról.) Minthogy a kormány arra a meggyőződésre jutott, hogy a kérdést a két nép egyetértésével megoldani nem lehet, kötelesnek érezte magát arra, hogy jogositványa keretén belül közbelépjen. A legcsekélyebb kétségnek sem szabad felmerülnie az iránt, hogy a kormány el van tökélve a csehországi német nép jogos érdekeinek teljes erejéből való megvédésére. Engedjék meg — igy folytatta — hogy ez alkalommal néhány szót mondjak az általános politikai helyzetről. Önök bizonyára mindannyian figyelemmel olvasták a legutóbbi válság alkalmával hozzám intézett legfelsőbb kéziratot. (Tartós nyugtalanság.) A legfelsőbb kézirat tenorja kétség fenhagyása nélkül kizárja a pártregime minden gondolatát. (Felkiáltások: Ugy?)

Wolf: Akkor tartsa is magát ahhoz!

Gróf *Badeni* miniszterelnök: Az én politikai meggyőződésem szerint Ausztriában lehetetlen is a párturalom. (Élénk tetszés jobbfelől.)

Berner (szoczialdemokrata): Az általános szavazati jog nélkül igen. (Tartós nyugtalanság.)

Abrahamovicz lovag alelnök: Csendet kérek. Kérem, ne zavarják folytonosan a szónok urat.

Badeni miniszterelnök: A kormány tehát, mint eddig, ezentul is — a mikènt a legfelsőbb kézirat mondja — időleges pártbeli nehézségektől nem zavartatva, tevékenységét kizárólag az állami érdekek által fogja irányittatni.» (Tetszés jobbról.) Szó szerint idéztem a legfelsőbb kéziratot. Abban lássa a t. ház biztositékát annak, hogy a kormány nem téritteti le magát utjáról. (Tetszés jobbfelől.)

Wolf: Mért menekül a korona mögé?

Badeni miniszterelnök: Bár nem eredtünk a parlamentből, mégis mint alkotmányos kormány teljes tudatában vagyunk annak, hogy mivel tartozunk a népképviseletnek és hogy minden időben annak a támogatására vagyunk utalva.

Wolf: Azért csinálnak tudtunk nélkül nyelvrendeleteket!

Abrahamovicz elnök: Ne tessék a szónokat folytonosan zavarni.

Badeni miniszterelnök: Ebben az értelemben a kormány hálával fogadja minden, az állami közjóval számot vető, mérsékelt képviselő támogatását és önök t. uraim ott a németek soraiban, ha ma — a mint nem is várhattam mást — harczolva állanak is velem szemközt, majd ha az izgalom első pillanatai elmultak, át fogják látni, hogy az a rendszabály, a mely ellen önök ma oly hevesen küzdenek, a jövő megegyezés szempontjából (Nevetés balfelől.) éppen nem lesz haszon nélkül való. Mindenesetre szükséges ehhez, hogy a cseh néptörzs (Az eredetiben böhmischer Volksstamm. Felkiáltások balfelől: Nicht böhmisch! Tschechisch!), a mely rá van utalva a német törzszsel való együttélésre, saját jól felfogott érdekében és áthatva a közös haza szeretetétől a kölcsönös viszony javitására és békés állapotok megteremtésére szintén megteszi a magáét. (Élénk tetszés, taps jobbfelől. Ellenmondás balfelől. Megujuló, tartós tetszés jobbfelől.)

Paczák (ifjucseh) kijelenti, hogy *kötelessége az államhatalomnak a német nyelvet mellőznie,* ha ez az első lépés a kiegyezéshez. A csehek nem politikai, hanem tárgyilagos okokból fognak a sürgősség ellen szavazni.

Bendel (német szabadelvü) felszólalása után, a ki támadta a nyelvrendeletet

Gróf *Pálffy* (konzervativ nagybirtokos) kijelenti, hogy párthivei az ifjucsehek álláspontján vannak. *A nyelvrendelet nem koncesszió, sem pedig a németek provokálása, hanem az igazság győzelmének hirdetője* és Csehország politikai és nemzetiségi szétválaszthatatlanságának elismerése.

Gruber osztályfőnök, a kormány képviseletéhen kifejti, hogy 219 járásbiróság közül csak ötnek nincsenek cseh ügyei. Arra a kérdésre tehát, hogy szükséges-e a dolog praktikus szabályozása, nem lehet egyszerüen nemmel felelni. *Kiemeli, hogy a rendeletek törvényben gyökereznek.*

Dipauli (kath. néppárt) pártja nevében ellene szavaz a sürgősségnek, minthogy e kérdés eminens fontosságu és igy nyugodtan csak bizottságban tárgyalható. Érdemlegesen azonban csak később határoz pártja az inditvány felett. *(Pfuj-kiáltások a baloldalon.)*

Menger (német lib.) az előtte szóló pártjának álláspontjáról azt mondja, hogy az nagyobb ellensége a németeknek, mint a milyent valaha értek.

A vitát berekesztik.

Az inditvány sürgősségét 221 szóval 153 ellenében elvetették.

A ház ezután a kvótabizottság tagjait választotta meg. Megválasztattak: *Forct* (ifju-cseh), *Janda* (ifju-cseh), *Jaworski* (lengyel klub), *Abrahamovicz* Dávid (lengyel klub), *Russ* (német haladó), *Ebenhoch* (keresztény néppárti), *Menger* (német haladópárti), *Zedtwitz* (konzerv. nagybirtokos), *Steinwender* (német néppárti) és *Laginja* (horvát) képviselők.

Ezután vita nélkül, *Slama* (ifju-cseh) előadó inditványa után elhatározta a ház, hogy *Szajer* képviselő (Stojalovszky-párti) *büntetőbirósági üldöztetését az ülésszak tartamára felfüggeszti.* A többi sürgős inditványokat, az inditványtevők beleegyezésével husvét után fogják tárgyalni.

Az ülés ezzel véget ért.

A közönség köréből.

CSÁSZÁRFÜRDŐ BUDAPESTEN Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő. **páratlan gőzfürdővel,** legmodernebb **iszapf ürdőkkel,** pompás ásványviz **uszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.** 200 kényelmes lakószoba. A legszolidabb kezelés. Prospektus kivánatra ingyen és bérmentve

Pöstyén-fürdő **Világszerte** elismert utólérhetetlen gyógyhatásu kénes-iszapfürdők rheumat., neuralgia (Ischias) csont-, bőr- és vérbajoknál. (Télen is nyitva). Angol park. Gyógyterem. Szinház. Felvilágositást nyujt a fürdőigazgatóság. 30474

Dr. Leövey Sándor miniszteri tanácsos, a m. kir. közigazgatási biróság itélőbirája, a maga és a rokonság nevében fájdalommal tudatja szeretett nénje

lövői és lövőpetri

LEÖVEY KLÁRA

folyó évi április hó 8-án, élete 74-ik évében, sulyos baleset folytán hirtelen bekövetkezett elhunytát.

A megboldogult földi maradványai folyó hó 11-én délután 3 órakor, a kerepesi-ut melletti temető halottas házában az ev. ref. egyház szertartása szerint megáldatván, Máramaros-Szigetre fognak szállittatni s az ottani ev. ref. temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1897. április hó 9-én. 30624

Nyugodjanak békével sokat hányatott porai!

KÖZGAZDASÁG.

Berlin, április 9. A New-York Heraldnak Washingtonból eredő távirata azt jelenti, hogy Németország, Olaszország és Hollandia a Dingley-bill ellen tiltakozást nyujtottak be. Ez a hir nem egészen alapos. A német kormány tiltakozása tulajdonkép csak a czukorminőség megkülönböztetése ellen szól.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A magyar kir. államvasutak pénztári fölösleget.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságának pénztári fölösleg-beszállitása legutóbb 700.000 frtot tett. A folyó évi beszállitás egész összege 3,500.000 forint.

⁂ **A czukorprémium Francziaországban.** Mint Párisból táviratilag jelentik, a czukorprémiumról szóló törvény elfogadása alkalmából a czukorgyárosok szindikatusa lakomát rendezett, a melyen *Méline* miniszterelnök is megjelent és beszédet tartott, a melyben azt ajánlotta, hogy a törvényt mostani formájában igyekezzenek megőrizni, vagy pedig — ha esetleg szükséges lenne — csakis az összes érdekeltek hozzájárulása mellett változtassanak rajta. A czukorkérdés most már nemcsak belügyi, hanem nemzetközi jelentőségü. Méline azzal a kivánsággal végezte beszédét, vajha a nemzetközi konferenczia sziklatömegét szerencsésen megközelithették volna.

⁂ **A Csepelsziget ármentesitésére** vonatkozó munkálatok tervezeteit a budapesti folyammérnökség elkészitette és felterjesztette a földmivelésügyi miniszterhez. E rég huzodó ügyet a miniszter olykép hajlandó keresztül vinni, ha a 600.000 frtba kerülő árvizvédelmi és földmunkálatok költségeihez a földbirtokos érdekeltség a vizmentesitendő 30.000 holdnyi terület után 200.000 forinttal hozzájárul és erre egy társaságot alakit. A partvédelmi munkálatok költségeihez Pest vármegyétől 40.000 forint megtéritést óhajt a miniszter. A fenmaradó összeg pedig az 1898—99. évi költségvetés keretében nyerne fedezetet.

⁂ **A zalavölgyi helyi érdekü vasut részvénytársaság** ma délelőtt tartotta a közgyülését *Szálybely* Gyula országgyülési képviselő elnöklése mellett. A vonal, a szerződés tartamára, forgalmi szempontból a dunántuli helyi érdekü vasut vonalaival van egyesitve s a lefolyt évre az üzleti részesedés a dunántuli vasut első 1892. évi bruttó szállitási bevételeinek 50 százaléka, kilometrikus arányban, a mi a leszámolás szerint 38.099 frt 55 krt tesz ki. Ezenkivül az üzletből kifolyólag még a távirda és lerakó bérbevételek eredményeztek 413 forint 98 krt s a forgalmi eszköz tőkének kamatai 4250 frtot. A lefolyt év tiszta jövedelme, az előző csonka év 1432 frt 64 kr. egyenleg áthozatával együtt 33.679 frt 92 kr. Ebből a mult évi julius hó 1-én kisorsolt 10 elsőbbségi részvény beváltására 1000 frt forditandó, a forgalomban levő 12.411 darab elsőbbsegi részvény 1. sz. szelvényeire pedig egyenkint 2 frt 50 kr. rész osztalék, a mely utóbbi kifizetése április hó 15-ikétől fogva történik. A közgyülés a jelentést tudomásul vette s a fölmentvényt minden irányban megadta.

⁂ **A déli vasut uj jármüvei.** Miután a déli vasut igazgatósága az 1896. évben uj jármüvek beszerzésére két és fél millió forintot adott ki, mostanában ez a vállalat *jármütelepének további szaporitását* és pedig 31 mozdony, 105 személykocsi és 332 teherkocsi megrendelését, körülbelül 2,800.000 frt összköltséggel, határozta el. A megrendelt mozdonyok közt van 12 gyorsvonati mozdony, a személykocsik kivétel nélkül «folyósos kocsik» toillette-tal és minden modern kényelemmel berendezve s igy a déli vasut igazgatóságának lehetővé válik, hogy e kényelmes kocsikkal a posta- és személyvonatokat is fokozatosan kiegészithesse. A teherkocsiknál a fősulyt a nagyobb hordképességre (200 drb 15 tonnás ujonan beszerzendő kocsi) és lehetőleg nagy térfogatra fektették. A megrendelés az osztrák és magyar magánipar kizárólagos tekintetbe vétele mellett történik.

⁂ **Közlekedés a Balatonon.** A Balatontavi gőzhajózási részvénytársaság április 10-én megnyitja a rendes hajóközlekedést Boglár és Révfülöp között. A hajó az állomások között naponta egyszer közlekedik, még pedig Révfülöpről indul 10 óra 30 perczkor délelőtt, Boglárról 12 óra 30 perczkor délben.

⁂ **A személyforgalom beszüntetése a budapest-ujpest—rákospalotai villamos vasut dunaparti szárnyvonalán.** A budapest—ujpest—rákospalotai villamos közuti vasut dunaparti szárnyvonalát az utazóközönség kezdettől fogva nagyon gyéren, az utóbbi időben pedig épen nem vette igénybe. A részvénytársaság ennélfogva a kereskedelemügyi minisztertől arra kért engedélyt, hogy a személyforgalmat egyelőre teljesen beszüntethesse a szárnyvonalon A miniszter az engedélyt azzal a kikötéssel adta meg, hogy a szárnyvonalon eddig közlekedett kocsik az eredetileg fennállott tizenkétperczes forgalom életbeléptetése mellett a megyeri kápolnáig járatandók.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdijintézete** e hó 19-én délelőtt 11 órakor tartja harmadik rendes évi közgyülését a «Köztelek» üléstermében. A közgyülés tárgyai lesznek: Az 1896. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése és a feletti határozat; az igazgatóság és felügyelő-bizottság kiegészitése választás utján. A nyugdijintézet számadásaiból, viszonyitva azok adatait az előző 1895. eredményeihez, kiemeljük, hogy a dijak egyenlő taglétszám mellett, 22.105 korona 62 fillérről 24.463 korona 90 fillérre, a dijtartalék 76.231 korona 94 fillérről 101.471 korona 32 fillérre emelkedtek. Az intézet nyers vagyona tett 1895-ben 85.876 korona 46 fillért, 1896. végén 125.292 korona 93 fillért; az alapvagyon 1895-ben 5225 kor. 83 fillért, 1896 végén 20.587 korona 83 fillért. Az előbbi emelkedett 39.410 korona 52 fillérrel, az utóbbi 15.362 koronával. A mint ezen adatokból kitünik, a nyugdijintézet a dijtartalék megfelelő emelkedése mellett a mult folyamán vagyonában jelentékenyen megerősödött.

* **Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye gazdasági egyesülete** április 12-én délután 4 órakor a vármegyeház nagytermében közgyülést tart, a melynek tárgya a következő: Az igazgatóválasztmány jelentése az egyesület mult évi müködéséről. Az egyesület mult évi számadásainak a számvizsgáló-bizottság jelentése alapján való bemutatása. Jelentés a halasi kertről, annak számadásairól s folyó évi részletes költségvetéséről. Egy igazgató választmányi tag választása. A gazdasági egyesületek országos szövetségébe három tag megválasztása.

* **Az időjárás.** Az országos meteorológiai-intézet jelentése szerint az időjárás ma a következő: Tegnap nem volt eső sehol sem, ma reggel csak Orsován esik. A hőmérsékleti viszonyok csak keveset változtak.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az értéktőzsdéről.** A Lombard-street fellázadt az angol bank ellen. A londoni bankárok tarthatatlannak tartották a magas bankkamatlábat, és a mikor már kifogyott türelmük, a mikor már nem győzték bevárni azt, hogy az angol bank kamatlábpolitikája mikor engedi meg a bankkamatláb leszállitását, elhatározták, hogy tekintet nélkül a bankra, ők a folyószámlák kamatlábát leszállitják a bankkamatláb alá. És a Lombard-street győzött, mert tegnap az angol bank is leszállitotta a kamatlábat. Ez a félszázalékos kamatlábleszállitás azonban csak kissé enyhiti, de meg nem szünteti azt az abnormis állapotot, mely a pénzpiaczon uralkodik. A londoni banknak $2^1/_2\%$-ot fizetnek a betétek után, de az angol nagykereskedő 1%-on és kap pénzt váltójára. A bankár tehát sok esetben nagyobb kamatot fizet, mint a mennyit kap, is azért, hogy mások pénzét jól gyümölcsözteti, elvállalja érte a felelősséget, alkalmazottainak munkabért, az államnak adót fizet, saját maga dolgozik, töri a fejét, még rá is fizethet a reá bizott pénzekre. És nemcsak Londonban, hanem nálunk is igy van ez. A takarékbetétekre ráfizetnek a pénzintézetek. De a mig a Lombard-street azt mondhatja, hogy ha az angol bank politikai okokból nem szálitja le a kamatlábat, én nem vagyok köteles ugyanezeket az okokat számba venni, addig nálunk a nagyobb intézetek, melyek sulyosan érzik a magas betéti kamatláb átkát, nem merik leszállitani ezt a kamatlábat, mert a kisebb intézetek nem egyeznek ebbe bele. Nálunk mások a viszonyok; itt minden inczi-finczi kerületi takarékpénztár, minden szövetkezet foglalkozik betéti üzlettel és ezeknek nagyon is olcsó a 4.4%-os pénz. Hisz nekik a dupláját fizetik ennek a kamatnak! És ezek oly nagy többségben vannak, hogy az a négy-öt nagy intézet, mely Magyarországon a betétek tulnyomó részét kezeli, kénytelen meghajolni a kisebb intézetek akarata előtt. A betéti kamatlábakat tehát nem fogják leszállitani, a pénz nálunk ezentul is drága marad a nagy közönség számára és értékpapirjainknak is csak annyiban lesz kelendősége, a mennyiben a külföld vásárolja őket. Ha a nemzetközi pénzpiaczon csökkenik a kamatláb, akkor a fölös tőkék mind az értékpapir-piaczra vándorolnak és azokból az óriási befektetésekből, melyek ilyenkor történnek, nekünk is jutnak morzsák. Az áprilisi szelvények tömérdek összegeket tettek folyóvá. Ezek az összegek lassankint ismét összetömörülnek a pénzpiaczokon és ott más megfelelő gyümölcsöztetés helyett értékpapirokat vásárolnak értök. Minél alacsonyabb a kamatláb, annál nagyobb a kereslet értékpapirok iránt. Az angol bank tegnapi kamatlábleszállitását valószinüleg már rövid idő mulva követni fogja egy ujabb kamatlábleszállitás, mert még a $2^1/_2\%$-os kamatláb is nagyon magas. Es a német birodalmi bank is le fogja szállitani kamatlábát. Mindezek a körülmények csak elősegitik az értékpapirok, különösen pedig a befektetési papirok vásárlását. Es ezzel körvonalaztuk és indokoltuk azt a kis mozgalmat, a mi most a tőzsdén van és egyuttal megvontuk a határát is annak, hogy meddig fog terjedni ez a mozgalom. Járadékoknak, kamatozó kötvényeknek van most és lesz még kelete később is; sőt egyes részvényeket is vásárolnak majd, a melyek tőkebefektetésre alkalmasak, de lendülésről, nagy forgalomról, uj vállalkozásokról nem igen lehet a tőzsdén beszélni. A pénzbőség maga nem elégséges ahhoz, hogy uj életet hozzon a forgalomba. A pénz csak egyik, de nem az egyedüli tényező. A vállalkozási kedv kifejlődéséhez szükséges még a bizalom is. Ez pedig hiányzik. És nemcsak egyedül a külpolitikai helyzet miatt hiányzik a bizalom. A krétai kérdéssel most kevésbbé foglalkozik a tőzsde. Április 6-áig még igenis foglalkozott ezzel a kérdéssel, mert a görögök azzal henczegtek, hogy április 6-án, a mikor Görögország függetlenségének nemzeti ünnepét tartják, hadat üzennek Törökországnak. Ez a nemzeti ünnep elmult és a görögök bizony nem üzentek hadat. Talán még jobban hozzájárulnak az általános bizalmatlansághoz a belpolitikai viszonyok. Ausztriában ugy a politikai, mint a társadalmi viszonyok olyannyira elposványosodtak, hogy az ebből fejlődő miazmák elfonnyasztanak ott minden vállalkozási kedvet. Az osztrák kormánynak nincs meg a parlamenti többsége, nálunk meg a korrupczió és a nepotizmus uralkodik és ily két fél készül most tizéves kiegyezést kötni. Ez a kiegyezés sok álmatlan éjszakát okozott már azoknak, a kiknek vagyonuk értékpapirokban fekszik. És a kiegyezés megoldása még mindig a messze távolban van. A bizonytalanság, melyben e miatt a tőzsde van, nyomasztólag hat, de minél inkább közeledünk ahhoz az időponthoz, a mikorra ennek a kérdésnek meg kell oldva lenni, annál jobban félünk a megoldástól. A bizonytalanság elnyomja az üzleti kedvet és mégis csak aggodalommal várják a kibontakozást, mely nem igér semmi jót sem. Ily körülmények között csak természetes, ha az üzlet nem élénkül, az árfolyamok nem emelkednek eléggé. Az e heti nevezetesebb árhullámzásokat a következő táblázat tünteti fel:

	ápr. 3.	ápr. 10.	különbözet
Magyar aranyjáradék	121.25	121.75	+ 0.50
Magyar koronajáradék	98.90	99.30	+ 0.40
Magyar hitelbank	384.50	387.—	+ 2.50
Magyar jelzálogbank	234.—	235.—	+ 1.—
Magyar leszámitoló bank	240.—	238.25	— 1.75
Osztrák hitelrészvény	347.80	350.80	+ 3.—
Déli vasut	79.—	78.—	— 1.—
Osztr.-magyar államvasut	337.—	341.50	+ 4.50
Lloyd viszontbizt. társ.	85.—	90.—	+ 5.—
Concordia-gőzmalom	270.—	245.—	— 25.—
Erzsébet-malom	273.—	268.—	— 5.—
Lujza-malom	160.—	155.—	— 5.—
Hengermalom	575.—	570.—	— 5.—
Kőbányai gőztéglagyár	685.—	670.—	— 15.—
Brassói bánya- és kohómü	133.—	137.—	+ 4.—
«Atheneum»	410.—	380.—	— 30.—
Kosmos müintézet	80.—	76.—	— 4.—
Bpesti városi villamos vasut	278.50	280.75	+ 3.25
Budapesti közuti vasut	291.50	306.—	+ 14.50
Német birodalmi márka	58.65	58.60	— 0.05

** **A német konzolok konverziója.** Tegnap járt le a német konverzió bejelentési határideje. A konvertált kölcsön összege 450 millió márka. A 4 százalékos konzolok ama tulajdonosainak, a kik a kamatozásnak $3^1/_2$ százalékra való leszállitásába nem egyeztek bele, nyilatkozniok kellett, hogy a névérték visszafizetését követelik. Ha nem nyilatkoztak, evvel hallgatólag beleegyeztek a konverzióba. Mind eddig még nem tették közzé, hogy hányan követelték a visszafizetést, de kétségtelen, hogy ilyenek alig akadhattak. A konvertált konzolok ugyanis 103·80 márkát jegyeznek a berlini tőzsdén, ha tehát az állampénztárnak valaki visszaváltotta volna kötvényeit, ez reá nézve 3·80 márka veszteséget jelentett volna. Természetes tehát, hogy azok a kötvénytulajdonosok, a kik a konverziót nem fogadták el, inkább eladták a kötvényeiket. Világos tehát, hogy a német konzolok konverzióját éppen olyan sikerrel hajtották végre, mint annak idején a porosz konzolok konverzióját. A berlini hivatalos lap rendeletet tett közzé, melyben felszólitja mindazokat a kötvénytulajdonosokat, a kik a konverzióba beleegyeztek, hogy kötvényeiket lebélyegzés végett nyujtsák be az állampénztáraknál. A lebélyegzés április 12-én kezdődik.

** **Az 50 milliós fővárosi kölcsön kötvényei** és szelvényei teljesen elkészültek. A nyomtatás hatósági ellenőrzés mellett történt meg s most már az összes névértéknek megfelelő mennyiségét beszállitották a központi pénztárba.

** **A német birodalmi bank kamatlába.** A berlini «National Zeitung» jelenti, hogy a német birodalmi bank még valószinüleg e hó közepe előtt le fogja szállitani a kamatlábat. A bank adóköteles bankjegyforgalma, a mely még márczius végén 12·2 millió márkára rugott, immár teljesen elenyészett, sőt az április 7-én lezárt kimutatás hir szerint már 10 millió márka adómentes bankjegytartalékról fog beszámolni. A mostani bankkamatláb $3^1/_2\%$, melyet valószinüleg 3 százalékra fognak leszállitani.

** **A magyar kir. postatakarékpénztár** márczius havi forgalma a következő volt: a betevők, illetve számlatulajdonosok száma az előző hó végén a takarékforgalomban 303.022, a chequeforgalomban 4.642; betevők illetőleg a számlatulajdonosok sorába való felvételre jelentkezők száma a takarékforgalomban 8.607, chequeforgalomban 103; a betevők (számlatulajdonosok) közül kilépett: 7 376 a takarékforgalomban, 11 a chequeforgalomban; a betevők (számlatulajdonosok) számának gyarapodása a takarékforgalomban: 1231, a chequeforgalomban 66; a betevők (számlatulajdonosok) száma ezen hó végén 304.253 a takarékforgalomban, 4.708 a chequeforgalomban; betétállladék az előző hó végén 11,600.015 frt a takarékforgalomban, 8,407.124 frt a chequeforgalomban, betétetett e hó folyamán a takarékforgalomban 831.479 frt, a chequeforgalomban 35,633.945 frt, visszafizetetett e hó folyamán 907.996 frt a takarékforgalomban, 36 023.752 frt a chequeforgalomban; a betétek csökkenése 76.817 frt a takarékforgalomban, 389.807 frt a chequeforgalomban; betétálladék e hó végén 11,797.760 frt a takarékforgalomban (ebben 274.562 frt tőkésitett kamat foglaltatik), 8,079.612 frt a chequeforgalomban (ebből 62.295 frt tőkésitett kamat foglaltatik). Az 1897. márczius hó végéig kiállitott járadékkönyvecskék száma 1549, melyekre összesen 2,022.250 frt névértékü értékpapir van az intézetnél elhelyezve; a betevők részére 1897. márczius hó végéig vásároltatott és számukra megküldetett 4,870.230 frt névértékü értékpapir.

** **Bankkimutatások.** *Az angol bank* kimutatása — mint Londonból táviratozzák — a következő: összes tartalék 27,581.000(— 1,305.000) font sterling, bankjegyforgalom 27,616.000 (+ 360.000) font sterling, érczkészlet 38,397.000 (— 945.000) font sterling, váltótárcza 28,978.000 (— 964.000) font sterling, magánosok követelése 41,365.000 (+ 2,815.000) font sterling, az államkincstár követelése 11,131.000 (— 5,019.000) font sterling, bankjegytartalék 25,144.000 (— 1,433.000) font sterling. — *A franczia bank* kimutatása, mint Párisból táviratozzák, a következő: érczkészlet aranyban 1917·05 (— 1·7) millió frank, ezüstben 1231·1 (— 3·2) millió frank, összes érczkészlet 3148·15 (— 4·9) millió frank, váltótárcza 724·86 (— 56·1) millió frank, bankjegyforgalom 3752·2 (+ 13·9) millió frank, magánosok követelése 456·37 (— 22·2) millió frank.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Április 9. —

Gabonatőzsde.

A mai gabonaüzletben is bágyadt volt a hangulat, daczára, hogy külföldről javult árfolyamokat jelentettek. *Buzában* a kinálat mérsékelt volt, de a malmok azonnali szállitásra mit sem akarnak vásárolni és igy megfelelő kereslet hiányában az irányzat csendes maradt. A forgalom csupán mintegy 8000 métermázsára tehető, mely változatlan árakon kelt el. Ármegállapitás nélkül tegnap is vettek egy nagyobb tétel buzát, mely valószinüleg májusban felmondási czélokra fog szolgálni. Ugyanis vettek 4150 mm. 76·7 kilós bácskai buzát azon feltétellel, hogy annak árát 30 krral a május—juniusi buzahatáridő kurzusán felül a malom junius hó végéig bármely napon megállapitja. Tekintve a malmok folytonos panaszát a liszt rossz kelendősége miatt, fel nem tehető, hogy a tényleges szükséglet készteti őket az ily módon való előleges vásárlásra, nyilvánvaló, hogy ez nem egyéb, mint a malmoknak a spekuláczióval való szövetkezése, hogy az árakat tetszésük szerint változtathassák. *Rozsban* megfelelő minőség hiányában alig volt forgalom, az árak változatlanul 6—6.05 forinton jegyeztetnek. *Egyéb gabonanemüek* gyenge forgalom mellett változatlanok. Eladásokról nem adatott ki hivatalos jelentés.

Hivatalos effektiv-árak:

					frttól frtig
Buza	bánsági	uj	... ...	76—81 klg.	7.35—8.—
„	tiszavidéki	uj	... ...	76—81 „	7.60—8.05
—	pestvidéki	uj	... ...	76—81 „	7.55—8.—
—	fehérm.	uj	... ...	76—81 „	7.55—8.—
—	bácskai	uj	... ...	76—81 „	7.65—8.10
—	román	uj	... ...	76—— „	—.——.—
—	szerb	uj	... ...	76—— „	—.——.—
—	bolgár	uj	... ...	... ... „	—.——.—
Rozs	elsőrendü	uj	... ...	70—72 „	6.15—6.20
—	másodr.	uj	... ...	... ... „	6.10—6.15
Árpa	takarmány	uj	... ...	60—62 „	4.25—4.55
—	égetni való	uj	... ...	62—64 „	5.20—6.—
—	sörfőzdei	uj	... ...	64—66 „	6.50—8.—
Zab	—	uj	... ...	39—41 „	5.85—6.35
Tengeri	bánsági	ó	... ...	—.— „	3.60—3.65
—	másnemü	uj	... ...	—.— „	3.45—3.55
Repcze	káposzta	uj	... ...	—.— „	—.——.—
—	bánsági	uj	... ...	—.— „	—.——.—
Köles		ó	... ...	—.— „	4.60—5.—

Határidőüzlet. Az amerikai piaczokon megakadt az áresés és mérsékelt javulás állott be. New-Yorkban buza izgatott üzletmenet mellett megszilárdult és külföldi számlára eszközölt vásárlások folytán $^3/_4$—1 centtel magasabban záródott, tőzsde után az árak még $^1/_8$ centtel javultak. Chikágóban a baisse fedezésére némi ingadozás után szilárdan záródott az üzlet és buza $^3/_8$—$1^3/_8$ centtel emelkedett. London üzlettelen. Liverpool a jobb vételkedv folytán megjavult, záralat azonban gyenge. Páris ártartó. A mi piaczunkon az amerikai magasabb jegyzésekre szilárdan kezdődött az üzlet, később helyi eladásokra és a malmok tartózkodó vételkedvére ellanyhult daczára, hogy tavaszi határidőben — zab kivételével — ma sem volt felmondás. A forgalom különösen május—juniusi buzában élénk volt. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 10.000 mm. 7.53, 7.54, 7.52, 7.51, 7.50, 7.49 forinton.

Szokványbuza május—juniusra mintegy 30.000 mm. 7.43, 7.34, 7.32, 7.31, 7.30. 7.29 forinton.

Szokványbuza őszre mintegy 15.000 mm. 6.91, 6.90, 6.89, 6.88 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 14.000 mm. 3.38, 3.37, 3.36, 3.35 forinton.

Hivatalosan *felmondatott* 1000 mm. *szokványbuza* április 14-én történendő átvételre.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén lanyha volt a hangulat és az árak hanyatló mozgást követtek. A forgalom mérsékelt volt. — Köttetett:

Szokványbuza május—juniusra mintegy 18.000 mm. 7.29, 7.28, 7.27 forinton.

Szokványbuza őszre mintegy 12.000 mm. 6.88, 6.87 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 16.000 mm. 3.34, 3.33 frton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 6000 mm. 3.48, 3.48 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza 1897. tavaszra	frt	7.48—7.49
Szokványbuza 1897 május—juniusra	frt	7.28—7.29
Szokványbuza 1897. őszre	frt	6.86—6.88
Szokványrozs tavaszra	frt	6.08—6.10
Tengeri 1897 május—juniusra	frt	3.32—3.32
Szokványzab tavaszra...	frt	5.51—5.52
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	frt	10.25—10.35

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalomban berlini $^3/_4$ márkával alacsonyabb zárlatára lanyha irányzatban nyilt meg az üzlet, annak folyamán pedig erős baisse fejlődött, miután részben kényszer realizálások, részben kontreminspekuláczió eladásai igen nyomasztóan hatottak az árakra, ugy hogy buzában mintegy 8 kr árcsökkenés állott be. A forgalom élénk volt. — Köttetett:

Szokványbuza május—juniusra mintegy 30.000 mm. 7.27, 7.26, 7.25, 7.24, 7.23, 7.22 forinton.

Szokványbuza őszre mintegy 20.000 mm. 6.86, 6.85, 6.84, 6.83 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 35.000 mm. 3.32, 3.31, 3.30 forinton.

Délután 4 óra 30 perczkor záródnak:

Szokványbuza 1897 tavaszra	frt	7.43—7.45
Szokványbuza 1897 május—juniusra	frt	7.23—7.24
Szokványbuza 1897 őszre	frt	6.83—6.84
Szokványrozs 1897 tavaszra	frt	6.07—6.08
Szokványrozs 1897 őszre	frt	5.60—5.62
Tengeri 1897. május—juniusra	frt	3.30—3.31
Tengeri 1897. julius—augusztusra	frt	3.45—3.46
Tengeri 1897 augusztus—szeptemberre......	frt	—.——.—
Szokványzab 1897 tavaszra	frt	5.50—5.52
Szokványzab május—juniusra	frt	—.——.—
Káposztarepcze 1897 aug.—szeptemberre	frt	10.25—10.35

Terménytőzsde.

A terménytőzsde változatlan irányzat mellett üzlettelen volt.

Szesz jegyez nyersáru 14.75—15 frtot.

Értéktőzsde.

A tőzsde irányzata ma ingadozónak bizonyult. Az üzlet első felében a spekuláczió nagy vételkedvet tanusitott, a mire az angol bank kamatlábleszállitása szolgáltatta az okot, minthogy a német birodalmi bank hasonló rendszabályát várják. A fedezések az egész vonalon megindultak s a nemzetközi piacz árnivója 2—3 forinttal magasabb lett. A hivatalos zárlat után azonban nyugtalanitó külpolitikai hirek s alacsony Berlin az arbitrágenak kinálatra nyujtott alkalmat, mely a kulisse realizálásaival együttesen az üzérkedési értékek

árfolyamát a tegnapi végjegyzések nivójára szállitottta ismét. Magyar bankok tartvák. A helyi piaczon élénk üzlet fejlődött ki a városi vasutakban, melyek folyton favorizáltattak, mellettük kőszénbányák és téglagyárak részesültek figyelemben. Valuták és érczváltók kissé fesszesebben záródnak.

Előtőzsde.

A külföldi esti tőzsdék magas zárlatai s a kedvező külpolitikai hirek szilárd irányzatot juttattak az előtőzsdén kifejezésre. Fedezések s a bécsi arbitrage kereslete csakhamar 1 forintnyi árelőnynyel látták el a két hitelrészvényt, mig az osztrák-magyar államvasut 2 forinttal képezte élénk kereslet tárgyát. A helyi piaczon nagyfoku érdeklődés nyilvánult a közuti vasut részvényei iránt. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 349.80—350.90-ig, magyar hitelbank 386.50—387-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 234.25—234.50-ig, osztrák-magyar államvasut 341—342-ig, rimamurányi vasmü 231—231.50-ig, közuti vaspálya 304—305-ig, budapesti villamos városi vasut 280—282.50-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 350.50—350.60, magyar hitelbank 387.25—387.50, osztrák-magyar államvasut 341.50—341.75.

Déli tőzsde.

Az irányzat a déli tőzsdén is szilárd maradt s az üzérkedési értékek ismét javult jegyzéseken voltak forgalomban. Magyar bankok közül a jelzáloghitelbank részvényei drágábban vásároltattak. A helyi piaczon a két városi vasut kötötte le a főérdeklődést, mellettük az iparértékek kedveltebbek. — Köttetett: Osztrák hitelrészvény 350.10—350.90-ig, magyar hitelbank 386.50—387.25-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 238.50—238.75-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 100.——100.25-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 235.50—235.75-ig, osztrák-magyar államvasut 341.——342.25-ig, déli vasut 78.——78.25-ig, rimamurányi vasmü 231.——231.50-ig, magyar koronajáradék 99.35—99.40-ig, magyar aranyjáradék 121.75—121.80-ig, budapesti villamos városi vasut 280.50—282-ig. Helyi értékekben következő kötések jöttek létre: budapesti takarékpénztár 211—212, Foncière 120—121, salgótarjáni kőszénbánya 564.——569.—, ujlaki téglagyárak 196.——197.—, Danubius 106.——107.—, Ganzrészvények 2050—2070, polgári serfőző 80.——80.50, közuti vaspálya 305.——306.50.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 350.50—350.60, magyar hitelbank 386.——386.25, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 238.50—238.75, magyar ipar- és kereskedelmi bank 100.——100.25, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 235.——235.50, osztrák-magyar államvasut 341.——341.25, déli vasut 78.——78.25, rimamurányi vasmü 231.——231.25, magyar koronajáradék 99.35—99.40, magyar aranyjáradék 121.75—121.80, budapesti villamos városi vasut 281.——281.50-ig.

Praemiumüzlet. Osztrák hitelrészvény holnapra 3.——4.— frt, nyolcz napra 7.——8.— forint, április hó végére 12.——13.— forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén a svájczi vasutak árhanyatlása által gyengére hangolt Berlin alacsonyabb jegyzései érzékeny nyomást gyakoroltak a két hitelrészvény, főleg pedig az osztrák-magyar államvasutak árfolyamára, az árnivó 2—3 forinttal csökkent s zárlatkor sem mutatkozott javulás. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 349.——351.—-ig, magyar hitelbank 385.——387.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 238.50—238.75-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 100.——100.25, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 234.50—234.75-ig, osztrák-magyar államvasut 339.——341.50-ig, déli vasut 78.——78.25-ig, rimamurányi vasmü 231.50—231.75-ig, magyar koronajáradék 99.35—99.40-ig, magyar aranyjáradék 121.75—121.80-ig, budapesti villamos városi vasut 281.——281.50-ig.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 349.——349.25, magyar hitelbank 385.——385.25, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 238.50—238.75, magyar ipar- és kereskedelmi bank 100.——100.25, magyar jelzáloghitelbank II. kibocsátás 234.50—234.75, osztrák-magyar államvasut 339.——339.25, déli vasut 78.——78.25, rimamurányi vasmü 231.50—231.75, magyar koronajáradék 99.35—99.40, magyar aranyjáradék 121.75—121.80, budapesti villamos városi vasut 281.——281.50.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, április 9. *A)* Hizott sertés-árak: I. Magyar elsőrendü: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) —.— kr. 2. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) —.— kr. 3. Fiatal nehéz páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) —.—) 4. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban) —.— kr. 5. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— kr. II. Magyar sz Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) —.— kr. 7. Közép (páronkint 220—280 kilogramm sulyban) — — kr. 8. Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) —.— kr. III. Romániai: 9. Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) —.— kr. 10. Közép páronkint 250—320 kilogramm sulyban) —.— kr. 11. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) —.— kr. IV. Romaniai eredeti (Stachl): 12 Nehéz (páronkint 240 kilogrammon felüli sulyban) —.—.— 13. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) —.— kr. V Szerbiai: 14. Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) —.— 15. Közép (páronkint 220—260 kilogramm sulyban) 54—55 kr. 16 Könnyü (páronkint 220 kilogrammig terjedő sulyban) 52—53 kr.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra krajczárokban értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az élére páronkint 45 klgr. vonandó le A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertés-létszám: 1897. évi április hó 7. napján volt készlet 19.955 drb, április 8. napján felhajtatott 658, április 8. napján elszállittatott 360 drb, április 9. napjára maradt készletben 20.253 db. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár.

Budapest, április 8. (A budapesti közvágóhid marhavásár igazgatóságának jelentése az *Egyetértés* számára.) A ferenczvárosi petroleum-raktárnál levő fő- és székvárosi konzum-sertésvásár árjegyzése.

Nap	Érkezett: hány wag.	Érkezett: hány drb	Elszállittat.: budapesti fogyasztásra	Elszállittat.: Vidékre	Elszállittatlan visszamaradt	1895. évi julius 3-tól érkezett összesen	Napi árak: 250—280 klgr. sulyban	Napi árak: 300—380 klgr. sulyban	Napi árak: malacz	Különfélék
április 1.	—	534	357	88	378	406162	54—56	52—54	—	—
„ 2.	—	400	453	80	229	406562	55—57	52—54	—	—
„ 3.	—	195	120	27	296	406777	55—57	53—55	—	—
„ 5	-	607	483	108	312	407384	55—56	52—53	—	—
„ 6.		264	210	16	347	407648	56—57	53—54	—	—
„ 7.		364	348	59	308	408012	55—56	53—54	—	—
„ 8.		903	424	95	717	408945	54—56	52—55	—	—

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, április 9. (Az *Egyetértés* távirata.) A mai előtőzsdén jelentékenyebb áremelkedés volt ugy a coulisse, mint sorompóértékekben és a forgalom is élénkebb volt a szokottnál. Az angol bank kamatlábleszállitása, a többi pénzpiaczok pénzbősége és végül a tegnap esti külföldi tőzsdék zárójegyzései által ösztönözve, a helyi spekuláczió nagyban fedezett és az arbitrage is vásárolt hitelrészvényeket berlini és államvasuti részvényeket párisi számlára. A sorompóban is kedvezőbb volt az irány, bár a forgalom gyenge volt. Valutak változatlanok.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 350.87, magyar hitelbank 387.50, Länderbank (szelvény nélkül) 227.75, anglo-bank 152.—, bankegyesület szelvény nélkül (5 frt levonás) 248.50, osztrák-magyar államvasut 341.75, déli vasut 78.—, Lloyd-részvények 375.—, alpesi bányatársaság 81.30, májusi járadék 101.35, török sorsjegy 44.50, német birodalmi márka 58.65.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde elején az árfolyamok tartottak. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 350.75, magyar hitelbank 387.50, Länderbank 227.75, union-bank 282.—, anglo-bank 152.—, bankegyesület 249.—, osztrák-magyar államvasut 341.50, déli vasut 78.—, elbavölgyi vasut 263.—, északnyugati vasut 261.—, alpesi bányatársaság 81.30, rimamurányi vasmü 232.50, prágai vasipar 641.—, májusi járadék 101.30, magyar koronajáradék 99.35, török sorsjegyek 44.50, német birodalmi márka 58.67.

Később teljes üzlettelenség állott be és ez által az irányzat is gyengébb. Érczváltók és valuták feszesebbek.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 349.87, magyar hitelbank 386.50, anglo-bank 151.75, unionbank 280.50, Länderbank 227.50, bankegyesület 248.50, osztrák-magyar államvasut 340.50, déli vasut 77.75, elbavölgyi vasut 262.75, dunagőzhajózási részvények 470.—, alpesi bányatársaság 80.90, májusi járadék 101.30, osztrák koronajáradék 101.10, török sorsjegyek 44.50, magyar koronajáradék 99.35, német birodalmi márka 58.68. Valamivel gyengébb.

Bécs, ápr. 9. *(Magyar értékek zárlata)* 4%-os aranyjáradék 121.75, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 139.—, magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.25, magyar kel. vasut áll. kötvény 120.10, magyar leszámitoló- és váltób.-részvény 237.50, magyar kereskedelmi bank 1184, magyar koronajáradék 99.30, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 97.50, magyar hitelbank-részvények 286.—, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 153.—, kassa-oderbergi vasut-részvény 191.50, rima-murányi vasmü 231.50.

Bécs, ápr. 9. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4.2%-os papir-járadék 101.25, 4%-os osztrák aranyjáradék 122.65, 1860. sorsjegy 142.—, osztrák hitelsorsjegy 201.50, angol-osztrák bank 151.—, bécsi Bankverein 249.50, osztrák-magyar bank 937.—, déli vasut részvény 77.75, dunagőzhajózási társulat 469.—, dohányrészvény 132.50, cs. és kir. vert arany 5.66, német bankváltók 58.65, 4.2%-os ezüstjáradék 101.30, osztrák koronajáradék 101.10, 1864. sorsjegy 189.—, osztrák hitelintézeti részvény 349.75, union-bankrészvény 281.—, osztrák Länderbank 227.75, osztrák-magyar államvasut 340.25, elbavölgyi vasut 261.75, alpesi részvények 80.90, 20 frankos arany 9.51½, londoni váltóár 119.55. — Szilárd.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, április 9. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). A déli tőzsde zárlata után a délutáni magánforgalomban maradt: Osztrák hitelrészvény 349.—, magyar hitelbank 386.—, angol-osztrák bank 151.50, bankegyesület 248.50, union-bank 280.50, Länderbank 227.75, osztrák-magyar államvasut 339.50, déli vasut 77.75, elbavölgyi vasut 262.25, északnyugati vasut 260.—, török dohányrészvény 133.—, rima-murányi vasmü 231.50, alpesi bányarészvények 81.—, májusi járadék 101.30, magyar koronajáradék 99.35, török sorsjegy 44.30, német birodalmi márka készpénzen 58.66, ultimóra 58.68. Gyengébb.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, április 9. (Az *Egyetértés* távirata.) A tőzsde elején az irányzat javult newyorki jegyzésekre megszilárdult, de a kedvező időjárás következtében csakhamar csökkenés állt be. — Köttetett: buza tavaszra 7.36, rozs május—juniusra 6.57, 6.50, 6.51 frton, őszre 6.17, 6.16 frton, rozs tavaszra 6.82 frton, zab május—juniusra 5.88 frton, őszre 5.67 frton, tengeri május—juniusra 3.70, 3.68 frton, julius—augusztusra 3.85 forinton.

Délután a vetések állásáról szóló kedvező jelentések és a bágyadt külföldi jegyzések folytán a délelőtti árjavulások teljesen veszendőbe mentek. — Jegyeznek: buza tavaszra 7.71, 7.72, május—juniusra 7.49, 7.44, őszre 7.14, 7.11 frton, rozs tavaszra 6.35, zab tavaszra 5.80 frton, tengeri május—juniusra 3.66, 3.63, julius—augusztusra 3.81, 3.79 frton. Repcze augusztus—szeptemberre jegyez 10.70—10.80 forintot.

Szesz ma üzlettelen volt. Kész kontingentált szesz jegyez 16—16.20 frtot.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, április 9. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde ma a közeli bankkamatleszállitás reményében és a bányavidékek jelentéseire szilárd irányt követett. Később azonban a svájczi vasutak ujabb csökkenése nyomást gyakorolt az árfolyamokra. A forgalom kezdetben elég élénk volt, később azonban nyugodtabb lett. Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 218.80, Disconto-Commandit 194.80, darmstadti bank 150.50, Deutsche Bank 189.50, drezdai bank 151.50, Hangelsgesellschaft 154.—, nemzeti bank 137.87, osztrák-magyar államvasut 144.90, osztrák déli vasut 34.10, elbavölgyi vasut 266.75. Svájczi vasutak gyengék. Gotthard-vasut 153.75, svájczi északkeleti vasut 106.20, unió vasut 82.25, svájczi központi vasut 129.50. — Olasz vasutak: meridionál vasut 124.40, közép-tengeri vasut 93.90. — Német vasutak gyengültek. Magyar aranyjáradék 103.75, magyar koronajáradék 99.90, orosz 4%-os államjáradék 66.60, orosz bankjegy 216.50, olasz járadék 89.75, török sorsjegy 92.50. mexikói 47.10, német birodalmi kölcsön 98.—. Bányaértékek gyengébbek. Laurakohó 159.50, dortmundi 47.40, bochumi 152.60, gelsenkircheni 161.—, harpeni 172.50, Hibernia 171.25, Trust 198.90, észak-német Lloyd-részvények 105.50, hamburg-amerikai csomaghajózási részvények 117.50. Magánkamatláb 2¼%.

Berlin, ápr. 9. (Utótőzsde.) Magyar koronajáradék 99.80, osztrák hitelrészvény 218.90, osztrák-magyar államvasut 144.70, osztrák déli vasut 34.10. Gyenge.

Frankfurt, április 9. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 297.75, osztrák-magyar államvasut 293.12, déli vasut 68⅞. Tartott.

Hamburg, április 9. (Zárlat). Magyar aranyjáradék 103.95, osztrák aranyjáradék 104.50, osztr. ezüstjáradék 86.25, osztrák hitelrészvény 297.—, osztrák-magyar államvasut 736.—, osztrák déli vasut 162.50, olasz járadék 90.25, Gyenge.

Páris, április 9. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsdét üzlettelenség és az a valótlan hir, hogy a törökök átlépték a görög határt, kedvezőtlenül befolyásolta. Valamennyi árfolyam hanyatlott. Franczia járadékok csak mérsékelten estek, mig spanyol külső járadék 40 centimeot, olasz járadék 45 centimeot vesztett. Orosz járadék is esett. Török járadékok gyengék voltak. B sorozatu 31.25, C sorozatu 18.50, D sorozatu 18.02. Ottomán-bank 4 frankot vesztett. Déli vasut gyenge volt. A zárlat valamivel javult. — Jegyeznek: 3%-os franczia járadék 102.67, törleszthető járadék 100.85, 3½%-os járadék 106.65, Banque de France 3605.—, Crédit Foncier 684, Szuez-részvények 3170.—, egyiptomi kölcsön 518.50, spanyol külső járadék 60¾, magyar aranyjáradék $103^9/_{16}$, orosz 104.70, uj 3%-os orosz kölcsön 92.05, portugál 3%-os kölcsön 23⅜, ottomán bank 510.50, osztrák Länderbank 482.—, osztrák-magyar államvasut 731, osztrák déli vasut 193, Rio-Tinto rézbánya 647.50.

3 óra 40 perczkor záródnak: 3%-os franczia járadék 102.70, 3½%-os járadék 106.65, osztrák aranyjáradék 104.—, olasz járadék 90.25, osztrák-magyar államvasut 731.—, osztrák déli vasut 193.—, osztrák Länderbank 482.—, alpesi bányatársaság 185, török dohány-részvény 277.—, Banque de Paris 826, ottoman bank 511.50. Bágyadt.

London, április 9. (Megnyitás.) 2¾%-os angol consol 112⅝, osztrák déli vasut 7¾.

London, április 9. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 103.— osztrák déli vasut 7¾, ezüst 28⅜, 2¾%-os angol consol $112^{11}/_{16}$, uj spanyol járadék 60⅝, olasz járadék 89⅞, 4%-os rupia 63⅛, Canada Pacific-vasut 51¾. Magánkamatláb 1⅛%. Lanyha.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok azillető helyi szokványok szerint készpénzben, medió vagy ultimóra értendők, e szerint mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra, illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimóárfolyamokhoz, azonkivül még a mindenkori budapesti prolongaczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Atszámitási árfolyam: 100 márka vista = 58 frt 65 kr. 100 frank vista = 47 fr 60 kr.

Április 9.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS				
*Franczia 3%-os járadék		102.70	—.—	—.—
„ 4½%-os	M	106.65	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	731.—	340.03	— 2.39
Osztrák déli vasut	M	193.—	78.95	—.—
*Osztrák földhitel-részvénytársaság	M	—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
*Ottoman-bank	U	511.50	—.—	—.—
*Osztrák Länderbank	K	488 —	—.—	—.—
Török dohányrészvény	M	277.—	—.—	—.—
*Banque de Paris	K	826.—	—.—	—.—
*Alpesi bányarészvény	U	185.—	—.—	—.—
Osztrák aranyjáradék		104.—	123 59	+ 0.32
BERLIN.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	—.—	—.—	—.—
„ 4.2%-os ezüstjáradék	K	101.70	101 40	— 0.01
„ 4%-os aranyjáradék	K	104 50	122 60	+ 0.10
Magyar 4%-os aranyjáradék	K	103.80	121.95	+ 0.23
„ 4%-os koronajáradék	U	100.40	100.10	+ 0.28
*Elbavölgyi vasut	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	219 90	350 27	+ 0.93
Osztrák-magyar államvasut	U	145 60	341 07	+ 1.68
Osztrák déli vasut	U	34 22	79 41	+ 0.04
*Károly-Lajos vasut	U	—.—	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut	K	—.—	—.—	—.—
*Orosz bankjegy		216 90	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		170.40	58 62	+ 0.01
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	86 05	101 26	+ 0.27
„ 4.2%-os ezüstjáradék	K	—.—	—.—	—.—
„ 4%-os aranyjáradék	K	104.60	122 72	+ 0 46
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	103 85	122 05	+ 0 23
„ 4%-os koronajáradék	U	100 25	99 95	+ 0 13
Osztrák hitelrészvény	K	298 87	351 03	+ 1.28
Osztrák-magyar bank	K	802 —	942 16	— 1 04
Osztrák-magyar államvasut	U	295 25	341 94	+ 3 21
*Károly-Lajos vasut	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák déli vasut	U	68 75	79 05	— 0.10
Váltó bécsi piaczra		170 35	58.63	— 0.02
Unionbank		—.—	—.—	—.—
*Villamossági részvény	U	127 —	—.—	—.—
*Alpesi bányatársaság	K	68.70	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Prága, április 9. *Nyersczukor* készáru Aussigban 11.60, májusra 11.65 forinton. Finomitott elsőrendü készáru Prágában 32½ forint.

Trieszt, április 8. A *czukorpiacz* lanyha. Centrifugal-pilé készáru 12¾—13 forint, április—augusztusra 13—13⅜ frt. *Kávé*: Rio 49—73 frt. Santos 47—71 frt. *Szesz* készáru 8½ frt. *Bors* (singaporei) 33½—34 frt.

Hamburg, április 9. *Nyersczukor* áprilisra 8.75, májusra 8.80, juliusra 8.82½, augusztusra 8.45, október—deczemberre 8.85 márka 50 kilogrammonkint Hamburgban.

Hamburg, április 9. *Kávé* májusra 40, juliusra 40¾, szeptemberre 41½, deczemberre 42 fillér fontonkint.

Hamburg, április 8. *Petroleum* nyugodt, helyben 5.55 márka.

Antwerpen, április 8. *Petroleum* nyugodt, 17.12 frank.

Rohrschach, április 8. A gabonapiacz üzlettelen, az árak csökkenők. Elsőrendü magyar *buza* 22—22½ frank, orosz 19.50—21 frt, romániai 20—21 frank.

Páris, április 8. *Nyersczukor* (88 fok) készáru 24.50—24.75 frank, nyugodt, fehér czukor áprilisra 25.50 frank,, májusra 25.62½ frank, nyugodt, julius—augusztusra 26.12½ frank, októbertől négy hónapra 27.62½ frank, finomitott készáru 93—93.50 frank.

Páris, április 9. Buza, liszt lanyha, olaj nyugodt, szesz szilárd. Idő: szép.

Bréma, április 8. *Petroleum* bágyadt, helyben 5.40 márka.

Havre, április 9. *Kávé* áprilisra 48½ frank, négy hónapra 49½ frank.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Számitási árfolyam német piaczokra 100 márka vista = 58 frt 65 kr 100 frc vista = 47 frt 60 kr.

Április 9.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	21 60	10.19	— 0 06
— májusra	21 80	10.28	—.—
— májustól 4 hóra	21 90	10 33	—.—
— 4 utolsó hóra	21 10	9 94	—.—
Liszt folyó hóra	44.40	13.24	—.—
— májusra	44.—	13 12	—.—
— májustól 4 hóra	44.10	13.15	—.—
— 4 utolsó hóra	44.30	13.20	+ 0.01
Olaj folyó hóra	52.75	24.87	—.—
— májusra	52.75	24.87	— 0.12
— májustól 4 hóra	53.75	25.34	—.—
— 4 utolsó hóra	54.50	25.71	—.—
Szesz folyó hóra	37 —	19.46	—.—
— májusra	37.25	19.59	—.—
— májustól 4 hóra	36.75	19.33	— 0.13
— 4 utolsó hóra	34.75	17.74	— 0.13
BERLIN.			
Buza májusra	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Rozs májusra	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Zab májusra	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Olaj januárra	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Szesz 70-es, helyben	39.—	22.87	— 0.04
—	—.—	—.—	—.—
STETTIN.			
Buza helyben	150.—	8.80	— 0.17
—	152.—	8.92	—.—
Rozs helyben	110.—	6.45	— 0.11
—	—.—	— —	—.—
Olaj áprilisra	54.50	31.96	+ 0.03
—	—.—	—.—	—.—
Szesz 70-es helyben 70 markafogyasztási adóval	37.40	21.93	— 0.16
— márcziusra 70 márka fogyasztási adóval	-.—	— —	—.—
— juniusra 70 márka fogyasztási adóval	—.—	— —	—.—
KÖLN.			
Buza	— —	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—
Rozs	—.—	—.—	—.—
—	— —	— —	—.—
Olaj helyben	56 30	33.02	— 0.26
—	—.—	—.—	—.—
BOROSZLÓ.			
Buza helyben	16.20	9.50	— 0.05
Sárga buza helyben	16 10	9.44	— 0.05
Rozs helyben	11 50	6.74	— 0 06
Zab helyben	13.20	7.74	+ 0.01
Repcze helyben	—.—	—.—	—.—
Szesz (50-es) aprilisra	56 40	33.08	—.—
Szesz (70-es) áprilisra	36.80	21 58	+ 0.01
Tengeri (100 kilonkint)	11.50	6.74	—.—
Olaj	—.—	—.—	—.—
—	—.—	—.—	—.—

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

A székesfővárosi vásárcsarnokok árjegyzései.

Napi jelentés a központi vásárcsarnokban nagyban (en gros) eladott élelmiczikkek árairól.

Budapest, április 9. (A székesfővárosi vásárcsarnokok igazgatóságának jelentése az *Egyetértés* számára.) A vásári forgalom: Husnál élénk, árak nyomottak. — Baromfinál élénk, árak szilárdak. — Halban igen élénk. — Konzerveknél lanyha. — Tej- és tejtermékeknél élénk. — Tojásnál élénk, árak szilárdak maradtak. — Zöldségnél élénk. — Gyümölcsnél lanyha. — Füszereknél lanyha volt. — Időjárás borult, enyhe. — A mai árak a következők voltak frtokban:

Hus: (mmkint) marhahus hátulja I. oszt. 54—56, II. oszt. 46—50, III. oszt. 35—46, marhahus eleje I. oszt. 46—50, II. oszt. 38—42, III. oszt. 30—36, borjuhus hátulja I. oszt. 56—60, II. oszt. 45—55, borjuhus eleje I. oszt. 45—50, II. oszt. 30—40, birkahus hátulja I. oszt. 36—40, II. oszt. 32—36, birkahus eleje I. oszt. 30—34, II. oszt. 26—28, bárány kifejtve (drb) 1.50—3.—, bárány bőrben 1.50—4.—, (mmkint) sertéshus magyar szalonnával 58—60, sertéshus szalonna nélkül 62—64, sertéshus szerb szalonnával 50—52, sertéshus szerb szalonna nélkül 54—60, sertéshus füstölt magyar 56—60, sertéshus füstölt idegen 54—64, (kilónkint) sonka nyers 0.56—0.80, sonka füstölt belföldi csonttal 0.65—1.—, csont nélkül 0.80—1.10, külföldi csont nélkül 1.——1.10, (mm.-kint) szalonna sózott 54—56, füstölt 56—60, sertészsir hordóval 55—60, hordó nélkül 56—60, (kilónkint) kolbász nyers 58—60, füstölt 60—64 kr., szalámi belföldi (mmázsánkint) 1.40—1.45.

Baromfi: a) *élő* (páronkint) tyuk 1.20—1.60, csirke idei 50—1.60, kappan hizott 2—3.—, sovány 1.60—2.20, récze hizott 2.—4.—, sovány 1.20—1.80, lud hizott 6.50—9.50, sovány 2.——4.—, pulyka hizott 4.——6.50, sovány 2.50—5.—, idei liba 4.50—8.— frt. b) *Tisztitott* (darabonkint) tyuk 0.60—0.80, csirke 0.50—1.—, kappan hizott 0.70—2.—, kappan hizott (kgkint) 0.55—0.58, récze hizott (darabonkint) 1.20—3.50, félkövér 0.80—1.20, ludhizott (kilónkint) 0.58—0.62, pulyka hizott (darabonkint) 2.50—3.50, pulyka hizott (kilonkint) 0.50—0.80, pulyka félkövér (darabonkint) 1.50—2.50, pulyka félkövér (kilónkint) 0.40—0.50, ludmáj (darabonkint 70—1.70, ludmáj 2—2.50, ludzsir (kilónkint) 90—100, idei liba 3.50—4.— frt.

Vad: őzbak (kilogramonkin) 0.70—0.70, vadrécze (darabonkint) 90—1.60, szalonka erdei 1.20—1.50 frt.

Hal: (kilónkint) a) *élő* harcsa 0.80—1.20, csuka 0.60—1.—, ponty (dunai) 0.50—1.20, kecsege —.——.—, márna 0.45—0.60, czompó 0.40—0.60, apró kevert 0.25—0.40, rák édesvizi (drbkint) 0.08—0.10, rák tengeri 2—2.50 frt (kilónkint.) b) *Jegelt, (nem élő)* (kilónkint) harcsa 0.80—1.20, csuka 0.40—0.70, ponty 0.30—0.60, süllő (balatoni) —.——.—, kecsege 1.20—2.—, fajtok 1.40—2.60, viza 0.80—1.20, márna 0.35—0.50, czompó 0.25—0.30, apró kevert 0.20—0.26, lazacz 3—7, (fogas (balatoni —.——.— frt, c) *Tengeri:* solle —.——.— frt.

Konzervek: (kilónkint) tengeri rák nagy 1.20—1.80 frt.

Tej és tejtermékek: (literenkint) tej 0.8—0.9, lefölözött 0.5—0.7, tejszin 0.24—0.36, tejföl 0.26—0.35, tehénvaj (tea) (kilónkint) 1.10—1.40, I. rendü 80—1.—, I. rendü 0.70—0.80, tehénturó 0.18—0.26, liptói turó 0.40 -0.50, juhsajt 48—0.80, ementhali sajt —.86—1.20, groji 0.56—0.76 frt.

Liszt és kenyérnemü: (kilónkint) fehér kenyér 11—15, barna 9—11, rozs 9, buzaliszt 00 sz. 14—14, 0. sz. 13—40, 1. sz. 13—10, 2. sz. 12—30, 3. sz. 12—10, 4. sz. 11—50, 5. sz. 11—10 kr.

Hüvelyesek: (mmkint) lencse magyar 8—12.—, stockeraui 16—18.—, borsó héjas magyar 10—12.—, borsó külföldi 16—20.—, bab fehér apró 7—9.—, bab fehér nagy 5.—10—, szines 8—10.— frt.

Tojás: Friss I. oszt. 1 láda (1440 drb) 25.50—26.—, friss II. oszt. (1440 drb) 22—24.—, tea tojás (100 drb) 2.——2.20, törött tojás 1 (láda) 17—17.50 frt.

Zöldség: (100 kötés) sárgarépa 0.60—4.—,(mmkint) sárgarépa 3.——5.50, (100 kötés) petrezselem 1.80—5.—, (mmkint) petrezselem 4.——8.—, zeller (100 darabonkint) 1.——2.50, kalarábé 0.60—2.40, vöröshagyma (mmázsánkint) 2.——3.50, (100 kötés) foghagyma 4.—7.50, (métermázsánkint) 0.60—2.60 kelkáposzta 0.80—3.—, fejes saláta 1.50—2.00, burgonya rózsaszinü (métermázsánkint) 1.20—1.60, sárga 1.60—2.—, külföldi 7.——8.—, fekete retek (100 darabonkint) —.60—2.—, uborka nagy salátának 40—60, uborka savanyitott (100 drbonkint) 2.——2.20, zöldbab —.40 (kilogrammonkint), zöldborsó hüvelyes olasz (klgkint) 20—30, karfiol (100 darabonkint) 6.——14, paradicsom 0.30—0.35, spárga (drbonkint) 1.50—2.50 forint.

Gyümölcs: (mmkint) fajalma 20—35.—, közönséges alma 10—16.—, fajkörte 42—48.—, szilva aszalt 12—26.—, dió faj, papirhéju 24—32, dió közönséges 15—22, mogyoró 26—56.—, narancs messinai (100 dbonkint) 1.60—3.—, mandarin 1.80—3.—, vérpiros 1.80—2.50, czitrom —.80—1.80, füge hordós (mmkint) 15—16.—, koszorus 17.50—19.—, datolya 40—54.—, mazsolaszőlő 42—56 frt.

Első magyar
gazdasági gépgyár részv.-társulat.
Ekegyártásra külön szakosztály
Gőzcséplőink
a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.
Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.
Részletes árjegyzékkel és szakbavágó felvilágositással dijmentesen szolgálunk. 28395
Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimeritő és felvilágositó választ.
Czim:
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSULAT 28395
BUDAPESTEN.
Czimre ügyelni tessék!
Különlegességek borkészitési gépekben.

Napirend: 1897. április

Naptár: Szombat, április 10. Róm. kath. Ezekiel. — Prot: Ezekiel. — Görög-orosz: (márczius 29.) Márk. — Zsidó: Nisan 8. Sab. M. — Nap kél: 5 óra 5 perczkor, nyugszik: 6 óra 25 perczkor. — Hold kél: 10 óra 8 perczkor reggel, nyugszik: 1 óra 41 perczkor éjjel. — Első negyed 9 óra 27 perczkor délelőtt.

A horvát miniszter fogad reggel 8 órától 10-ig.

A magy. pedagógiai társaság felolvasó ülése d. u. 5 órakor az akadémiában.

Az orsz. bányászati és kohászati egyesület ülése esti 6 órakor a Thonet-udvarban levő helyiségében.

Az orvosegyesület ülése d. u. 5 órakor.

A magyar jogászegyesület ülése esti 6 órakor az ügyvédi kamarában.

Nemzeti muzeum, képtár, nyitva d. e. 9-től d. u. 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 50 kr. dij mellett.

Technologiai iparmuzeum zárva.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 1 órától 5-ig.

Az 1848—49-iki Kossuth-muzeum Duna-utcza 16. Rózsa-tér sarkan, nyitva egész nap.

A Feszty-társaság körkép-palotája (városliget) *Krisztus a keresztfán és Jeruzsálem* körkép felállitása miatt zárva.

Kivonat a hiv. lap április 9. számából.

Árverések a fővárosban. *Mudri* József 759 frtra becs. ingós. április 13. II. ker. Zsigmond-utcza 8. szám. *Frischer* Károly 445 frtra becs. ingós. április 10. VIII. ker. Baross-utcza 81. szám. *Erdős* József 533 frtra becs. ing. április 10. IX. ker. Üllői-ut 9. szám. *Man* Róza 776 frtra becs. ingós. április 10. VI. ker. Andrássy-ut 100. szám. *Reisz* Gyula 397 frtra becs. ingós. április 23. VII. ker. Erzsébet-körut 48. szám. *Fayl* Frigyes 1330 frtra becs. ingós. ápr. 15. VI. ker. Király-utcza 102. szám.

Árverések a vidéken. *Jalsoviczky* Dániel 33.000 frtra becs. ingatl. április 23. Komáromban. *Mornailla* Dimitrie 2383 frtra becs. ingós. május 8. Siklón (Kis-Jenő). *Karácsonyi* Mihály 16.208 frtra becs. ingatl. május 6. Király-Helmeczen. *Morócz Dessewffy* Ernesztina 1485 frtra becs. ingós. május 3. Kriványban (Kis-Szeben). *Szabó* Györgyné 6800 frtra becs. ingatl. május 4. Szamosujvártt. *Frank* József 262 frtra becs. ingatl. julius 6. Barátfaluban (Nezsider.) *Kolozsvári asztalos társaság* 2980 frtra becs. ingós. május 12. Kolozsvártt. *Miok* Tódor 8450 frtra becs. ingatl. április 28. Német-Écskán (Nagy-Becskerek). *Lehner* Ferencz 5000 frtra becs. ingatl. julius 13. Szent-Andrázson (Nezsider). *Antoni* Kálmán 2548 frtra becs. ingós. május 3. Köviben (Nagy-Rőcze). *Winter* Leon 2914 frtra becs. ingós. április 30. Puchón. *Kreppel* Antal 2962 frtra becs. ingatl. április 27. Gyertyámoson (Billéd). *Kindris* Dimitru 3300 frtra becs. ingós. április 30. Joódon (Felső-Visó). *Priskiu* Mária 2590 frtra becs. ingós. április 29. Litván (Korpona). *Antal* Lajos 1000 frtra becs. ingatl. május 12. Kapolcson (Tapolcza). *Közmüvelődés irodalmi és müinyomdai részvénytársaság* 8189 frtra becs. ingós. április 27. Kolozsvártt. *Ziniel* Pál 4774 frtra becs. ingós. április 25. Szent-Andráson (Nezsider). *Kaszás* Pál 10.000 frtra becs. ingatl. április 29. Magyar-Óvártt. *Herskovics* Soma 1756 frtra becs. ingós. április 26. Sz.-Váraljan. *Burghardt* János 5800 frtra becs. ingós. április 20. Plosiczon (T.-Kubin).

Csődmegnyitás. A pécsi kir. törvényszék részéről *Rottler* Károly pécsi lakos ellen. Csődbiztosul Bogyay Pongrácz törvényszéki biró, tömegondnokául dr. Némethy József, helyetteseül dr. Grammer Károly ügyvédek neveztettek ki. Bejelentési határidő május 13. — A beregszászi kir. törvényszék részéről *Berkovics* Jakab beregszászi lakos ellen. Csődbiztosul Szük Lajos törvényszéki biró, tömeggondnokul Szopó József, helyetteséül Szeles Károly ügyvédek neveztettek ki. Bejelentési határidő junius 2.

Csődmegszüntetés. A beregszászi kir. törvényszék részéről *Halpert* Sámuelné ellen a csőd megszüntettetett.

Szerkesztői üzenetek.

K. H. *Pozsony.* A hazai bányászatra vonatkozó törvények legelseje a XIV. századból való. Négy bányavidék volt s mindegyiknek külön törvényei keletkeztek. Ilyen volt az alsómagyarországi bányatörvény, mely Selmeczen és Körmöczön volt érvényben. A selmeczi törvényt IV. Béla uralkodása alatt foglalták irásba, de egy századdal korábban keletkezett. A körmöczi bányatörvényt a XIV. században tették irásba, 1492-ben pedig megujitották, mivel az első feljegyzés elégett. A felsőmagyarországi bányavárosok (Gölnicz, Szomolnok, Rozsnyó, Igló stb.) 1487-ben kongresszust tartottak Kassán s ott készitettek törvényt. Nagybánya és Felsőbánya 1535-ben foglalták irásba a szabályaikat. Az erdélyi bányavárosok statutumai mind elvesztek. Mindezen részleges hatályu törvények helyett 1523-ban országos törvény keletkezett, mely irásba foglalta az ugynevezett *bányaszabadság* elvét, a mi azt jelenti, hogy nálunk a bányaásványok nem képezték a földbirtok tartozékát.

Olvasó. A feltett kérdésre csak hosszas utánjárással lehetne válaszolnunk s erre nincs időnk. Családi ügyek iránt egy hirlapnak különben sem illik érdeklődni, már pedig az, hogy valaki milyen viszonyban van a feleségével, megesküdtek-e s ha igen, mióta? most együtt élnek-e? stb. stb. a szó teljes értelmében a családi ügyek közé tartozik.

F. H. Nem közölhető.

Jászapáti. *M. B.* A kérdéses regény február 27-én ért véget lapunkban a 39-dik folytatással; alá is volt nyomtatva, hogy: *Vége.* Ön, ugylátszik, ezt a számot nem látta. Pécsett van polgári iskola.

IDEGENEK NÉVSORA.

Hungária szálloda.

Gr. Bissingen-Nippenburg E. Bécs
Gr. Tattenbach S. München
Gr. Borsalino I. Arco
Br. Reimers A. Stuttgart
Br. Godin R. München
Hitchinson G. A. New-York
Golam I. M. London
Gáspárdy G Belgrád
Kacskovich G. és neje Somogy
Kupcsics G. Orsova
Schwimmer H. Temesvár
Kenyeres I. N.-Szalonta
Stanford G. Hátszeg
Guerville A. B. New-York
Zach A. Grácz
Rosenberg E. Bécs
Kurzweil M. Brünn
Herzl J. Temesvár
Sperger A. Temesvár
Munzesheimer A. Páris
Krajcsovics V. Pozsony
Barbier G. Páris
Gelder P. Amsterdam
Ramazetta K. Szecső
Eleffmann W. Remscheid
Lendore A. Páris
Schwarzschild E. M/m. Frankfurt
Reiff S. Bécs
Borhek E.-né Zámor
Epen Th. Amsterdam
Popovics A. Belgrád
Baron I. Páris
Stefanovics V. Belgrád
Freund H. Bécs
Weil D. Bécs
Protin G. Páris
Archer W. Newmarket
Butcher I. Newmarket
Munk M. Brünn
Geel O. Bécs
Benedek I. Bécs
Vernot G. Páris
Légrády J. Bécs
Dr. Pick I. és neje Kapuvár
Tafler K. Bécs
Jerzikiewitz B. és neje Posen
Schapira A. Bécs
Redlich I. és neje Hamburg
Chicken A. London
Bremond Ch. Páris
Flum A. Harzberg
Rossi C. Nápoly
Hauer C. Bécs
Kranz F. Bécs
Leontiew I. H. Páris

József Főherczeg szálloda.

Dr. Liposensits I. Szabadka
Dubose L. Páris
Dageso D. Torino
Fensky A. Drezda
Dutz H. Bonn
Fittler G. Tata
Gergely G. T.-Tóváros
Beck C. Tata
Müller A. Trieszt
Lövenstein S. Bécs
Kuncsár I. Petrozsény
Rischmann E. Rumelie
Erber A. Bécs
Augustin G. Ujvidék
Stock E. N.-Szombat
Baicz V. Rethegy
Prunk I. N.-Szombat
Mitar I. Orcsacz
Csók S. Vásárhely
Tensky A. Drezda
Novák I. Kassa
Kvirinsky F. Lomek
Stefla N. Szelestye
Schöffer I. Kisbér
Dekanyi M. Csáktornya
Losniczer M. Selestye
Freund G. Bécs
Mang I. Ó.-Moravicza

Vadászkürt szálloda.

Gr. Keglevich O. Lobor
Mixich K. Szt-I.-Zeleni
Lesnek A. Linz
Hasmann F. Linz
Pohll N. Hamburg
Stüber R. Grácz
Hosse Anna Komárom
Schilling A. Celle
Schilling B. Celle
Wüste F. Bécs
Prokop J. Bardubitz
Baditz L. Kapuvár
Miselinovics I. Vinkovcze
Branski T. L. Galiczia
Nemayer L. Bréma

Adria szálloda.

Török Z.-né Losoncz
Weiner M. Losoncz
Fleischer V. Losoncz
Tótfalusi Szalay E. Gödöllő
Eiszler D. B.-Gyula
Borozy Gy. V.-Ujhely
Reiner H. Pásztó
Neufeld B. T.-Tótfalu
Jelenszky K. Kalocsa
Ifj. Czeiler I. Arad
Özv. Horváth I.-né Hete
Partos V. Báttaszék
Gruschbach S. Jánoshida
Lukács I. H. M.-Vásárhely
Benkő A. Bécs
Herzog E. Bécs
Bárány T. Arad

Fehér hattyu szálloda.

Szivós Zs. Dabas
Zavaros J. Szegzárd
Baier F. Vácz
Ritter B. Gyönk
Gutzang J. Gyönk
Vattai B. N.-Kupács
Tamáskovits D. Heréd
Kieszner J.-né Guta
Tóth J. M.-Sziget
Reich M. Bécs
Haán L. M.-Óvár
Lehotay S. Brassó

Erzsébet királyn szálloda.

Sutyok T. Ohabamutnik
Dr. Rasky I. Kaposvár
Sebestyén B. Szegzárd
Brunó K. Turin
Dr. Mondok A. N.-Szombat
Konrády L. Kassa
Szabó L.-né Léva

Páris szálloda.

Löbel G. Troppau
Gyulay S. N.-Kovácsi
Mandl L. L.-Bánya
Mauks P. Léva
Berger M. N.-Várad
Altschul N. Prága
Dr. Rosenbluth S. Zürich
Adler B. A.-Kubin
Buchler F. Bécs
Bruck H. Bécs
Goldstein V. Bécs
Herman L. Bécs
Bauer I. Bécs
Neuman I. és neje Bécs
Deutsch A. és neje Bécs
Küntler I. és csal. Bécs
Braun T. és neje Bécs
Braun S. Bécs
Alexander I. és neje Bécs
Petierich G. Bécs
Jogász I. Bécs
Mayer A. Bécs
Nagy B. és neje Bécs
Balog S. és neje Bécs

Pannonia szálloda.

Horváth I. Jászberény
Kossál I. Budapest
Wágner Gy. Budapest
Ormos K. Zenta
Dr. Nagy P. Miskolcz
Dr. Bornemisza T. Kalocsa
Kugler E. Brassó
Dessewffy P. Margonya
Dr. Kakusz B. Eperjes
Miskovits Gy. Ravanite
Hlavathy K. Ürmény
Dr. Issekutz Gy. Erzsébetváros
Demjén A. Kolozsvár
Domány I. Komárom
Mozlin J. Versecz
Kubik Gy. Veszprém
Elsenbaum R. Kegye
Kikindai Gy. Tokay
Goldstein M. Debreczen
Dr. Lichtenthal A. R.-Szombat
Brenner E. Győr
Dr. Pavlovits S. Zombor
Nuber S. Eperjes
Hoffmeister M. Halas
Meskó L. Nyiregyháza

Bristol szálloda.

Gr. Gyürky Á. K.-Terenne
Gr. Lónyay G. Deregnyo
Döry L. Szegzárd
Gregersen H.-né Fiume
Kovacsics A. Szabadka
Neustadl A. és neje Bécs
Rieger I. Bécs
Hoffmann W. Lyon
Neufeld Zs. K.-Ujszállás
Dr. Ristu-Haggi I. Bécs
Minhoff A. Boroszló
Dejoux K. Páris
Blaskovics S. N.-Várad
König H. Bécs
Dr. Kleintjes Ph. Berlin

Nemzeti szálloda.

Baltik F. B.-Gyarmat
Beles J. Arad
Szigethy I. Révfalu
Posztovics M. Lugos
Kiss F. Kolozsvár
Unger F. Sopron
Belák I. K.-Bogán
Váczy A. Esztergom
Burányi E. Esztergom
Péchy E. Péch-Ujfalu
Pintér E. Tata
Pollák S. N.-Várad
Berg F. Frankfurt
Lamp H. Stuttgart
Schulferner E. Bécs
Samurovics N. Belgrád
Koller I. M.-Óvár
Schvartz A. Tolna

Orient szálloda.

Éjszaky H. Kolozsvár
Máriássy J. Léva
Ambrózy J. Késmárk
Vigh K. Szeged
Günther K. Halmi
Czimer K. Szeged
Thuránszky J. Tornya
Csepregi M. Arad
Ursits L. Kolozsvár
Steyer E.-né N.-Károly
Kun G.-né N.-Várad
Günther J.-né Szatmár
Kohn L. Kolozsvár
Most R.-né M.-Szombat
Marjovszk S. Pécs
Gerencsér J. S.-Bánya
Racsomozky M. Izka
Adler A. Orosháza
Steinfest Zs. K.-Helmetz
Salamon F. Bukareszt
Reinlein M. N.-Terenne

Rémi szálloda.

Dr. Gyöngyösi S. Szombathely
Zachariás I. Brád
Dr. Grün L. Kassa
Farkas Gy. Sitmánd
Magyari F. Arad
Katai L. Szolnok
Kastel M. Fiume
Wexler S. Miskolcz
Ujváry D. Kalocsa
Niven T. Aussee
Szent-Imrey G. Tura
Fleischmann S. Bécs
Guttmann M. Gálszécs
Dub A. Bécs
Kovács S. Moór
Derszil Ö. Eger
Kiss P. A.-Lendva
Victor S. Heilbron

Puschnik Ferencz Két korona szálloda.

Szvitek F. I.-Apát
Benedek I. Győr
Weisz B. A.-Dabas
Straszer S. A.-Dabas
Bellay I. Orosháza
Bestyán I. Ócsa
Borsos I. Szentes
Bodó M. Kassa
Laczkó I. Kolozsvár
Szentesy E. Eperjes
Taszics G. Niss
Schuszter T. Reschdorf

Holstein testvérek Nádor-szállodája.

Hirschmann K. Pozsony
Cooh E. London
Sárkány A. Komárom
Seidl F. Kolozsvár
Steiner A. Kolozsvár
Ganz F. Kolozsvár
Huserl B. Komárom
Czeisler M. Léva
Sonnenfeld G. Szt-Márton
Szücs S. N.-Várad
Siebert A. Bécs
Perczel A. Babocsa
Perczel S. Karád

Budapest szálloda.

Dr. Sachs R. Bécs
Cohen R. Bécs
Berkó I. Versecz
Molnár A. Nyiregyháza
Bruner A. Grácz
Millner J. Cilli
Steppischnek A. Marburg
Flesch S. Bécs
Kalmár P. Szeged
Huber J. Arad
Neuman R. N.-Várad

Európa szálloda,

Kelln Fanni Arad
Kaminski L. Vukovár
Hartig V. Kolozsvár
Wolf K. Prossnitz
Kaunitz K. Bécs
Steuer I. Brassó
Kransz M. Bécs
Grenand A. Bordeaux
Hadje Mexmed Kairó
Weiner J. Bécs
Braun M. Bécs
Ulrich B. Bécs
Allerer A. Ezsék
Trilschler J. Páris
Kormos J. Szeged
Binder A. Grácz
Auchmann A. Klagenf

Elhaltak névsora 1897 ápr. 9-én

Baresch J. 35 é. III. Vörösvári-ut 144.
Palády I. 64 é. III. Raktárnok-u. 14.
Fröhlich Gizella 2 é. I. Tárnok-u. 15.
Mayer I. 41 é. IX. Vágóhid-u. 22.
Svoboda Ilona 3 é. X.
Szuchy Gy. 44 é. VII. Erzsébet-körut 44.
Mrrlik M. 33 é. IG. Soroksáry-u. 34.
Gegus S 63 é. Szegényház
Robnik sz. Král M. 28 é. VIII. Német-u. 45.
Plank sz. Koszoru E. 35 é. VII. Nefelejts-u. 27.
Nemet J. 38 é. VII. Szövetség-u. 21.
Janota J. 35 é. VIII. Népszinház-u. 36.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, 1897 április 10-én.
Larizza A. ur vendégfellépte.

Manon lescaut.

Opera 4 felvonásban, zenéjét Giacomo puccini. Szövegét forditotta Radó Antal.

Személyek:

Manon	Kaczér M.
Lescaut	Beck
René	Larizza V.
Géronte	Várady
Edmund	Kiss
Korcsmáros	Ney B.
Tánczmester	Hegedüs
I. énekes	Berts M.
Ijász-őrmester	Fehér
Hajóparancsnok	Mihályi
Fodrász	Vince

Kezdete 7 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1897. április 10-én.

Apuska politikai elvei.

Vigjáték 1 felv. Irta Gondinet. Forditotta Szécsi Ferencz.

Személyek:

Flavignac	Gál Gyula
Mártha	Delli Emma
Chamboret	Beregi O.
Grenoux	Hegedüs
Szolga	Foaor B.

Utána

NIOBE.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Harry Paulton és E. A. Paulton. Forditotta Szomaházy I.

Eredeti dramolette két szakaszban. Irták: Szécsi Ferencz és Makai Emil.

Személyek:

Niobe	Haraszti
Dunn Péter	Hegedüs Gy.
Karolin	Hegedüsné
Griffin Helén	Nikó L.
Griffin Hetty	Varsányi I.
Griffin Kornél	Ráthonyi Á.
Lord Hamilton	Balassa J.
Siloks Péter	Kazaliczky A.
Beatrice	Nógrádi J.
Mifton Magda	Berzétei I.

Kezdete $7^1/_2$ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1897. április 10-én.
Blaha Lujza asszony vendégfelléptével.

A Gyimesi vadvirág.

Az 1000 frtos dijért versenyző népszinmű 3 felvonásban. Irta Géczy István.

Személyek

Balánka János	Horváth V.
Örzse	Iz-óné
Imre	Szirmai
Mária	Komáromi M.
Özv. Fábiánné	Siposné
Gyurka	Vidor
Rab-Prezsmer	Lubinszky
Magdolna	Blaha L.
Plebános	Szerdahelyi
Törpe Csura	Szabó A.
Csuráné	M. Csatai Zs.
Marczi	Ujvári
Bigyó	Kassai
Bigyóné	Boránd H.

Kezdete 7 órakor

KISFALUDY SZINHAZ

Budapest, 1897. április 10-én

Tedd kötelességedet.

Dramolet 1 felvonásban. Irta Coppée.

Utána:

A gyilkosok.

Bohózat 1 felv.

Végül:

Nyolczadik pont.

Vigjáték 1 felv. Francziából forditotta dr. Tatay Adolf.
Kezdete $7^1/_2$ órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, 1897. április 10-én.

Az ember tragédiája.

Drámai költemény. Irta: Madách Imre. Szinre alkalmazta Paulay E. Zenéjét szerzette Erkel Gyula.

Személyek:

Az Ur	* * *
Rafael	Nagy Ibolya
Gábor	Alszegi I.
Mihály	Maróthy M.
Luczifer	Gyenes
Ádám	Pálfi
Éva	P. Márkus
A föld szelleme	Egressy

Kezdete 7 órakor.

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház játékrendje: *Vasárnap*, Parasztbecsület. — A piros czipő.
A nemzeti szinház játékrendje: *Vasárnap*, Az ember tragédiája.
A népszinház játékrendje: *Vasárnap*, d. u. Gyimesi vadvirág, este: Kék asszony.
A vigszinház játékrendje: *Vasárnap*, délután: Két örömnap, este: Aubrayné elvei.

FOLIES CAPRICE

Kostély-utcza.

Ma „Rosenkranz Mundi válópöre" és „Az ajándék".

Ezt követi **Sobri Jóska**, irta Leitner H., zenéjét részben szerzette Kmoch A. **Személyek:** Fingerhut börkereskedő Temesvárról **Schönberg ur**, Susanna Orabuena primadonna és Lori Pumpa szinésznő egy vándor szinésztársulatnál **Blankenstein k. a.** és **Weisz urnő**; Kindermann Náczi vendéglős **Rott ur**; Száli a felesége **Ferenczy k. a**; Sobri Jóska rablófőnök **Baumann ur**, Fekete Bandi betyár **Helm k. a**; Káposzta Gyurka betyár **Basté k. a**; Hurka Feri **Konrádi k. a**; Sánta Pali **Mollányi k. a**; Pisze Toni **Fleuron k. a**; Szomjas Peti **Fifi k. a**; Meier, Kohn, falusi kalmárok **Pfeiffer** és **Martini urak**.
Történik egy falun Szeged mellett, e század első felében.

„Kosciuszkó lengyel csatakörkép"
a legszebb panoráma
ez idő szerint Európában.
Ujra beállitva, teljes világitásban látható az
Aréna-uton, 30617
az uj műcsarnokkal szemben.

GRAND ETABLISSEMENT PARISIEN

Kerepesi-ut 63. sz.

A székesfőváros legszebb mulatóhelye a párisi La Moulin Rouge mintája szerint, ma és mindennap a hires **Les cinq Batignoles** kitünő tánczcsoport, valamint az **Elite-ballet** (6 nő) **Mirzl Ella** és **Adéle Dorée**, énekesnők, **Sisters Richter**, balett és táncz trio, továbbá az összes szerződtetett művész személyzet fellépte.
Naponta hangverseny két zenekar közreműködésével.
Kitünő ételek és italok mérsékelt árban. Belépti dij 1 frt, a dohánytőzsdében 60 kr., hölgyeknek szabad bemenet.

Somossy-Mulató

Nagymező-utcza 17. szám.

431. telefon. Iroda: Mozsár-utcza 5. 431. telefon.

Kezdete 8 órakor. Vége 12 órakor.

Ma nagy előadás. Fellépése a világhirü spanyol gentleman idomitónak **Veltran Manuel, 6 oroszlánnal és doggen-kutyáival.** — Nagy siker! A legszebb nő! **Miss TITI SIDENEY.** Tableaux vivauts. **Fin de Siècle.** — **Bianca et Desroches** vendégszereplése. **Vasquez grófnők.** — **Ermina Novella,** kéz-tánczosnők. Továbbá az egész áprilisi műsor.

A kávéházi téli kertben reggel 3 óráig **Munczy Lajos** zenekara játszik.

Egyedüli elővételi jegy-elárusitó hely, dohánytőzsde, Andrássy-ut 38. szám.

Holnap vasárnap, ápril 11-én **két nagy előadás.** Délután **Veltran Manuel, 6 oroszlánnal és doggen-kutyáival.**

Kálmük-tábor az állatkertben.

Szombattól, e hó 10-től, április 25-ig naponta látható

Kálmük-tábor

a dél-orosz sivatagról.

Áll 30 személyből, papok férfiak, asszonyok és gyermekek háziállataikkal, mint **fehér és barna tevék, pusztai lovak,** és **vad-birkák.**
A délutáni órákban bemutatása házi szokásaiknak és erkölcseiknek. 30620

Belépti dij mint rendesen 30 krajczár.

HUNGARIA SZÁLLODA

2080

Ma este az étteremben
Munczy Lajos
ismert s kedvelt zenekara játszik
Kezdete 8 órakor

Vizállás, 1897. április 9-én.

	Czentiméter	C°
Inn:		
Schärding	+ 102 < 6	+ 3
Duna:		
Passau	+ 274 < 2	+ 5
Linz	+ 22 > 2	+ 8
Bécs	— 15 < 1	+ 5
Pozsony	+ 250 < 5	+ 4
Komárom	+ 334 < 11	+ 5
Budapest	+ 328 < 14	+ 6
D.-Földvár		
Mohács	+ 473 < 7	+ 8
Gombos	+ 477 < 1	+ 7
Ujvidék	+ 428 > 4	+ 7
Zimony	+ 485 > 10	+ 12
Pancsova	+ 462 > 10	+ 6
Drenkova	+ 385 > 5	+ 8
Orsova	+ 435 > 3	+ 7
Vág:		
Szered	+ 104 < 22	+ 6
Rába:		
Győr	+ 270 < 10	
Dráva:		
Zákány	+ 10 < 4	+ 6
Barcs	+ 52 < 8	+ 4
Eszék	+ 211 < 7	+ 5
Száva:		
Sziszek	+ 230 < 34	+ 7
Mitrovicza	+ 431 < 7	+ 11

	Czentiméter	C°
Bega:		
Kiszető	+ 80 < 13	+ 8
Temesvár	+ 69 < 54	+ 8
N.-Becskerek	+ 188 < 6	+ 7
Tisza:		
M.-Sziget	+ 106 < 10	+ 0
Tekeháza	+ 114 < 28	+ 19
Tisza-Ujlak	+ 116 < 30	+ 10
V.-Namény	+ 630 < 6	+ 7
Záhony (Csap)	+ 480 < 4	+ 1
Tokaj	+ 688 > 2	+ 9
Tisza-Füred	+ 621 > 7	+ 6
Szolnok	+ 608 > 12	+ 9
Csongrád	+ 650 > 8	+ 11
Szeged	+ 687 > 13	+ 7
Török-Becse	+ 518 > 15	+ 11
Titel	+ 493 > 8	+ 8
Körös		
Sebes: N.-Várad	+ 50	+ 7
Fekete: Tenke	+ 70 < 8	+ 13
Fehér: B.-Jenő	+ 114 < 15	+ 16
Kettős: Békés	+ 520 < 26	+ 9
Hármas: Gyoma	+ 628 < 24	+ 8
Maros:		
Arad	+ 184 < 8	+ 8
Makó	+ 382 > 12	+ 9

Jegyek magyarázata: + null fölött. — null alatt. > áradat < apadat, hőmérsék Celsius szerint.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1897. április 9-én reggel 7 órakor.

Az északkeleti és délnyugati barometrikus maximumot magas nyomásu réteg köti össze, mely az olaszországi és a skót depressziót egymástól elválasztja.

Az európai időjárásban nincs lényeges változás, a mennyiben ugy az esőzési, mint a hőmérsékleti viszonyok a tegnapi helyzettel nagyjában egyeznek.

Hazánkban tegnap száraz idő uralkodott, miközben az ég többé-kevésbbé felhős volt és a hőmérséklet jelentéktelenül emelkedett.

Változékony és helyenkint — főképpen az ország déli részén — esős idő várható.

A szélirányok jelölése: N = észak, E = kelet, S = dél W = nyugodt. — Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = több nyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult 4 = egészen borult, ● = eső, ✱ = hó, ≡ = köd ⛈ = zivatar.

Állomások	Légnyomás mm. 700+	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje		Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék maximum	Hőmérsék minimum
Árvaváralja	63·4	+ 1.6	E	1	1	—	10	1
Selmeczbánya	62·5	+ 5·4	E	1	1	—	12	1
Kis-Kartal	61·5	+ 6.8	N	1	4	—	16	5
N.-Szombat	62·6	+ 4.2	—		0	—	18	3
Magyar-Óvár	62·9	+ 2.2	NW	3	0	—	15	1
Ó-Gyalla	61·8	+ 3·5	S	1	1	—	16	3
Budapest	62·1	+ 5·2	—		2	—	14	3
Sopron	62·2	+ 5.2	NW	3	0	—	—	—
Herény	61·9	+ 6.3	N	3	0	—	17	4
Keszthely	62·4	+ 7.8	NE	2	1	—	15	6
Zágráb	61·7	+ 7.9	—		1	—	17	7
Károlyváros	61·3	+ 6·4	—		2	—	16	5
Fiume	58·7	+ 11.2	—		4	4	15	8
Cirkvenica	58·2	+ 13.0	SE	3	4	—	15	9
Pancsova	60·8	+ 7·6	SE	1	0	—	15	5
Orsova	58·6	+ 7.2	N	1	●	—	15	4
Zsombolya	60·6	+ 6.0	NE	0	0	—	15	3
Arad	61·1	+ 6·5	NW	2	1	—	14	4
Szeged	60·8	+ 6·7	E	2	1	—	16	5
Szolnok	61·1	+ 7.8	NE	2	2	—	12	2
Eger	62·3	+ 7.8	NW	1	1	—	15	4
Debreczen	60·7	+ 6·6	N	2	3	—	14	5
Késmárk	—	+ 3·4	N	2	2	—	—	—
Ungvár	62·2	+ 5·4	NE	3	1	—	15	4
Akna-Szlatina	62·4	+ 5.5	SE	2	3	—	—	—
Szatmár	62·6	+ 8.3	SW	2	4	—	16	4
Nagy-Várad	61·5	+ 7.6	N	1	1	—	12	6
Kolozsvár	61·0	+ 6.0	SW	1	1	—	16	5
Nagy-Szeben	61·0	+ 5.6	NW	1	3	—	15	3
Bécs	63·7	+ 5·4	N	3	0	—	14	4
Salzburg	64·2	+ 6·0	NW	2	4	—	9	5
Klagenfurt	61·4	+ 6.4	NW	1	1	1	12	4
Póla	59·0	+ 9.6	E	3	4	8	13	8
Lesina	58·3	+ 11.2	E	4	2	1	16	10
Sarajevo	58·8	+ 8.2	NW	2	3	—	15	5
Torino	6.·0	+ 6.0	N	3	●	12	7	6
Flórencz	60·2	+ 6·2	S	3	4	—	—	—
Róma	58·8	+ 9.3	NE	3	4	—	—	—
Nápoly	58·9	+ 8·4	W	1	4	3	—	—
Brindisi	58·4	+ 10.5	W	2	3	2	—	—
Palermo	60·3	+ 10.6	—		●	7	—	—
Malta	61·4	+ 12.8	W	2	2	—	—	—
Zürich	65·8	+ 3·3	—		4	4	—	—
Biarritz	65·9	+ 12.0	W	6	●	32	—	—
Nizza	60·6	+ 8·0	NE	2	2	—	—	—
Páris	66·7	+ 1·0	—		≡	—	—	—
Kopenhága	66·8	+ 3.2	SE	3	4	—	—	—
Hamburg	65·9	+ 3·5	W	3	4	—	—	—
Berlin	66·4	+ 6.4	SE	3	2	—	—	—
Christiansund	64·4	+ 1.5	—		0	—	—	—
Stockholm	—	—	—		—	—	—	—
Szent-Pétervár	72·8	+ 2·6	SE	2	4	—	—	—
Moszkva	76·8	— 0.2	E	2	0	—	—	—
Varsó	65·5	+ 3.2	—		4	—	—	—
Kiew	63·6	+ 8.1	E	2	4	1	—	—
Odessza	—	—	—		—	—	—	—
Sulina	62·7	+ 10.9	N	1	4	—	—	—
Szófia	60·1	+ 7.6	—		●	3	—	—
Konstantinápoly	61·2	+ 15.4	S	0	0	—	—	—

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1897. április 9.

Időjárás szép | Vizállás reggel 7 órakor 340 cm. | Hőmérő reggel 7 órakor + 9° C. | Légsulymérő reg. 7 o. 764 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonanemüek.

a) Kész áru.

Buza	ó vagy uj	Faj	76 kg. frttól	76 kg. frtig	77 kg. frttól	77 kg. frtig	78 kg. frttól	78 kg. frtig	79 kg. frttól	79 kg. frtig	80 kg. frttól	80 kg. frtig	81 kg. frttól	81 kg. frtig	82 kg. frttól	82 kg. frtig
		Minőségi suly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára														
	ó	bánsági	7.35	7.50	7.60	7.70	7.70	7.75	7.80	7.85	7.90	7.95	7.95	8.—	—.—	—.—
	uj	tiszavidéki	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
	ó	"	7.60	7.70	7.75	7.80	7.80	7.85	7.90	7.95	7.95	8.—	8.—	8.05	—.—	—.—
	uj	pestvidéki	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
	ó	"	7.55	7.65	7.70	7.75	7.75	7.70	7.85	7.90	7.90	7.95	7.95	8.—	—.—	—.—
	ó	fehérmegyei	7.55	7.65	7.70	7.75	7.75	7.70	7.85	7.95	7.90	7.95	7.95	8.—	—.—	—.—
	uj	"	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
	ó	bácskai	7.65	7.75	7.80	7.85	7.85	7.90	7.95	8.—	8.—	8.05	8.05	8.10	—.—	—.—
	ó	szerb	6.60	6.65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	ó	bolgár	—.—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	ó vagy uj	Faj	Minőségi suly hektoliterenk.	Frttól	Frtig
Rozs	ó	elsőrendü	70—72	6.15	6.20
		másodrendü	—	6.10	6.15
Árpa	ó	takarmány	60—62	4.25	4.55
"	ó	égetni való	62—64	5.20	6.—
"	ó	sörfőzésre	64—66	6.50	8.—
Zab	ó	—	39—41	5.85	6.35
"	uj	—	—	—.—	—.—
Tengeri	uj	bánsági	—	3.60	3.65
"	uj	másnemü	—	3.45	3.55
Repcze	uj	káposzta	—	—.—	—.—
"	uj	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	ó	—	—	4.60	5.

b) Határidőre.

Usance-minőségü 100 kilogrammonkint.

	Határidő	Penz frt	Aru frt
Buza	szept.—okt.	6.88	6.83
"	márcz.—apr.	7.46	7.49
"	jun.	7.28	7.29
Rozs	márcz.—apr.	6.08	6.10
	szept.—okt.	—.—	—.—
Tengeri	1897. máj.—jun.	3.32	3.33
	jun.—jul.	—.—	—.—
	jul.—aug.	—.—	—.—
	szept.	—.—	—.—
	október	—.—	—.—
Zab	márcz.—apr.	5.51	5.52
	szept.—okt.	—.—	—.—
Káp.-Repcze	1896 aug.—szept.	10.25	10.30

II. Különféle termények.

Ár 100 kilogrammonkint			Faj	Penz frt	Aru frt
Ingyen hordó	Disznózsir		budapesti	55.—	55.50
			vidéki	—.—	—.—
—	Szalonna		magyar Ia legenszáritott vidéki	—.—	—.—
			városi legenszáritott, 4 darabos	50.—	51.—
			" " 3 "	53.—	54.—
			füstölt	54.—	55.—
Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett.	Szilva Kész áru		bosznia, 1895. évi, usance-minőség	—.—	—.—
			" " " 120 darabos	19.75	20.25
			" " " 100 "	21.50	22.—
			" " " 85 "	23.75	24.25
		szerbiai,	" " usance-minőség	18.75	19.—
			" " 100 darabos	20.50	21.—
			" " 85 "	23.25	23.75
Minőség 500 gramm int	Szilva Határidőre		bosznia, usance-min.	—.—	—.—
			" 120 darabos	—.—	—.—
			" 100 "	—.—	—.—
			" 85 "	—.—	—.—
		szerbiai,	usance-min.	—.—	—.—
			" 100 darabos	—.—	—.—
			" 85 "	—.—	—.—
Ingyen hordó	Szilvaiz Kész áru		szlavoniai 1896	22.25	22.75
			szerbiai 1896	20.25	20.75
	Szilvaiz Határidőre		szlavoniai	—.—	—.—
			szerbiai	—.—	—.—
—	Heremag		luczerna magyar, 1896	42.—	43.—
			vörös aprószemü 1896	25.—	28.—
			vörös középszemü 1896	29.—	32.—
			" nagyszemü 1896	34.—	37.—

III. A hajószállitás fuvardijtételei Budapestre.

	Honnan	kr
Duna	Pancsova	26—28
	Ujvidék	22—24
	Bezdán	13—15
	Kalocsa	12—14
	Dunaföldvár	11—13
Tisza	Szentes	32—35
	Szeged	28—30
	Zenta	26—28
	Titel	23—25
Száva	Mitrovicz	32—34
Béga	Temesvár	38—42
	Nagy-Becskerek	27—29

Györbe a fuvardijtétel 8—10 krra magasabb a budapestinél.

A hajódijtételek 100 kilogrammonkint, a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetnek.

A Bega-állomásokról a burcsellázást beleertve.

B) Értéktőzsde.

Kamatláb	Értékpapirok.	Utolsó árfolyam penz	Utolsó árfolyam aru
	I. Államadósság.		
	a) Magyar államadósság.		
4%	Aranyj. 100, 500, 1000 frt névért. drbokban, adóm.	121.75	122.25
4%	" 10,000 frt névért. darabokban, adóm.	—.—	—.—
4%	Koronaértékü járadék, adómentes	99.20	99.70
5%	1876. keleti vasuti államk. aran b., adólev. 10%	120.50	121.50
$4^1/_2$	1889. évi államvasuti aranykölcsön, adómentes	122.50	123.50
$4^1/_2$	1889. " " ezüstkölcsön	100.50	101.50
3	Államk. vask. czélj. arany adóm., 200 K. névért.	91.—	92.—
—	1870. évi nyereménykölcsön, 100 frtos darab	152.50	153.50
—	1870. " " 50 " "	152.50	153.50
$4^1/_2$	Magyar regále-kárt. kötvény, adómentes	100.25	101.—
$4^1/_2$	Horvát-szlavon " "	100.—	101.25
4%	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	97.50	98.50
4%	Horvát-szlavon " "	97.50	98.50
4%	Tiszai és szegedi nyereménykölcsön	139.—	140.—
5%	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%		

Kamatláb	Értékpapirok.	Utolsó árfolyam penz	Utolsó árfolyam aru
	b) Osztrák államadósság.		
$4^2/_{10}$	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	101.—	101.50
$4^2/_{10}$	" " " május—november	101.—	101.50
$4^2/_{10}$	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	101.—	101.50
$4^2/_{10}$	" " " április—október	101.—	101.50
4%	Aranyjáradék, adómentes	122.25	122.75
4%	Koronaértékü járadék	100.75	101.25
4%	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. adólev. 20%	153.50	154.50
5%	" 1860. " 500 " o. é.	141.—	142.—
5%	" 1860. " 100 " "	154.—	155.—
—	" 1864. " 100 " "	189.—	190.—
	" 1864. " 50 " "	189.—	190.—
	Idegen államadósságok.		
6%	Bolgár államvasuti zálogkölcsön	105.—	106.—
2%	Szerbia ny.-kölcsön 100 frank ár.	34.50	35.—
2%	" " 100 " (osztr. felülb.)	35.—	35.50
	II. Más közkölcsönök.		
4%	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évből	97.75	98.75
$4^1/_2$	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	99.50	100.50
4%	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	97.—	97.50
5%	Temes-begavölgyi vizszab. társ. kölcsöne	100.—	101.—

Kamatláb	Értékpapirok.	Utolsó árfolyam penz	Utolsó árfolyam aru
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv.		
	a) Budapesti intézetek kibocsátásai.		
$4^1/_2$%	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	100.—	101.—
$4^1/_2$%	Egyesült bpesti fővárosi takarékpénztár	100.25	101.25
4%	" " " koronaért.	97.50	98.50
5%	Kisbirtokosok országos földhitelint.	101.50	102.50
5%	" " " $50^1/_2$ évre koronaér.	101.50	102.50
$4^1/_2$%	" " " $50^1/_2$ évre	100.—	100.50
$4^1/_2$%	Magyar földhitelintézet papirban	100.—	100.50
4%	" " 41 évre	98.50	99.—
4%	" " koronaértékben 50 évre	98.50	99.—
$3^1/_2$%	" " koronaértékben 63 évre	91.75	92.25
4%	" " szabály. és talajjav.	97.50	98.50
$4^1/_2$%	Magyar helyiérd. vasutak kötv. $50^1/_2$ évre	100.—	100.50
4%	" " " " 50 évre kor. ért	95.—	96.—
4%	" " " " 50 évre 105%	98.50	99.50
5%	Magyar jelzáloghitelbank	101.50	102.
$4^1/_2$%	" "	100.50	101.—
4%	" "	99.—	99.50
4%	" " közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	100.—	100.50
4%	" " közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25
$4^1/_2$%	" " közs. kötv. 50 évre	100.—	101.—
4%	" " nyer.-kötv.	120.—	121.
4%	" " " osztr. felülb.	122.—	123
—	" " nyer.-jegy	—.—	—.—
—	" " " osztr. felülb.	19.—	20.—
3%	" " nyer.-kötv. " "	103.—	104.—
$4^1/_2$%	Magyar országos közp. takarékpénztár	100.25	101.25
$4^1/_2$%	" " " " kor. ért.	100.25	101.25
4	" " " " "	98.25	99.—
$4^1/_2$%	Magyar takarékpénzt. közp. jelzálogbankja	100.75	101.75
4%	Magyar takarékpénzt. közp. jelzálogb. kor. ért.	98.25	99.25
$4^1/_2$%	" " " " közs. k.	100.—	101.
4%	" " " " "	96.—	97.—
4%	Osztrák-magyar bank $40^1/_2$ évre	100.10	101.—
4%	" " 50 évre	100.10	101.60
$4^1/_2$%	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv.	100.—	100.50
4%	" " " " "	97.	98.—
4%	" " " zálogl. kor. ért.	98.75	99.75
$4^1/_2$%	Pest m. keresk. bank	100.—	101.—
4%	" " "	98.75	99.50
$4^1/_2$%	" " " közs. k. vissz. 110 frt	104.25	105.25
4%	" " " közs. k. vissz 210 k.	99.—	100.—
	b) Vidék és külföldi int. kibocsátásai.		
	Albina takarék- és hitelintézet	100.75	101.75
5%	Aradi polgári takarékp. 40 évre	100.—	100.50
5%	" " " 40 é. visszafiz. 110 frt.	101.—	—.—
5%	" " " 40 évre	100.—	100.50
$5^1/_2$%	Aradmegyei takarékpénztár	98.50	99.—
$4^1/_2$%	Bosnyák-herczegovinai szabad. országos bank	—.—	—.—
5%	Debreczeni első takarékpénztár	99.—	99.50
5%	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	100.—	101.—
$4^1/_2$%	" " " 40 évre visszafiz.	98.50	99.50
$4^1/_2$%	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	100.50	101.25
5%	Nagyszeb. ált. takp. $31^1/_2$ é., vissz. 110 frt	102.—	—.—
5%	" " " 40 évre. vissz. 106 frt	102.—	—.—
5%	" " " 40 évre III. kib.	101.75	102.25
$4^1/_2$%	" " " 35 évre IV. kib.	100.—	101.—
5%	Nagyszebeni földhitelintézet	101.50	102.50
$5^1/_2$%	" "	102.—	—.—
6%	" "	103.—	—.—
$4^1/_2$%	" " VI. kib.	100.—	101.—
3%	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	117.25	118.25
—	" " nyer.-jegy	17.50	19.—
5%	Temesvár első takarékpénztar	101.—	102.—
$4^1/_2$%	" " "	99.—	99.50
	IV. Elsőbbségi kötvenyek.		
$4^1/_2$%	Adria m. kir. tengeri hajózási részvényt.	100.50	101.50
4%	Budapesti közuti vaspálya-társ. koronaért.	99.50	100.
4%	Budapest villamos városi vasut r.-t.	98.50	99.50
4%	Budapest-pécsi vasut	97.25	98.25
4%	Déli vasut	—.—	—.—
6%	Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
5%	Első pesti spódium- és csontlisztgyár r.-t.	150.50	152.50
4%	Kassa-oderbergi vasut 1889, ezüst	98.50	99.50
4%	" " 1889, arany	120.—	121.—
4%	" " 1891, ezüst	98.50	99.50
4%	" " 1891, arany	120.—	121.—
4%	" " (oszt. von.) 1889, ez.	99.50	100.50
$4^1/_2$%	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	100.—	101.
5%	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	107.50	108.50
5%	" " II. kib.	107.50	108.50
4%	" " ezüst	98.50	99.50
5%	Magyar ny. v. (székesf.-győr-gráczi vonal)	105.75	106.75
5%	" " 1874. kib.	105.75	106.75
$4^1/_2$%	Magyar v. els. kölcsön beruh. czélra, arany	121.—	122.—
4%	Osztrák-magyar államvasut 1883.	—.—	—.—
3%	" " X. kib. 1885	—.—	—.—
$4^1/_2$%	Pesti Lloyd- és tőzsdeépület	100.—	100.50
$4^1/_2$%	Torontáli helyiérdekü vasutak	—.—	—.—
5%	Urikány-zsilv. magyar kőszénb. els. kötv.	—.—	—.—
5%	" " " " II. kib	120.50	—.—

Osztalék 1896-ra	**V. Bankok részvényei.**		penz	aru
8.50	Angol-osztrák bank	120	151.—	152.—
7.—	Budapesti bankegyesület	100	107.—	108.—
12.—	Első magyar iparbank	150	192.—	192.50
6.50	Fiumei hitelbank	80	103.—	104.—
5.50	Fővárosi bank-részvény-társaság	100	72.—	75.—
40.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000 K.	—.—	—.—
6.—	Hazai bank-részvény-tarsaság	200 K.	108.—	109.—
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200 K.	120.—	128.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	100	105.50	107.50
21.—	Magyar általános hitelbank	200	—.—	—.—
6.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	100	—.—	—.—
48 fr.	Magyar jelzáloghitelbank, I. kibocsátás	200 ar.	—.—	—.—
24 fr.	Magyar jelzáloghitelbank, II. kibocsátás	100 ar.	—.—	—.—
12.—	Magyar kereskedelmi r.-t.	200	173.—	178.—
14.—	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400 K	—.—	—.—
—.—	Magyar takarékp. közp. jelz logbankja	500	500.—	520.—
18.—	Osztrák hitelintézet	160	—.—	—.—
43.40	Osztrák-magyar bank	600	935.—	940.—
65.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	1183.—	1185.—
16.—	Unionbank	200	280.—	281.—

Osztalék 1896-ra	Értékpapirok.		Utolsó árfolyam penz	Utolsó árfolyam aru
	VI. Takarékpénztárak részvényei.			
5.50	Belvárosi takarékpénztár	100	95.—	98.—
7.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	50	109.—	113.—
6.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	75.—	77.—
12.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zálogk. r.-t.	400 K.	210.—	210.—
60.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	300	1145.—	1150.—
7.—	Magyar általános takarékpénztár	100	116.—	117.—
40.—	Magyar országos központi takarékpénzt.	300	750.—	760.—
400.—	Pesti hazai első takarékpénztár	1000	7900	7950
	VII. Biztositó-társaságok részv.			
—.—	Bécsi biztositó társaság	200	255.—	260.—
—.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	200	335.—	345.—
230.—	Első magyar általános biztositó társaság	1000	3945.—	3970.—
—.—	Foncière, pesti biztositó intézet	100	124.—	128.—
—.—	Lloyd, magyar viszontbiztositó társ.	100	90.—	95.—
8.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	100	125.—	127.—
—.—	Nemzeti baleset és munkásbiztositó r.-t.	200 K.	135.—	138.—
70.—	Pannonia viszontbiztositó intézet	300	920.—	930.—
	VIII. Gőzmalmok részvényei.			
—.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	400	245.—	250.—
—.—	" elsőbbs. részv.	400	402.—	—.—
35.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	500	655.—	660.—
12.—	Erzsébet-gőzmalom-társ.	200	268.—	270.—
8.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	160	155.—	160.—
32.—	Pesti hengermalom-társ.	400	570.—	575.—
10.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	200	245.—	250.—
.—	Pesti Viktória-gőzmalom	150	137.—	140.—
	IX. Bányák és téglagyárak részv.			
—.—	Brassói bánya- és kohóegylet r.-t.	200	137.—	139.—
5.—	Budapesti tégla- és mészégető r.-t.	200 K.	105.—	106.—
—.—	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	100	190.—	195.—
5.—	Egyesült tégla- és czementgyár r.-t.	100	72.—	73.—
—.—	Északm. egyesült kőszénb. és iparv.	100	195.—	200.—
—.—	Felsőmagyarorsz. bánya és kohómü r.-t.	100	103.—	104.—
3.—	István téglagyár r.-t.	100	48.—	50.—
—	Kassa-somodi kőszénbánya r.-t. id. elism.	30	32.—	33.—
7.—	Kis-sebesi gránitbányák r.-t.	200 K.	108.—	110.—
—.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	160	670.—	680.—
—.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	100	550.—	560.—
—.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	100	112.—	117.—
15.—	Magyar asphalt r.-t.	100	200.—	202.—
—.—	Magyar általános kőszénbánya r.-t.	100	113.—	115.—
—.—	Magy. gőztégla-, czem.- és gypszgy. r.-t.	100	—.—	—.—
—.—	Magyar keramiai gyár r.-t.	100	39.—	41.—
—.—	Péterhegyi téglaipar r.-t.	200 K.	—.—	—.—
32.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	100	566.—	567.—
—.—	Szentendrei téglagyár r.-t.	100	—.—	—.—
14.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t.	150	198.—	198.—
—	Urikány-zsilvölgyi magy. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
	X. Vasmüvek és gépgyárak részv.			
10.—	Első magyar gazdasági gépgyár r.-t.	200	190.—	200.—
†7.—	„Danubius" magy. hajó- és gépgyár r.-t.	100	106.—	107.—
110.—	Ganz és társa vasöntőde és gépgyár	400	2050.—	2075.—
—.—	Nadrági vasipar társulat	200	—.—	—.—
.—	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	200 K.	100.—	101.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü r.-t.	100	—.—	—.—
13.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	200	203.—	205.—
11.—	Teudloff és Dittrich gépgy. r.-t. A) sor. elölj.		160.—	170.—
— —	Weitzer János gép-, waggongyár és vasönt.	400	260.—	265.—
	XI. Könyvnyomdák részvényei.			
20.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	100	380.—	400.—
—.—	Franklin-társulat	150	233.—	238.—
—.—	„Kosmos" müintézet	100	76.—	80.—
†8.—	Könyves Kálmán m. ir. és könyvek.	200 K.	—.—	—.—
—.—	„Országgy. Értesitő" kő- és könyvny.	400 K.	—.—	—.—
—.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	900	180.—	190.—
80.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	500	1220	—.—
	XII. Különféle vállalatok részv.			
—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	520.—	530.—
—	„Apollo" kőolajfinomitó-gyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
25 —	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	500 K	310.—	330.—
—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	—.—	—.—
6.50	Budapesti általános villamossági r.-t.	200 K.	128.—	129.—
—.—	Egyesült magyarhoni üveggyárak r. t.	00	—.—	—.—
7.—	Első magyar betüöntöde r.-t.	100	150.—	155.—
24.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t	200	416.—	420.—
—.—	Első magyar részvény serfőződe	300	1286	1290.—
—.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	200	290	300.—
16.—	Első magyar szállitási vállalat r.-t.	200	255.—	260.—
8.—	Első magyar szálloda r.-t.	80	225.—	235.—
—.—	Első magyar üveggyár részvény-társaság	400 K.	—.—	—.—
—.—	Első pesti spódium és csontliszt gyár	100	130.—	140.—
—.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	500	1575.—	1625
25.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	460	470.—
—.—	Gr. Esterházy Géza-féle cognac-gyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—	„Hungária" árpagyöngy-gyár	400	—.—	—.—
—.—	„Hungária" müträgya és kénsavgyár	$6^1/_2$	110.—	115.—
—.—	„Hygieia" fémipar részvény-társaság	100	—.—	—.—
—	Jordán Viktor-féle bőrgyár r.-t.	100	35.—	40.—
—	" " " els. részv	100	74.—	76.—
18	Kabelgyár részvénytársaság	200	280.—	290.—
—	Kobányai király serfőző r.-t	200 K.	48.—	50.—
—	Kőbányai polgári serfőző részvény társ.	200 K.	80.—	80.50
—	Langer T. osztr. és magy. szab. ért. r.-t.	100	—.—	—.—
—	Magyar czukoripar r.-t. A. sor.	100	—.—	—.—
—.—	" " " B. "	100	127.—	127.50

Osztalék 1896-ra	Értékpapirok.		Utolsó árfolyam penz	Utolsó árfolyam aru
—.—	Magyar fém- és lámpaáru-gyár r.-t.	100	135.—	140.—
—.—	Magyar kender- és lenipar r.-t.	200	—.—	—.—
	Magyar ruggyantaárugyár r.-t.	100	175.—	185.—
6.50	Magyar villamossági r.-t.	200 K.	126.50	127.50
—.—	Nemzetközi villamossági társaság	200	292.—	294.—
—	Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	465.—	495.—
—	Popper Lipót faipar r.-t.	2000	—.—	—.—
—.—	Quarnero részvénytársaság	100	—.—	—.—
—.—	Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	—.—	—.—
15.—	Szegedi kenderfonógyár r.-t.	200	280.—	190.—
	Sziszeki tárházak r.-t.	100	—.—	—.—
— —	Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
	Törökbirodalmi dohányegyedárusági r.-t.	200	130.—	132.—
	XIII. Közlekedési váll. részv.			
10.—	Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	100	175.—	176.—
—.—	Aradi és csanádi egyes. v. r.-t.	100	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakráczi vasut	200	206.—	207.—
—.—	Budapest alagut-társulat	105	165.—	170.—
—.—	Budapesti közuti vaspálya	200	306.—	306.50
6.12	" " " id. részj.	100	295.—	297.50
—.—	" " " élv. jegy	—	197.—	200.—
—.—	Budapesti társaskocsi	200 K.	—.—	—.—
—.—	Budapesti villamos városi vasut	100	280.75	281.25
—.—	" " " élv. jegy	—	150.—	155.—
	Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut	100	—.—	—.—
	" " " els. részv.	100	—.—	—.—
	Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	90.—	92.—
	Debreczen-hajdunánási vasut	100	102.—	103.—
	Déli vasut	200 ar.	—.—	—.—
	Első cs. kir. szab. dunagőzhajó-társ.	500 p. p.	465.—	470.—
	Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200	—.—	—.—
	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	109.—	112.—
	Kassai közuti vasut	100	—.—	—.—
	Kassa-oderbergi vasut	200	192.—	193.—
	Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	200	200.—	201.—
	Magyar-gácsországi vasut	200	207.—	208.—
	Magyar nyugoti vasut	200	207.—	208.—
	Máramarosi sóvasut els. részv.	100	96.50	97.—
	Máramaros. sóvasut törzsrészvényei	100	62.—	67.—
	Máramarosi sóvasut B. részvényei	100	62.—	67.—
	Marosvásárh.-szászrég. vasut els. részv.	100	100.—	101.—
	Nagykikinda-nagybecsker. vasut els. r.	100	100.—	101.—
	Oriente magy. tengeri hajózási r.-t.	1000 K.	—.—	—.—
	Osztrák-magyar államvasut	200 ar.	—.—	—.—
	Pécs-barcsi vasut	220	218.—	220.—
	Petrozsény-lupényi h. é. vasut els. részv.	100	100.—	101.—
	Szlavoniai h. é. vasut els. reszv.	200	—.—	175.—
Névérték drbkint	**XIV. Sorsjegyek.**			
5	Bazilika sorsjegy		6.25	6.75
5	" " osztr. felülbélyegzéssel		7.—	7.50
—	" " nyeremény-jegy		2.—	2.20
100	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről		164.—	166.—
40	Budavárosi sorsjegy		60.—	61.—
40	" " osztr. felülbélyegzéssel		62.—	61.—
2	„Jó sziv" egyesületi sorsjegy		3.40	3.80
2	" " " osztr. felülbélyegz.		4.—	4.30
5	Magyar vörös-kereszt sorsjegy		8.—	8.50
5	" " " osztr. felülbélyegz.		10.70	11.20
	" " " nyeremény-jegy		3.—	3.20
25 L.	Olasz vörös-kereszt sorsjegy		11.25	11.75
25 L.	" " " osztr. felülbélyegz.		12.—	12.50
10	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy		20.50	21.—
100	Osztrák hitelintézeti sorsjegy		202.—	204.—
40 p. p.	Pálffy sorsjegy		58.25	59.25
	XV. Pénznemek			
	Arany, cs. és kir. vert		5.65	5.69
	" " " kör.		5.60	5.64
	" osztrák vagy magyar 8 frtos		9.50	9.53
	" 20 frankos		9.50	9.53
	" 20 márkás		11.72	11.76
	" török aranylira		—.—	—.—
	Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)		58.60	58.75
	Franczia bankjegy (100 frank)		—.—	—.—
	Olasz bankjegy (100 lira)		45.05	45.25
	Papirrubel darabonkint		—.—	—.—
	Román bankjegy (100 lei)		—.—	—.—
	Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)		—.—	—.—
Bank-kamatl.	**XVI. Váltók árfolyama (látra).**			
$3^1/_2$	Amsterdam	100 hollandi frtért	98.95	99.25
3	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
4	London	10 sterlingért	119.50	119.90
5	Német bankpiaczok	100 márkáért	58.65	58.85
5	Olasz bankpiaczok	100 liráért	45.10	45.30
2	Páris	100 frankért	$47.57^1/_2$	$47.77^1/_2$
5	Svájczi bankpiaczok	100 "	47.20	47.40
6	Szentpétervár	100 rubelért	—.—	—.—
	XVII. Határidőre kötött értékp.			
	Április hó közepére.			
	Magyar aranyjáradék		121.75	122.—
	Magyar koronajáradék		99.30	99.50
	Magyar általános hitelbank		387.—	387.50
	Magyar ipar- és kereskedelmi bank		100.—	100.50
	Magyar jelzáloghitelbank		235.—	235.50
	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank		238.25	238.75
	Rimamurányi vasmü		231.50	232.—
	Hazai bank részvénytársaság		—.—	—.—
	Április hó végére.			
	Osztrák hitelintézet		350.80	351.—
	Déli vasut		78.—	78.—
	Osztrák-magyar államvasut		341.50	342.50

Leszámoló árfolyamok.

Magyar általános hitelbank	385.—	Déli vasut	—.—	Orsz. közp. takarékp.	750.—
Osztrák hitelintézet	348.—	Salgó-Tarjáni kőszénb.	566.—	Kőszénbánya és téglagyár r. t.	550.—
Magyar aranyjáradék	—.—	Magyar asphalt r.-t.	—.—	Első magy. szalloda r. t.	225.—
Magyar koronajáradék	—.—	Oszt.-magyar államvasut	—.—	Bp.-sz.-lőrinczi téglagyár	—.—
Magyar ipar- és keresk. bank	—.—	Pesti Victoria gőzmalom	—.—	Pannonia viszontbiztositó r.-t.	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—	Magyar keramiai gyár	—.—	Magyar villam részv.-társ.	—.—
Magyar pénzv. és lesz. bank	—.—	„Danubius" m. hajógyár	—.—	Kőbányai királysörfőzőr.-t.	—.—
Rima-Murányi vasmü r.-t.	—.—	Schlik-féle vasönt. és gépgyár	—.—	Ganz-féle vasöntöde	—.—
Első magyar ált. biztositó r.-t.	—.—	Fiumei hitelbank	—.—	Bp. közuti vasp. id. r. jegy	—.—
Budapesti bankegyesület	107.—	Jég- és viszontbiztositó részv.-társ.	—.—	Budapesti közuti vasut	294.—
Első magyar iparbank	—.—	Egyes. főv. takp.	1145.—	Bp.-ujpest-r. villam. vasut	—.—
Hazai bank részv. társ.	—.—	Kőbányai polgári sörfőző r.-t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	—.—
Pesti m. keresk. bank	1184.—	Pesti hazai első takarékpénztár	—.—	Ált. waggonkölcsön-t.	—.—

Kamatozó kincstári utalvány kamatlába (6 hó) 4 | Járadékok és bankzáloglevelek elzálogositásánál $4^1/_2$%
Az Osztrák-Magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál 4% | Más értékpapirok elzálogositásánál 5%

Magyar királyi államvasutak.

46232/12642. CV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. böröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Budapest ny. p. u. állomáson f. é. április 12-én d. u. 3 órakor. Debreczen állomáson f. é. április hó 23-án d. e. 9 órakor. Arad állomáson f. é. április hó 29-én d. e. 9 órakor. Szeged állomáson f. é. április hó 16-án d. e. 9 órakor.

Budapesten, 1897. ápril hóban.

Az igazgatóság.

AZ ÉLET VÁSÁRJA

EGY KÖTET ELBESZÉLÉS.

Irta: TIMÁR SZANISZLÓ.

Ujabbkori elbeszélő irodalmunk e remek gyöngyei egy igazi költői kedély mélyen átérzett megnyilatkozásai s a füzet minden egyes darabja a való élet éles és mély elméjü megfigyelésén épült fel.

Megrendelhető az „Egyetértés" kiadóhivatalában. **Ára 1 frt 20 kr.**

Kárpit-ujdonságok.

Legnagyobb raktár legujabb angol kárpitokban, franczia gobelin-kárpitokban, szabadalmazott plasztikus menyezet diszitésekben, bőr- és Walton-féle lincrusta kárpitokban.

Megbizásokat ugy helyben, mint vidékre elvállal

FREI FERENCZ

papirkárpit gyári raktára 30490

Budapest, V., Nádor-utcza 16. szám.

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bő tapasztalat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit, elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél fehérfolyást, befecskendezés nélkül, bármely nő bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményeképp létrejött **hát gerinczbajokat** gyógyit 15 évi katonaorvosi és 10 évi polgári orvosi tapasztalat után, a **legujabb gyógymód** szerint, alaposan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos.

Rendelő intézet: Budapesten, Váczi-körut 4., I. em. bejárat a lépcsőnél. 30220

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig, este 7 órától 8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik, gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Hirdetmény.

Az idei **fürdőévad** tartama alatt f. é. május hó 1-től fogva szeptember hó végéig Budapest déli vaspályáról, Budapest k.-p.-u.-ról, Budapest Kelenföldről, Székesfehérvárról és Kanizsáról rendkivül mérsékelt áru I., II. és III. osztályu, az egész évadra, azaz szeptember hó 30-ig érvényes **menettérti jegyek** adatnak ki Siófokra, Szántodra, Balatonföldvár m. h.-re, Szemesre, Boglárra, Fonyód-fürdőtelepre és Balaton-Szt.-Györgyre, továbbá (Siófokon át) Balatonfüredre, Almádira, Kenesére s (Boglároh át) Révfülöpre, Badacsonyra és vissza. Ezen menettérti jegyek alapján a podgyász a fentnevezett vasuti- és gőzhajózási állomásokra, valamint viszont közvetlenül továbbittatik, mely továbbitásnál a déli vasut vonalát illetőleg jegyenkint 25 kg. podgyászszabadsuly engedélyeztetik.

Ezenkivül a fürdőévad tartama alatt Budapest d. v. és Siófok közötti forgalomban **időleges jegyek** adatnak ki, a melyek ára: egy hóra I. oszt. 52 frt, II. oszt. 38 frt, az egész fürdőévadra I. oszt. 128 frt, II. oszt. 94 frt.

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositás ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 6354. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 6354

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje Andrássy-ut 51. (Oktogon.)

Deutsch Julia dohánytőzsdéje József-körut 50. sz., (Baross-utcza sarkán.)

Nemecsek A. dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szám,

valamint minden **hirdetési iroda.**

Orvos

keres fiatal asszonyt barátnénak, ki minden érdek nélkül öt megvigasztalni akarná. Szives ajánlatok „Ákos" jelige alatt kéretnek a kiadóhivatalba a találkozás helyének feltüntetésével és esetleges ismertető jelekkel. 10410

„Kék szemü barna fiatal 24" levele van. 5162

Béluskám!

Jőjj vasárnap nyolczkor harminczhattal szembe. Valamire kérnélek. Igy képtelenség! 5163

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények

rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 30507

Vilanylámpák

és egy nagy takaréktüzhely eladók. Czim a kiadóhivatalban. 5154

Nagy nyaraló

Felső-Magyarország hegyei közt, közvetlen a vasut mellett, kitünő forrásvizzel, nagy kerttel, sok épülettel, vállalkozóknak nyaralótelepre alkalmas, eladó vagy elcserélhető üres telekért a fővárosban. Czim a kiadóhivatalban. 30582

Olcsó házhelyek

I. ker. **Kelenföldön**, a sósfürdő előtt és a fehérvári uton parczellázott házhelyek **lefizetésre eladók. Makó Mihály vaskereskedő Üllői-ut 2.** 5161

Szőlő ojtványok

száza 8 frt. **York Madeira** sima elsőrendü ezre 8 frt. Czim a kiadóhivatalban. 5137

Eladó,

kényelmes, kivált nyaralásra kitünően alkalmas lakóház, nagy gyümölcsös és konyhakerttel, szép vidéken, közvetlen vasuti összeköttetéssel. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 5119

20 házhely,

I. kerületben, a Gellérthegy tövében, az uj köruton, a már engedélyezett villamos vasut vonal közvetlen közelében, egy és kétemeletes házak, ugymint vizvezeték, már most is létezik, 3 évi lefizetésre eladók. Ára □ölenként 8 forinttól feljebb. Bővebbet VII. ker., Wesselényi-utcza 39. I. em. 13. és Lánczhid-utcza 2. szám, Klatz István fodrász-üzletében. 30571

Három vizsla,

tarkák, mindhárom kan, 6 hónapos, kitünő fajták, azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4954

Vétel.

Megvételre

keresek 8000 drb olasz riesling sima vagy gyökeres vesszőt. Czim a kiadóhivatalban. 5158

Alkalmazást keres.

Gazdasszonyi

állást keres közép koru nő, kitünő gazdasszony, az országos baromfi tenyésztő egyesület tagja, jártas a gazdaság minden nemü ágában. Czime a kiadóhivatalban. 5148

Szakképzett

kőmives mester, megfelelő állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 5160

Asztal-inasi

állást keres junius 1-ére 20 éves ifju, ki már ily állásban több éven át szolgált és jó bizonyitványokkal rendelkezik. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 10408

Két szerény fiatal

ember, kiszolgált katonák és csendőrök voltak, bármiféle alkalmazást elfogadnak. Levelek „B. J." jelige alatt a kiadóhivatalban. 30619

Perfect komorna

keres állást előkelő uri házban. Czime a kiadóhivatalban. 5043

Alkalmazást nyer.

Kisebb háztartáshoz

gazdasszonyt keresek némi óvadékkal. Ajánlatok „Sürgős" alatt a kiadóhivatalba. 51·5

Ügyvéd.

Fiatal, tevékeny és lelkiismeretes fővárosi ügyvéd kerestetik, aki nem tulzott igények mellett egy nagy külföldi gyáros jogi képviseletét átvállalná. — Ajánlatokat „G. I." jelige alatt elfogad és továbbit e lap kiadóhivatala. 10413

Oktatás.

Angolországban

nevelkedett fiatal ember, ad órákat az angol nyelvből. Megkeresések „Englishman" jelige alatt kéretnek a kiadóhivatalba. 10409

Lakás és bérlet.

Balaton partján

a Révfülöpi hegyen egy csinos nyaraló 3 szoba, veranda, konyha, a nyári saisonra bérbeadandó! A verandáról kilátás a Balatonra. Közlekedés Boglárról naponta 3 szor gőzhajón. Bővebb értesités helyben, czim megtudható a kiadóban. 10408

Gellérthegyen,

uj hidtól 10 percznyi távol nyári lakás kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5112

Kiadó

főváros szomszédságában éves lakásnak szép urilak kert és szőlő használattal. Czim a kiadóhivatalban. 5153

Különféle.

$4\frac{3}{4}$ kiló kávé

nettó, bérmentve, utánvét vagy a pénz előre beküldése mellett; legjobb minőségért szavatosság.

- Afrik. Mokka gyöngy ... 5.—
- Santos, finom ... 4.95
- Cuba, zöld, legfinomabb 5.40
- Ceylon, kékes zöld, legfi. 6.70
- Arany Jáva, sárga legf. 6.50
- Gyöngy, legfinomabb ... 6.60
- Arab mokka, illatos... 7.70

Árjegyzék és vámjegyzék ingyen.

Ettlinger & Comp. Hamburg. 30500

100 forint kamatot

fizetek **300 frt** váltó-kölcsönre. Czimem megtudható a kiadóhivatalban. 10412

Divatárusnő,

aki 1000 forint értékü női kalapraktárral rendelkezik, **társnőt** keres, 4—500 forint készpénzzel önálló üzlet együttes tovább vezetésére. Ajánlatok „Divatárusnő" jelige alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. 10400

Gépolajok:

cylinderolaj, olivaolaj, vulcanolaj, bakuolaj, valvolinolaj, tovote-kenőcs, kocsikenőcs, carbolineum, kátrány, kékkő, keserüsó

és egyéb gazdasági cikkek

REICH JENŐ és Társa

kispesti vegyészeti gyárából szerezhetők be

a legjutányosabban.

Iroda:

Budapest, VII., Károly-körut 3.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Telefon. 30461

Ingyen

és bérmentve küldi az ujonnan megjelent

„Fehérnemü Értesitőt"

valamint vászonnemüekből nagy mintagyüjteményt.

Auer Ignátz Fia

vászon- és fehérnemü gyári raktára, 30562

Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Hölgyek! Urak!

Széleskörü ösmeretségemnél fogva, mely egész a salonokig terjed, minden rendü és rangu házasságokat közvetitek, legnagyobb discretióról kezeskedem, dijjak utólagosan fizetődnek. Előjegyezvék hölgyek kisebb-nagyobb hozománynyal, tekintélyes állásu hivatalnokok, földbirtokosok, katonatisztek, kereskedők. **Katona Sándor** Budapest, Munkás-utcza 16. sz. 5159

Hirdetmény.

Magy. kir. államv. A récse-vágsellyei kilométer távolság helyesbitése. A magy. kir. államvasutak vonalain érvényes kilométermutató 542 oldalán **a récse-vágsellyei** viszonylatban kitüntetett távolság 98 kilométerről **68 kilométerre** helyesbittetik. Budapest, 1897. márczius hó 29-én **Az igazgatóság.**

10,000 kiló kakaót

gyöngy-suly nélkül szállit nagyobb rendelményeknél kilóját 2 frtért 30618

PISCHINGER L. ÉS FIA,

cs. és kir. udv. csokoládé gyára

Bécs, VI. Stiegengasse 8., 10.

Vetőmagvak.

Ezredéves kiállitáson legmagasabb dijjal: **disz-oklevéllel kitüntetve.**

Lóheremag,
Luczernamag,
Oberndorfi répamag,
Duppaui zab.

50 kilón felüli mennyiségben kapható

Gróf TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában, u. p. Koncza. 30322

30517

Szabad. marhamérlegeket és hidmérlegeket

elismert legjobb minőségben ajánl

FUCHS G.

első magyar tizedes és százados hidmérleg-gyára **Budapest, Károly-körut 1. Telefon összeköttetés.**

Levelezésekre, üzenetekre és mindenféle közleményekre

az **EGYETÉRTÉS**

apróhirdetési rovata alkalmas.

A hirdetési dijak igen olcsók. Mindannyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik, egy-egy szó **két krajczárba** kerül, vastagabb betüvel **négy krajczárba.** Czimmel ellátott hirdetéseknél még egy-egy hirdetés után 30 kr. kincstári bélyegilleték külön jár. Ha a czim nincs kitéve, hanem a hirdetés ugy szól, hogy „Czim a kiadóhivatalban megtudható", akkor bélyegdijat nem kell fizetni. A kiadóhivatal ilyen esetben minden dij nélkül megmondja a kérdezősködőknek az illető czimet, sőt vidékre dijtalanul levelez is, ha a kérdezősködő a postabélyeget beküldi. Vidékről beküldött **jeligés hirdetésekre** érkező levelek a legpontosabban kézbesittetnek posta utján a hirdetőnek, ki czimét tudatja a kiadóhivatallal, hol az a legnagyobb discrecióban tartatik. Helyben a hirdetések a kiadóhivatalban vétetnek föl készpénzen, vidékről a pénzt legalkalmasabban postautalványon lehet küldeni.

A cim egyszerüen csak igy irandó: 31496

az EGYETÉRTÉS

kiadóhivatalának Budapesten.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárlunk szolid és izléses 30415

URI-, FIU- ÉS GYERMEKRUHÁKAT

NEUMANN M.-nél Budapest, Muzeum-körut I. szám.

Lelkiismeretes kiszolgálás, mint az egy szolid czégnél természetes.

Nincs többé ASTHMA.

Pillanat alatt megszüntethető. Kitüntetések: 100,000 frank, arany és ezüst érmek, hors concours. **Felvilágositást ingyen és bérmentve küld** 29756

Dr. CLERY, Marseille (Francziaország.)

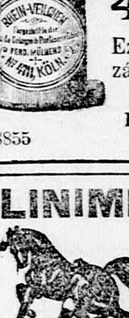

4711. sz. Rheinveilchen

(Rajnaibolya)

Ferd. Mülhens

4711. sz. Köln a/Rh.

Ezen ujdonság illata minden várakozást felülmul s a frissen szedett ibolya illatától nem különbözik.

Kapható minden nagyobb illatszer-elárusitónál.

28855

Czerny-féle

KELETI RÓZSATEJ

oly meglepően üde, tiszta,

fiatalos arczbőrt

szerez, mely semmi más szer által el nem érhető; kitünő hatásu **májfolt, szeplő, pörsenések, bőratka, nem szép arczvörösség** s a bőr minden tisztátalansága ellen, megszünteti a sárga vagy barna arczszint s egyaránt alkalmas minden testrészre. Ára 1 frt.

Balzsamszappan hozzá 30 kr.

Törvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható

Czerny J. Antal-nál, Bécs,

XVIII., **Carl Ludwigstrasse 5.** (Saját házában).

Szétküldés utánvétellel. Prospektus **ingyen** és **bérmentve.** Raktárak a nagyobb gyógyszertárakban és illatszerüzletekben.

Budapesten, TÖRÖK JÓZSEF és Egger A. fia gyógyszertárában. 28690/b.

Szövetmaradékok,

melyek a nagy szétküldési üzlet következtében visszamaradnak, nagybani elárusitás helyett **„en parthie"** kicsinyben is jutnak eladásra, hogy ezáltal a vevőnek alkalma legyen, szükségletét szövetárukban nálam potom áron fedezhetni.

Stikarovszky János

Budapest, Ó-utcza 2. sz. 30204

Maradékokból minták nem küldetnek szét.

Leonhardi-féle tinta. 30312

Különlegesség: egyedül valódi

Anthracen-tinta.

Könyvre, irományra és mindennemü aktákra **LEGJOBB**

Továbbá midennemü **iró- és másoló-tinták.**

Szines tinták, autograph tinták, hektograph-tinták folyékony us mérnökök és iskolák számára; tintapor és kivonat, bélyegző-festék, másoló-festék, tinta fehérnemük jelzésére, folyékony enyv és gummi. Syndetikon.

Eau de Labarraque (tintafolt eltávolitására.)

Pecsétviasz és ostya

AUG. LEONHARDI

Bodenbach a/E.

Kapható a legtöbb bel- és külföldi irószer-üzletben.

Schutz-Marke Trade Mark. Törv. védve

Ne essék ön kétségbe

hajának vagy bajuszának hiányos növése, esetleg hajzatának teljes hiánya miatt, mig a **dr. Fairch Felix-féle svájczi**

haj-elixirt

meg nem kisérlette, mely a hajhullást rögtön megszünteti és a hajgyökereket olyannyira termékenyiti, hogy a kihullott szálak helyébe, rövid használat után, **okvetlen ujak nőnek.**

Tápláló ereje által azonnal **meggátolja az őszülést** és visszaadja a hajzatnak természetes üde, ifju szinét és fényét.

Bámulatos gyorsan mozditja elő

bajusz- és szakálnövést

ugy, hogy még 16 éves ifjak is rövid idő alatt teljes és erős szakált és bajuszt nyerhetnek általa, mely tényt ezer meg ezer elismerő irás bizonyitja.

Határozott biztos sikerért a pénz visszafizetése mellett kezeskedtetik. 29387

Ára egy doboz **1** frt **20** kr. egy dupla nagy **2** frt.

Kapható Budapesten **Török József** gyógyszertárában, Király-utcza 12. és **Neruda Nándornál** IV. ker., Kossáth Lajos-utcza 9. Vidékre teljesen **bérmentve** dobozonkint 20 krral drágább.

Szenvedők számára.

Az önsegély,

oly szerencsétlenek számára, kik ifjukori könnyelmüségük folytán erőik hanyatlását érzik. Olvassa továbbá mindenki, ki **idegességben, szivdobogásban, nehéz emésztésben** szenved. Hü tanácsai évenkint **ezereknek adják vissza az erőt és egészséget.** Egy forint beküldése vagy utánvét ellenében kapható **KUZITSKA ÁRMIN** könyvkereskedés, **Budapest, Muzeum-körút 3. szám.**

Non plus ultra

Cheviott felöltő 9 frttól feljebb. Cheviott öltöny 10 frttól feljebb az „Angol szabó"-nál Kohn Heilmann és fiai, Károly-körut 12. sz. Elsőrangu férfi- és gyermekruha áruház a Huszár-házzal szemben. Minden darabon a szigoruan szabott ár látható. 30527 II.

Vannak-e gyermekei?

Hogyne! Ez tehát egy okkal több, hogy teljesen tiszta és nem éles szappant használjon a csecsemők és gyermekek megmosdatásához, mert erősen lugos szappan a gyenge gyermekbőrre épenséggel méregként hat. Vegyen ön, ha jót akar vásárolni, a kitünő, ujabban értékes alkatrészekkel javitott és tökéletesbbitett **Doering-szappant a bagolylyal.** Ez a szappan nem éget, mosdás után nem feszíti a bőrt, kiválóan kitünő gyermekszappan, melyből egy darab csak **30** krajczárba kerül. 30017

Igen enyhe.

Hová oly sietve?

Megyek Agulár Edéhez, ott kaphatók a legszebb tavaszi divatos szinü czipők a legolcsóbb ár mellett.

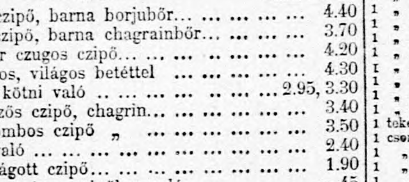

- Férfi elől kapcsos czipő, barna borjubőr ... 4.40
- „ elől kapcsos czipő, barna chagrainbőr ... 3.70
- „ barna borjubőr czugos czipő ... 4.20
- „ feketelak czugos, világos betéttel ... 4.30
- „ barna regatta kötni való ... 2.95, 3.30
- Női barna angol füzős czipő, chagrin ... 3.40
- Női barna angol gombos czipő „ ... 3.50
- Női regatta, kötni való ... 2.40
- Világos mélyen kivágott czipő ... 1.90
- Finom angol kenőcs, sárga czipőkre való ... —.45

Több száz divatos ábrával ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Nem tetsző áruk készséggel kicseréltetnek. 30513

AGULÁR EDE

Budapest, Erzsébet-körut 6. szám

a New-York palotával szemben.

Török Szigfried

festék- és zsiradékáru gyári raktára

BUDAPEST, Üllői-ut 5. szám.

- 1 kil. legfin. petroleum ... 21 kr.
- 1 „ Császárolaj ... 24 „
- 1 „ legfin. lenolaj-kencze ... 36 „
- 1 „ benzin ... 28 „
- 1 „ terpentin ... 30 „
- 1 „ gép-bakuolaj ... 21 „
- 1 „ könnyü gépolaj ... 15 „
- 1 „ Oliva-olaj I. ... 40 „
- 1 „ prima égőolaj ... 35 „
- 1 „ franczia háztartási olaj 65 „
- 1 „ korona zinkweiss ... 30 „
- 1 „ kopallak ... 60 krtól feljebb
- 1 „ koporsólakk ... 35 „
- 1 „ padlófénymáz I. 75 „
- 1 tekercs fedéllemez ... 1 frt 40 kr.
- 1 csom. stearin-gyertya ... 33 „
- 1 „ parafin-gyertya ... 26 „
- 1 „ rizskeményitő ... 33 „
- 1 „ nyers ... 21 „
- 1 „ 100 dob. svédgyufa ... 56 „
- 1 „ 100 dob. rózsagyufa ... 48 „
- 1 „ 100 dob. parasztgyufa ... 55 „
- Kocsikenőcs gazdaknak prima fekete és sárga ... á 7 frt
- Kocsikenőcs I-a, kék ... 8 „
- Legfinomabb kék uszózsir ... 9 „

Mindenféle lakk, olajfesték és festékáru legolcsóbb áron.

Vidéki megrendelések utánvétellel 2% engedménynyel lelkiismeretesen teljesittetnek. 30444

LINIMENT GÉNEAU 40 ÉVI SIKER

Egyedüli, fájdalomés szorulás nélkül az égetést potoló szer. A legismertebb **állatorvosok, tenyésztők,** idomitók stb. által elfogadva. Gyors és biztos gyógyszer **sántitás, ficamodás, izrokkanás, csuzhólyag, inpók** stb. ellen. Elhárito és oszlaltató. Kézzel 3—4 perc alatt alkalmazható.

Kapható Bpesten: Ibos N.-nál nádor-u. 3., Török J.-nel és minden gyógysz. — **Phcie GÉNEAU, 275, Rue Saint-Honoré, PÁRIS.** 28766

ZONGORA-TEREM

és

kölcsönző-intézet

A. Thierfelder, Wien, 7/3. Burgg. 71/B.

Legnagyobb zongora-, pianino- és harmonium-raktár.

Készpénz és részletfizetés mellett való eladás. 30040

Olcsó kölcsönzési dijak. Kepes árjegyzék ingyen

Tavaszi idényhez

nélkülözhetetlen minden háztartásban a

MAYPOLE SOAP

angol festőszappan.

Legujabb találmány otthoni festésre.

Fest minden szinben és árnyalatban.

Tizenöt percz alatt mindenki egy kevés forróvizzel és ezzel az angol **festő szappannal ruhát, bluzt, függönyt, zsebkendőt, selyem- és ozérna keztyüt, inget, harisnyát, gallért, selyem-szöveteket, szalagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, strucz-tollat, hánoskalapot** stb. megfesthet. **A festés szintartó és el nem fakul! Minden ruhát ujjá és modernné varázsol. Méregmentes és a szövetet nem rontja. Egy drb ára 40 kr. (Fekete 50 kr.)** s ezzel egy egész Blouse megfesthető. Minden darabhoz használati utasitás van mellékelve. **Szétküldés 45 kr. (feketéért 50 kr.) bélyeg előleges beküldése mellett történik.**

Az egész világon szabadalmazva.

The Maypole Company Limited.

Vezérképviselő Ausztria-Magyarország, Balkánállamok, Görög- és Törökország részére:

Budapest, Bálvány-utcza 5. szám.

Nagybani árusitás:

Mértey Testvérek, Váczi-körut 20. sz.

Detail árusitás: Török József gyógysz. Király-utcza 12. **Neruda Nándor** Kossuth Lajos-utcza. **Molnár és Moser,** Koronaherczeg-utcza. **Dr. Egger** „Nádor" gyógyszertárában Váczi-körut. **Weiner Mátyás** Andrássy-ut 3. sz. **Kartschmaroff A.** Kerepesi-ut 41., az „Adria"-szálló épület. **Hirsch Testvérek** Váczi-utcza. 30623

Mindenütt kapható.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugyosőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, **nőknél fehérfolyást,** bármennyire is idült, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek **a magtalanság** egyik főokozója és **börbetegségeket** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt császkir. oszt.-főorvos.

Budapest, belváros, IV. kerület, kigyó-utcza 1. sz., II. emelet, bejárat a lépcsőnél.

Rendel: naponta 10 órától d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva iesz. — **Nőknek külön váróterem.**

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető

NÉPSZERŰ UTMUTATÓ

(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerü gyógykezeléséhez czimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., 30514

most csak 90 kr.

A könyv jól becsomagolva 1 frt beküldése mellett bérmentve küldetik meg.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőzés és az éjjeli magömlések. — IV. A hugycsőtakár (tripper) és hugycsőszükületek. — V. A bujakór (ziphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostituczió.

Gyors és biztos segély gyomorbaj és annak következményei ellen!

Az egészség fentartása a nedvek s egyszersmind a vérnek is tisztitása s tisztántartására s a legjobb emésztés előmozditására a legjobb s leghathatósabb szer a már évek óta ismeretes s közkedvelt

dr. ROSA-féle életbalzsama.

Ez a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfüvekből a legnagyobb gonddal készitve, teljesen megbizhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemü emésztési bántalmaknál, gyomorgörcsnél, étvágyhiány, savanyu felböfögés, torlódás, aranyeres bántalmak stb. stb.-nél. Ezen kitünő hatásnál fogva tehát ez máris a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb házi gyógyszerré vált. **Egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üveggel 50 kr.**

Több ezer elismerő- és dicsérőirat van kitéve szives betekintés végett.

Óvás! Hamisitások kikerülése végett mindenkit figyelmeztetek, hogy az én valódi s az eredeti utasitás szerint készitett, dr. Rosa-féle életbalzsamom mindegyik palaczkja kék lemez papirba van csomagolva, mely a hosszoldalán a következő felirattal van ellátva: **Dr. Rosa-féle életbalzsam Fragner B. gyógyszertárából a fekete sashoz Prágában 205/III. szám,** német, cseh és francia nyelven, s melynek homlokzata az ide mellékelt törvényesen letéteményezett védjegygyel van ellátva.

Zivotni balsám. Lebensbalsam

Dr. ROSA életbalzsama valódi minőségben kapható a készitő főraktárában

FRAGNER B., gyógyszertárában „Zum schwarzen Adler" Prága 205/III. sz. és Budapesten **Török József gyógyszertárában. Az osztrák-magyar birodalom valamennyi nagyobb gyógyszertára raktáron tartja ezen életbalzsamot.** — Ugyanitt kapható:

Prágai egyetemes házi-kenőcs

ezer meg ezer hálairat által elismert biztos gyógyszer mindennemü gyuladások, sebek és daganatok ellen. Biztos sikerrel alkalmazható a női meil gyuladása, tejmegrekedése és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál; a genyedéseknél, vérdaganatoknál, genyfakadásoknál és pokolvarnál; körömdaganatnál s az ugynevezett körömméregnél a kézen vagy lábon; keményedéseknél, duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonna-adagnál, holttetemnél stb. stb. Minden gyuladás, daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyittatik, ahol azonban már a genyképződés beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül fölsziva és meggyógyitva lesz. 27840

25 és 35 krajczáros szelenczékben.

Óvás! Miután a prágai egyetemes házikenőcs igen gyakran utánoztatik, mindenki figyelmeztetik, hogy az eredeti utasitás szerint egyedül csak általam lesz előállitva. És pedig **csak akkor valódi,** ha a sárga fémdoboz, melyben foglaltatik, vörös használati utasitásba (9 nyelven nyomtatva és kék lemezpapirosba), mely az ide mellékelt védjegygyel van ellátva, van becsomagolva.

Fül-balzsam. A legkipróbáltabb és számtalan kisérlet által kitünőnek bizonyult gyógyszer nagyot hallók és süketek gyógyitására. **Egy üvegcse 1 forint.**

A szabadalmazott 30136b

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

százados rendszerüek, tolósulyos fémmérőkarral birnak és **a hid minden pontján egyenlően mérlegelnek.**

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket,

különösen gazdák-, gazdaságok-, községek- és uradalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk.

Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.

Fairbanks mérleg- és gépgyár részv.-társ.

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váczi-ut 156.

Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrássy-ut 14. szám alá czimzendők.

Butorvásárlók figyelmébe

30057 ajánljuk az ezelőtt **Nádor-utcza 6. sz.,** most

kizárólag Nádor-utcza 16. sz. alatt

(a Béla-utcza sarkán) létező dusan felszerelt telepünket mindennemü

fa- és kárpitozott butorokból, a legmodernebb kivitelben, valamint franczia és angol különlegességekben a legjutányosabb árak mellett.

BERNSTEIN K. H. és FIA butorgyárosok és diszitők,

BUDAPEST, VI., Nádor-utcza 16. sz.

1528/1897. szám.

Faeladási hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság kerületéhez tartozó herbusi faraktárba leszállitandó fenyő-haszonfának az 1897. év kezdetétől 3 évre; továbbá a szászsebesi erdőhivatalhoz tartozó alkenyéri és szászsebesi faraktárba leszállitandó fenyő-haszonfának az 1897. év kezdetétől öt évre való eladása, valamint az ottani füreszek bérbeadása iránt a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság irodájában 1897. évi április hó 30. napján délelőtt 10 órakor ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok mind a három favételi üzletre és fürészbérletre együtt, vagy külön-külön tehetők.

Az ajánlat csak irásbeli lehet, utó-, avagy oly ajánlatok, melyekben a megállapitott szerződési feltételektől eltérő kikötések foglaltatnak — figyelembe nem vétetnek.

Az irásbeli ajánlatokban kiteendő, hogy ajánlattevő a tárgyalás alapját képező általános árverési, valamint az ezekhez füzött szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

Az árverési általános és szerződési feltételek a földmivelésügyi m. kir. miniszterium erdészeti főosztályában, a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóságnál és a szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők. — Ugyanakkor az ajánlatok helyes szerkesztése, a kikiáltási árak és a bánatpénz letételére nézve felvilágositás adatik.

Kelt Kolozsvárt, 1897. márczius hó 21-én.

30612 **M. kir. erdőigazgatóság.**

Gazdák figyelmébe!!

Nagy birtokfelosztás

kisebb-nagyobb parczellákban, 6500 hold, melyből 4000 hold kitünő

legelő

2500 hold erdő, vevők tetszése szerinti részletekben **örök áron eladó,** a legelőnek (1200 □ öles) holdja, **60 azaz hatvan forintjával,** az erdők pedig a minőséghez képest 50—70, ős erdő 80—100 éves fákkal boritott rész 80 frtjával. A birtok Biharmegyében, Nagy-Váradhoz s vasuti állomáshoz közel fekszik, a birtok fekvése hullámos, de nem hegy, sem nem lapály, hanem gyönyörü fensik, és mert a föld minősége is jó, nagyobb része esetleg szántásra is alkalmas, és kaszáló is van benne. **Különösen ajánlatos juh és szarvasmarha tenyésztő gazdáknak,** mivel a birtok bármely része böven és jó legelőt ad. Vevők jelentkezhetnek folyó évi április hó 26-ig.

Bővebb értesitést nyujt: **Takács Dániel, Nagy-Váradon, Nagyteleki-utcza 436.** 30567

Két mérnöki állás.

A segesvár-szentágotai vasut épitésénél két mérnöki állás betöltendő.

1. Egy mérnöki állás havonkinti 150 frt, azaz egyszázötven frt fizetéssel és minden szolgálatban töltött hónap után 50 frt végkielégitéssel.

2. Egy mérnöki állás havonkinti 120 frt, azaz egyszázhusz frt fizetéssel és minden szolgálatban töltött hónap után 40 frt végkielégitéssel.

Az alkalmazás tartama néhány hónapra az épités befejezéséig terjed. A mérnökökkel szolgálati szerződés köttetik, melynek alapján a végkielégitési összeg megelégedésre teljesitett szolgálataik és az épitési munkálatok befejezése után utalványoztatik ki.

Pályázatok a segesvár-szentágotai vasut igazgatóságához Segesvárra, e hirdetménynek megjelenésétől számitott nyolcz nap alatt adandók be. 30607

Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából, IV., Papnövelde-utcza 8. sz.